

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS ÉS ÚTMUTATÓ

a

Környezet és Energia Operatív Program

„Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek” c.
pályázati konstrukcióhoz

Kódszám:

KEOP-2009-6.2.0/A, KEOP-2009-6.2.0/B

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

Tartalom

A. A TÁMOGATÁS CÉLJA ÉS HÁTTERE	4
A1. Alapvető cél és háttér információ	4
A2. Részcélok.....	5
A3. Rendelkezésre álló forrás	6
A4. A támogatás odaítélése során alkalmazandó eljárás.....	6
B. PÁLYÁZÓK KÖRE	7
B1. A pályázók körének meghatározása.....	7
B2. Méret	8
B3. Székhely	8
B4. Iparág.....	8
B5. Típus.....	8
B6. Kizáró okok.....	9
C. A PÁLYÁZAT TARTALMA	11
C1. Támogatható tevékenységek	11
C2. Nem támogatható tevékenységek.....	19
C3. Elszámolható költségek	20
C4. Nem elszámolható költségek	33
C5. Illeszkedési előírás (regionális, helyi tervekhez).....	33
C6. Projekt iparági korlátozása.....	34
C7. Projekt területi korlátozása	34
C8. A projekt megkezdése	34
C9. A projekt befejezése és a pénzügyi elszámolás végső határideje	36
C10. Fenntartási kötelezettség	36
C11. Fenntarthatósági és esélyegyenlőségi alapelvek érvényesítése.....	37
C12. Egyéb korlátozások a projekt tartalmával kapcsolatban	38
D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK ÉS ÁLLAMI TÁMOGATÁSI SZABÁLYOK.....	40
D1. Támogatás formája és szabályrendszere	40
D2. Támogatás mértéke	41
D3. Támogatás összege.....	43
D4. A saját forrás összetétele	44
D5. Egyéb pénzügyi eszközök	46
D6. Biztosítékok köre	46
D7. Előleg igénylése	50
D8. Egyéb feltételek	51
E. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK	52
E1. Monitoring mutatók	55
F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK	56
F1. A pályázati kiírás felfüggesztése és megszüntetése.....	56
F2. A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje.....	56
F3. A pályázat benyújtásával kapcsolatos gyakorlati tudnivalók.....	57
F4. A projektkiválasztás folyamatának bemutatása (eljárásrend)	58

F5. A Támogatói Okirat és a Támogatási Szerződés	60
F6. A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamata	62
F7. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje és előrehaladási jelentések	65
F8. Helyszíni szemle és ellenőrzések	65
F9. Panaszkezelés.....	66
F10. Vonatkozó jogszabályok indikatív listája	67
F11. Fogalomjegyzék	69
F12. A kitöltött Projekt Adatlaphoz csatolandó mellékletek listája	78
F13. Pályázati Felhívás és Útmutató mellékletei	80
I. SZ. MELLÉKLET	81
II. SZ. MELLÉKLET.....	82

A. A TÁMOGATÁS CÉLJA ÉS HÁTTERE

A Pályázati Felhívás és Útmutató a Kormány által elfogadott 2009-2010-es időszakra vonatkozó Környezet és Energia Operatív Program akciótervei alapján kerültek kidolgozásra.

A pályázati felhívás egységcsomag fő dokumentumai a következők: Pályázati Felhívás és Útmutató, Projekt Adatlap, az adatlap kitöltését segítő útmutató, a Megvalósíthatósági Tanulmány útmutatók (és sablonok) és a Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat minta. A Pályázati Felhívás és Útmutató, valamint a kötelező tanulmány segédletei tartalmazzák a pályázáshoz szükséges feltételeket, míg a Támogatási Szerződés/ Támogatói Okirat minta a megvalósításra vonatkozó jogokat és kötelezettségeket összegzi. Egyéb, a Pályázati Felhívás és Útmutatóban nem szabályozott kérdésben a jogszabálygyűjteményben felsorolt jogszabályokat kell alkalmazni. A pályázati egységcsomaghoz tartoznak még az F.13 alatt felsorolt útmutatók is.

Jelen Pályázati Felhívás és Útmutató a 2009. március 23-át követően meghirdetésre kerülő konstrukciókra visszavonásig érvényes. Az útmutató visszamenőleges hatállyal nem bír a korábban benyújtott pályázatok tekintetében.

A1. Alapvető cél és háttér információ

Jelen pályázati konstrukció ahhoz kíván hozzájárulni, hogy a különböző érintettek (gazdasági szféra, civil szféra, oktatás, tudományos szféra, tanácsadók és lakosság) együttműködésének eredményeként a társadalom minél szélesebb körében tudatosuljon a fenntarthatóság mint értékrend, ismertté váljanak a fenntartható alternatívák használatának módjai és a fogyasztás környezeti hatásai, valamint javuljon a különböző fenntartható fogyasztási alternatívák ismertsége, elérhetősége és használata.

A mintaprojektek (komplex környezeti fejlesztések) több probléma (vízhasználat, hulladékképződés, anyagpazarlás stb.) megoldásához, és a meglévő kedvező folyamatok megőrzéséhez is módszereket, eszközöket adnak. Olyan **kommunikációs tevékenységet és fizikai jellegű beruházást is magában foglaló** projektjavaslatok kaphatnak támogatást, amelyek meghatározott célcsoport – elsősorban a lakosság - számára mintául szolgálnak a környezettudatos életmódot, fogyasztást illetően és csökkentik a résztvevők vagy felhasználók, haszonélvezők életmódjának környezetterhelését a megelőző környezetvédelmi megoldások alkalmazásával. A projektjavaslatok lényeges eleme a „minta” jelleg: jól meghatározható célcsoport számára kevésbé ismert azonban a gyakorlatba ténylegesen átvehető megoldások, magatartás stb. népszerűsítése, elérésének egyszerűsítése.

A konstrukciót megalapozza az EU környezetvédelmi politikája, valamint Fenntartható Fejlődés Stratégiája¹, és az ennek részeként 2008-as Fenntartható Termelési és Fogyasztási Akciótervek², a készülő Cselekvési Terv a Fenntartható Iparpolitikához³, valamint a hazai irányadó dokumentumok. Az EU Akciótervei várhatóan ötféle cselekvési területet fognak majd át: 1: innováció fejlesztése, 2: jobb termékek és piacuk, 3: jobb (ökohatékonyabb) termelés, 4: viselkedésváltozás a környezettudatos (bölcs, válogatos, öko-intelligens) fogyasztásért, 5: külpiazi aktivitás az előzőek érdekében. A viselkedésváltozás cselekvési területen négy cél érdekében hétféle eszközt tervez az EU működtetni. A négy cél a környezeti költségek beépítése a termékek árába, a termékek környezeti tulajdonságainak megismertetése a fogyasztók körében, a piacok ösztönzése több és jobb termék forgalmazására, és a termékek környezeti szempontból megfelelőbb

¹ melynek hét kihívása (célja): 1: éghajlatváltozás és tiszta energia; 2: fenntarthatóbb közlekedés, 3: fenntarthatóbb fogyasztás és termelés, 4: természeti erőforrások megőrzése és azokkal való gazdálkodás, 5: közegészségügy, 6: társadalmi integráció, demográfia, migráció, 7: globális kihívások az előző hat részterületen

² http://ec.europa.eu/environment/eussd/escp_en.htm

³ http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/industry/com_2007/com_2007_374_HU.pdf; az öko-dizájn mellett önállóan a szénszegény és energiatakarékos folyamatok, termékek, ezekre épülő belső és külső piac célja

használata, melyek mindegyikét tervezi szolgálni a KEOP jelenlegi konstrukciója. Az eszközök között a kereskedők „környezeti teljesítmény” megállapodásai és elköteleződése, a környezeti költségek beépítésével működő piaci eszközök (pl. adók, forráshasználati díjak) kiterjedtebb használata, a forgalmi adó környezeti szempontot beépítő felülvizsgálata, az EU környezetvédelmi termékminősítő rendszerének fejlesztése és integrálása többféle politikába, fellépés a téves, félrevezető környezeti termékjelzések és reklámtevékenység ellen, a zöld beszerzés, valamint a fogyasztók tájékoztatási, oktatási és képzési kampányai szerepelnek. A felsorolt eszközök egy részét a KEOP 6.1. konstrukciója, illetve a GOP megfelelő konstrukciói fejlesztik.

A magyar lisszaboni akcióterv a fenntartható fogyasztást a környezetfejlesztés fő céljaként határozza meg, míg a fenntartható termelés fejlesztése a versenyképességi célok egyike. A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia három prioritásának mindegyike jelentős képességfejlesztési, tájékoztatási feladatokat fogalmaz meg az életmód- és szemléletváltás érdekében.

Az ÚMFT a szükséges környezeti fejlesztések között a fenntartható életmód és fogyasztási szokások, cselekvésminták, mintaprojektek támogatását és elterjesztését is megnevezte. A KEOP stratégiája az, hogy az életminőség javulását rövid és hosszú távon is elősegíti a környezetvédelem erősítése. A környezetvédelem erősítésébe beletartozik a környezeti infrastruktúra fenntarthatósági szempontokat figyelembe vevő fejlesztése, a természeti erőforrások hatékonyabb és takarékosabb használata. Az infrastruktúrák és erőforrások hatékony és takarékos használata a fenntartható fejlődés szempontjainak jobb megismerését és természetesebb alkalmazását igénylik mindenkitől. Ehhez olyan komplex fejlesztésekre is szükség van, amelyek az egyes környezetvédelmi technológiai fejlesztéseket az összes, vagy minél több környezeti elem minőségének, funkcióinak megőrzése szolgálatába állítanak, illetve olyanokra, amelyek egy adott környezetben lévő teljes termelési/fogyasztási szerkezetet (szükségleteket, igényeket; illetve termelőkapacitásokat) alakítanak fenntarthatóbbá.

A2. Részcélok

1. A társadalom és a környezet harmonikus viszonyának bemutatása, elsősorban a települési környezet (humán lakókörnyezet) természetes és ember alkotta értékeinek valamint az otthonosság fontosságának tudatosításával.
2. Az anyagtakarékosság, illetve a hulladék megelőzés szempontjának megfogalmazása és alkalmazása, a szelektív hulladékgyűjtés iránti igény, valamint a másodnyersanyagok ismertségének és elfogadottságának növelése.
3. Az energiatakarékosság, a klímatudatosság terjedése és a megújuló erőforrások nagyobb arányú felhasználása.
4. A fenntarthatóság követelményeinek megfelelő termékek iránti kereslet növelése, az ilyen termékek független minősítési rendszereinek ismerete, a környezetbarát csomagolások választása, valamint a pozitív ösztönzés és visszacsatolás révén a környezetkímélő termékek kínálatának fejlődése.
5. A humán együttműködések, különösen a kistérségeken belüli közösségek erősítése a fenntarthatóság érdekében.

A2.2 Célcsoportok

Magyarországon élő:

- lakosság általában
- gyerek korcsoport (4-15 év)
- fiatalok (15-28 év)
- családok
- háztartások vezetői
- vállalati, szervezeti, intézményi döntéshozók
- politikai döntéshozók
- oktatási szakemberek, pedagógusok
- kommunikációs szakemberek

A vállalati, szervezeti, intézményi döntéshozók; politikai döntéshozók; oktatási szakemberek, pedagógusok; kommunikációs szakemberek csak abban az esetben lehetnek a projekt célcsoportjai, ha a kampánytevékenység a **lakosság életmódjának és fogyasztási szokásainak** közvetett módon történő **megváltoztatásához** járul hozzá. (Így például nem lehet vállalati döntéshozók számára környezettechnológiai ismeretek átadásáról szóló kampányt szerepeltetni a pályázatban.)

Az egyes támogatható tevékenységekhez kapcsolódó szakmai követelmények határozzák meg, hogy melyik célcsoport választható.

A3. Rendelkezésre álló forrás

A pályázat meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg (2012-ig évente): 1.000.000.000 Ft

„A” komponens: 300.000.000 Ft

„B” komponens: 700.000.000 Ft

Jelen pályázati kiírás forrását az Európai Regionális Fejlesztési Alap és a Magyar Köztársaság költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A4. A támogatás odaítélése során alkalmazandó eljárás

„A” komponens: *automatikus, nyílt, egyfordulós kiválasztási eljárás*

- A pályázónak részletesen kidolgozott projektet (Projekt Adatlap és kötelező mellékletek) szükséges benyújtani.
- A projekt kiválasztási szempontok megegyeznek a befogadási alapkritériumokkal és a jogosultsági feltételekkel. A döntés alapját kizárólag ezeknek a kritériumoknak való megfelelés képezi. (ld. E. fejezet)
- A befogadási alapkritériumoknak és a jogosultsági feltételeknek való megfelelés esetén az értékelést végző automatikusan a pályázat támogathatóságára tesz javaslatot.
- A rendelkezésre álló keret erejéig minden, a feltételeknek megfelelő pályázat támogatást kap.
- Adott naptári évben egy pályázó legfeljebb 1 pályázatot nyújthat be az „A” komponens keretében és ebben az esetben a „B” komponensre - kizárólag partner pályázóként - további 1 pályázatot nyújthat be.
- Elutasított pályázat egyszeri újra benyújtására van lehetőség egy naptári éven belül.

„B” komponens: *standard, nyílt, egyfordulós kiválasztási eljárás*

- A pályázónak részletesen kidolgozott projektet (Projekt Adatlap és kötelező mellékletek) szükséges benyújtani, mely alapján formai értékelés (befogadhatósági és jogosultsági ellenőrzés) és tartalmi értékelés is történik (ld. E fejezet).
- Adott naptári évben egy szervezet főpályázóként legfeljebb 1 és partner pályázóként további 1 pályázatot nyújthat be a „B” komponensre.
- Elutasított pályázat egyszeri újra benyújtására van lehetőség egy naptári éven belül.

B. PÁLYÁZÓK KÖRE

B1. A pályázók körének meghatározása

Jelen pályázat keretében választható támogatható tevékenységek (ld. C1. fejezet) esetén a ✓ -val jelölt intézmények/szervezetek pályázhatnak az alábbi táblázat szerint (esetleges megszorítás külön jelezve).

KSH GAZDÁLKODÁSI FORMAKÓD	támogatható tevékenység (Ld.: C1. pont)						
	„A” I.	„A” II.	„A” III.	„B” I.	„B” II.	„B” III.	„B” IV.
VÁLLALKOZÁSOK (1, 2)							
11 Jogi személyiségű gazdasági társaság	✓	✓		✓		✓	✓
12 Szövetkezetek	✓	✓		✓		✓	✓
13 Egyéb jogi személyiségű vállalkozások	✓	✓		✓		✓	✓
21 Jogi személyiség nélküli gazdasági társaság	✓	✓		✓		✓	✓
22 Jogi személyiség nélküli egyéb vállalkozás	✓	✓		✓		✓	✓
23 Egyéni vállalkozás (csak partnerként)				✓		✓	✓
KÖLTSÉGVETÉSI SZERV (3)							
31 Központi költségvetési szerv és intézménye	✓	✓	✓	✓	✓		✓
32 Helyi, helyi kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv és intézménye	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
33 Társadalombiztosítási költségvetési szerv	✓		✓	✓	✓		
34 Köztisztviselői költségvetési szerv	✓		✓	✓	✓		
35 Országos kisebbségi önkormányzati költségvetési szerv	✓		✓	✓	✓		
36. Területfejlesztési tanács és társulás, kivéve a 361 (RFT-t)	✓	Kizárólag 366 ⁴	✓	✓	✓	Kizárólag 366	
NONPROFIT SZERVEZET (5,6)							
52 Egyesület	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
53 Szakszervezet	✓		✓	✓	✓		
54 Köztisztviselő	✓		✓	✓	✓		
55 Egyház, egyházi intézmény	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
56 Alapítvány	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
57 Közhasznú társaság (2009. 07. 30-ig)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
58 Magánbiztosítás	✓		✓	✓	✓		
59 Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
69 Egyéb, jogi személyiség nélküli nonprofit szervezet	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
7 Egyéb gazdasági szervezet							
71 Állami gazdálkodó szervezet	✓			✓			
72 Egyéb vállalat	✓			✓			

- Az „A” komponens esetén konzorciumi forma nem megengedett
- A „B” komponens esetén a konzorciumi pályázatba maximum 5 partner vonható be, a B.1 alatti feltételek minden konzorciumi partnerre vonatkoznak!

⁴ 366 = többcélú kistérségi társulás

A konzorciumi megállapodásban legalább az alábbi feltételeket kell a résztvevő tagoknak egymással rendezni⁵:

- A tagok együttműködési kötelezettsége legalább a fenntartási időszak végéig
- A konzorcium képviselőjére felhatalmazott szervezet, illetve a szervezet nevében eljárásra jogosult személy jogai és kötelezettségei
- A támogatásból megvalósítani kívánt feladatok felosztása (földrajzi terület és költségvetés szerint)
- Saját forrás tagok közötti felosztása
- A beszerzett eszközök tulajdonjoga és számviteli aktiválása
- Kilépésre vonatkozó szabályok, a tagság megszűnése, szankcionálás

B2. Méret

A 11, 21 és 23 gazdálkodási forma kóddal besorolt vállalkozások (gazdasági társaság, egyéni vállalkozó), jelen pályázati kiírásra csak akkor pályázhatnak, ha a

- kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló, a Bizottság 800/2008/EK Rendelet I. számú melléklete alapján mikro-, kis- és középvállalkozásnak minősülnek, vagy
- ha költségvetési szerv többségi tulajdonában álló vállalkozások.

Amennyiben a pályázat benyújtásakor nem rendelkezik a 2008. évi jóváhagyott beszámolóval, ennek hiányában éves beszámolóval vagy egyszerűsített éves beszámolóval, akkor a 2007. évi adatokat kell figyelembe venni.

Konzorcium esetén a B.2 alatti feltétel minden konzorciumi partnerre vonatkozik!

B3. Székhely

A pályázónak Magyarországon bejegyzett és Magyarországon működő szervezetnek kell lennie.

Devizajogszabályok alapján belföldinek minősülő, Magyarországon székhellyel, vagy az Európai Gazdasági Térség területén székhellyel és Magyarországon telephellyel, fiókteleppel rendelkező vállalkozások is pályázhatnak (a B.1 pont alatti táblázat figyelembe vételével).

Konzorcium esetén a B.3 alatti feltétel minden konzorciumi partnerre vonatkozik!

B4. Iparág

Jelen pályázati kiírás esetében nem értelmezett

B5. Típus

Jelen pályázati kiírás esetében nem értelmezett

⁵ Jogi személyiség nélküli társulás esetén ld. még a társulási megállapodásnak a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. törvényben meghatározott kötelező tartalmi elemeit

B6. Kizáró okok

a) Szakmai korlátozó feltételek:

Kizárólag **azon pályázó részére nyújtható** támogatás,

- amely a pályázat elkészítésébe legalább 3 éves szakmai tapasztalattal bíró, szakirányú felsőfokú végzettségű pénzügyi szakembert bevont (konzorcium esetén is elegendő 1 szakember bevonása);
- amely vállalja legalább 3 éves szakmai tapasztalattal bíró, szakirányú felsőfokú végzettségű pénzügyi szakember bevonását a projekt megvalósításába (kizárólag a „B” komponens esetén kötelező; konzorcium esetén is elegendő 1 szakember bevonása);
- amelynek nincs lezáratlan Zöld Forrás projektje és/vagy elbírálás alatt lévő Zöld Forrás pályázata; illetve amennyiben van, egyértelműen eltérő tartalommal nyújt be KEOP pályázatot és ezt igazolni is tudja (konzorcium esetén a feltétel minden konzorciumi partnerre vonatkozik).

A **vállalkozások** közül kizárólag olyan szervezetnek nyújtható támogatás,

- amely létesítő okirata (bejegyzése) 2008. január 1. előtti;
- amely ellen 2008. január 1-et követően nem született jogerős hatósági vagy szakhatósági elmarasztaló határozat a telepengedélyezéssel, a működési engedéllyel, az üzemeltetési engedéllyel, a környezetvédelmi felülvizsgálattal kapcsolatos ügyekben.

Konzorcium esetén a fenti két feltétel minden konzorciumi partnerre vonatkozik.

A **nonprofit szervezetek** közül kizárólag olyan szervezetnek nyújtható támogatás,

- amely létesítő okirat vagy társasági szerződés szerinti céljai között a környezetvédelem és a környezeti nevelés valamelyike szerepel (kivéve „A”-I és a „B”-I támogatható tevékenységre benyújtott pályázatok esetén, illetve egyház által „B” komponens keretében benyújtott pályázat esetében).

Konzorcium esetén a feltétel minden konzorciumi partnerre vonatkozik.

A **közzoktatási intézmények** közül kizárólag olyan intézménynek nyújtható támogatás,

- amelynek érvényben levő pedagógiai programjához kapcsolódóan önálló környezeti nevelési programja van;
- amely támogató nyilatkozattal rendelkezik a fenntartója részéről, miszerint a fenntartó ismeri és támogatja az adott projekt célkitűzéseit és megvalósítását.

Konzorcium esetén a fenti két feltétel minden konzorciumi partnerre vonatkozik.

Az **önkormányzatok** közül kizárólag annak nyújtható támogatás (kivéve „A”-I támogatható tevékenységre benyújtott pályázatok esetén),

- mely legkésőbb a pályázat benyújtási időpontjával hatályos, az 1995. évi LIII. Törvény 46.§-a szerint érvényes környezetvédelmi programmal rendelkezik;
- mely legkésőbb a pályázat benyújtási időpontjáig létrehozott önkormányzati környezetvédelmi alapot (az 1995. évi LIII. Törvény 58.§-a szerinti módon és tartalommal).

Konzorcium/ Társulás esetén a fenti két feltétel minden partnerre/ tagra vonatkozik.

b) Adminisztratív feltételek:

Nem nyújtható támogatás azon pályázó részére, amely

- felszámolási eljárás, csőd-, végelszámolási, illetve adósságrendezési eljárás alatt áll, valamint ha lejárt esedékességű köztartozása van a köztartozás megfizetéséig;
- az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (Ámr.) 88. § (2) bekezdésében meghatározott kizáró okok hatálya alatt áll;
- nem felel meg az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. Törvény (Áht.) 15. §-ban előírt, rendezett munkaügyi kapcsolatok törvényben meghatározott követelményeinek;
- amelyről hitelt érdemlően bebizonyosodik, hogy a pályázat szakmai, pénzügyi tartalmát érdemben befolyásoló valótlan, hamis adatot szolgáltatott a pályázat benyújtásakor;
- a 217/1998 (XII. 30) Korm. rendelet (Ámr.) értelmében a pályázat befogadásának feltételeként nem tesz írásbeli nyilatkozatot annak tudomásul vételéről, hogy lejárt esedékességű, meg nem fizetett köztartozás esetén a pályázót a köztartozás megfizetéséig a támogatás nem illeti meg, az esedékes támogatások folyósítása a 217/1998 (XII. 30) Korm. rendelet (Ámr.) 92. § (5) bekezdése szerint felfüggesztésre kerül, illetve az Áht. 13/A. §-ának (6) bekezdése alapján az esedékes támogatás a köztartozások megfizetése érdekében - a támogatás ellenében vállalt kötelezettségeket nem érintő módon - visszatartásra kerül;
- akivel szemben a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 6.§ (1) bekezdése szerinti összeférhetetlenség fennáll, valamint a 8. § szerinti érintettségét megalapozó körülményre vonatkozó közzétételi kötelezettségének határidőn belül nem tett eleget.

C. A PÁLYÁZAT TARTALMA

C1. Támogatható tevékenységek

Az egyes támogatható tevékenységek és „A Környezet és Energia Operatív Program prioritásaira rendelt források felhasználásának részletes szabályairól és egyes támogatási jogcímeiről” szóló 23/2007. (VIII. 29.) MeHVM rendelet 3. § (1) bekezdésében meghatározott jogcímek egymással való kapcsolatát a jelen útmutató I. sz. Melléklete határozza meg.

Az „A” komponens támogatható tevékenységei:

Az „A” komponens keretében az **I.-III.** pont alatti támogatható tevékenységekből **legfeljebb egy választása lehetséges.**

A **IV.** pont alatti támogatható tevékenység minden projekt esetén **kötelező!**

Az **V.** pont alatti „projekt-előkészítés” az I. és II. támogatható tevékenység esetén kötelező, egyéb esetekben választható!

A támogatható tevékenységek alatt felsorolt „szakmai követelmények” tartalmazzák a tevékenységek támogathatóságának feltételeit.

I. A hivatásforgalmú kerékpáros közlekedés infrastrukturális feltételeinek javítása

Szakmai követelmények:

1. A projekt célja a mindennapos – közlekedési célú – kerékpározás elősegítése kerékpártároló, öltöző és zuhanyzó biztosításával munkahelyeken, illetve oktatási intézményekben;
2. Az új/ fejlesztett infrastruktúra felhasználói a pályázatban megjelölt épület(ek)ben dolgozók, illetve tanulók/hallgatók lehetnek;
3. A mintaprojekt aktív eléréseire jutó támogatási összeg nem haladhatja meg a 300000 Ft/ aktív elérés arányt.
4. A projektnek kötelező része a várható kerékpáros forgalomnak megfelelő számú kerékpár elhelyezhetőségét, időjárás- és lopásvédeltséget biztosító kerékpártároló kialakítása, amely figyelembe veszi a GKM B+R tárolókra kidolgozott „kerékpártárolók paraméterkönyvet”:
(ld.: <http://www.kertam.hu/?oldal=dokumentumok>);
5. A projektnek kötelező része (amennyiben még nincs megoldva) a vonatkozó jogszabályok és engedélyek előírásainak megfelelő higiénés körülményeket szavatoló, ingyenesen használható, a célcsoport nagyságának megfelelő öltöző és zuhanyzó kialakítása. Már meglévő öltöző és zuhanyzó esetén nyilatkozni szükséges ezek megfelelőségéről és ingyenes rendelkezésre bocsátásáról, egyéb esetben a projektnek kötelező része az öltöző és zuhanyzó kialakítása.
6. A projektnek kötelező része az ÚMFT szintű tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségek teljesítése.

II. Házi és közösségi komposztálást népszerűsítő mintaprojekt

Szakmai követelmények:

1. A projekt célja belterületi kertes házak, társasházak, közintézmények házi vagy közösségi komposztálásának (ld. F.11 Fogalomjegyzék) elindítása és fenntartása a projekt megvalósítását követő fenntartási időszakban;
2. A projektnek kötelező része a komposztáló eszközök (komposztláda és indokolt számú és kapacitású aprító) beszerzése, kiszállítása;
3. A mintaprojekt aktív eléréseire jutó támogatási összeg nem haladhatja meg a 20000 Ft/ aktív elérés arányt;
4. A projektnek kötelező része a közvetlen célcsoport megfelelő komposztálási tevékenységének megállapodásos biztosítása. (A megállapodásnak ki kell térnie legalább a rendelkezésre bocsátott eszközök rendeltetésszerű használatára, a komposztálás legalább 5 éves fenntartására és a megállapodás be nem tartásának következményeire.)
5. A projektnek kötelező része az ÚMFT szintű tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségek teljesítése.

III. Lakásfelújítással és építéssel kapcsolatos fenntartható megoldásokat népszerűsítő demonstrációs központ fejlesztése

Szakmai követelmények:

1. A projekt célja a fenntarthatósághoz hozzájáruló (energia-, víztakarékosságra, hulladékszegénységre, anyagválasztásra, utólagos környezetvédelmi megoldásokra vonatkozó) építkezési, épületgépészeti módszerek, eszközök, anyagok ismertetése és népszerűsítése, gyakorlati és jogi tanácsadással és kipróbálási lehetőség biztosításával;
2. A projekt célcsoportja a lakosság általában;
3. A mintaprojekt aktív eléréseire jutó támogatási összeg nem haladhatja meg a 20000 Ft/ aktív elérés arányt;
4. A központ működtetésére támogatás nem kapható, de a pályázónak kötelezettséget kell vállalnia a központnak a pályázati célok szerinti üzemeltetésre legalább a fenntartási időszak végéig;
5. A projektnek kötelező része már meglévő épület/épületrész átalakítása;
6. A projektnek kötelező része a demonstrációs célokra, illetve ingyenes kipróbálásra, kölcsönzésre szánt anyagminták és eszközök, gépek beszerzése;
7. A projektnek kötelező része az ÚMFT szintű tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségek teljesítése.

IV. Kommunikáció (minden projektnél kötelező!)

Szakmai követelmények:

1. Ezen tevékenység elszámolható költsége az összes elszámolható költségnek legalább 20%-át el kell érje, de nem haladhatja meg a 40%-át. Ezen belül az anyagvásárlás és eszközbeszerzések együttesen a kommunikációs tevékenységre elszámolható költségek maximum 10%-áig támogathatók;
2. Az **I. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező** a létrehozott infrastruktúra népszerűsítése a dolgozók/tanulók/hallgatók körében és az intézmény kerékpáros közlekedés melletti elkötelezettségének bemutatása az intézményt látogatók részére.

3. A **II. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező** a helyes komposztálásra oktatás és tájékoztató kiadványok biztosítása, a komposztálási eredmények gyűjtése és beszámoló készítése, a létrehozott infrastruktúra népszerűsítése az érintett lakosok körében és a település/településrész környezetvédelmi elkötelezettségének kommunikációja.
4. A **III. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező** a módszerek, eszközök, anyagok ismertetését és népszerűsítését szolgáló információs anyagok kidolgozása és gyártása, a központ megismertetése és népszerűsítése a vonzáskörzetben élők között, tájékoztatás a központ környezetvédelmi jelentőségéről.
5. A projektnek kötelező része rendezvények lebonyolítása és/vagy média megjelenések és/vagy népszerűsítő anyagok készítése;
6. A projektnek kötelező része a kommunikáció hatékonyságának mérése (a kommunikáció előtti és utáni kérdőíves felmérés a mintaprojektben résztvevők bevonásával).

V. projekt-előkészítés (az I., II. támogatható tevékenység esetén kötelező!)

Szakmai követelmények:

1. A tevékenység célja a beruházás költségeinek és hatásainak feltárásához, pontos meghatározásához szükséges feladatok elvégzése;
2. A tevékenység kötelező része a projekt megkezdéséhez szükséges hatósági engedélyhez kötött tervek elkészítése, valamint a jogerős hatósági engedélyek megszerzése (a pályázat benyújtását megelőzően, amennyiben a fejlesztés engedély köteles);
3. A tevékenység választható része az egyéb tervek elkészítése (a pályázat benyújtását megelőzően vagy azt követően);
4. A tevékenység kötelező része a projekt megkezdéséhez szükséges közbeszerzési dokumentáció összeállítása és a közbeszerzési eljárás lefolytatása (a pályázat benyújtását megelőzően, amennyiben a Kbt. figyelembevételével szükséges a közbeszerzési eljárás.)
5. Az **I. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező** az igények előzetes felmérése (a pályázat benyújtását megelőzően);
6. A **II. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező** a projekt által érintett területen az igények előzetes felmérése és a hulladékkezelési rendszerbe való illeszkedés igazolása (a pályázat benyújtását megelőzően). A pályázat mellékletében be kell mutatni, hogy:
 - i. a projekt olyan helyszínen valósul meg, ahol a komposztált hulladékot nem szállítják el közszolgáltatás keretében (a komposztot helyben kell hasznosítani);
 - ii. a pályázat által érintett területeken nem valósul meg KEOP-1.1.1. „Települési szilárdhulladék-gazdálkodási rendszerek fejlesztése” konstrukció keretében támogatott projekt;
 - iii. a projekt olyan településen valósul meg, ahol a hulladékkezelési közszolgáltatásban nincs differenciált díjmegállapítás (hulladék mennyiséggel arányos díjmegállapítás).

A „B” komponens támogatható tevékenységei:

A „B” komponens keretében az **I.-IV.** pont alatti támogatható tevékenységekből **legfeljebb egy választása lehetséges.**

A **V.** pont alatti támogatható tevékenység minden projekt esetén **kötelező!**

A **VI.** pont alatti projekt-előkészítés az I., III. támogatható tevékenység esetén kötelező, egyéb esetekben választható!

A támogatható tevékenységek alatt felsorolt „szakmai követelmények” tartalmazzák a támogathatóság feltételeit.

I. Középületek és más nagy látogatottságú építmények komplex környezetbarát (hulladékmegelőző, víztakarékos, energiatakarékos) átalakítása

Szakmai követelmények:

1. Kizárólag olyan épület átalakítása támogatható, amely egyidejűleg 50 személynél nagyobb befogadóképességű helyiséggel rendelkezik vagy olyan középület, amely a hét minden munkanapján nyitva áll a nagyközönség számára és a pályázat benyújtásakor legalább napi 50 fő látogatja az épületet;
2. A projektnek kötelező része legalább 20%-os (kg-ban mért) hulladék megtakarítást eredményező fejlesztés a hulladék megelőzést szolgáló eljárások (folyamatszabályozás, anyagtakarékos szemlélet és gyakorlat, helyi komposztálás stb.⁶) bevezetésével és eszközök beszerzésével;
3. A projektnek kötelező része legalább 20%-os (m³-ben mért) ivóvíz megtakarítást eredményező fejlesztés víztakarékos eljárások bevezetésével, víztakarékos berendezések beépítésével, esővízgyűjtő/szürkevíz hasznosító rendszer kiépítésével;
4. A projektnek kötelező része az ivóvíz és hulladék megtakarítás mérése (az ivóvíz esetén m³-ben, a hulladék esetén kg-ban);
5. A projektnek kötelező része (amennyiben még nincs megoldva) a szelektív hulladékgyűjtés épületen belüli megoldása és az elszállítás megszervezése. Amennyiben a meghatározott feltételek teljesülnek, erről nyilatkozni szükséges;
6. A projektnek kötelező része (amennyiben még nincs megoldva) az intézményt látogató kerékpáros forgalomnak megfelelő számú kerékpár elhelyezhetőségét, időjárás- és lopásvédeltséget biztosító kerékpártároló kialakítása. Amennyiben a meghatározott feltételeket kielégítő kerékpártolás már biztosított, erről nyilatkozni szükséges;
7. A projektnek kötelező része az ÚMFT szintű tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségek teljesítése.
8. A projektnek választható része a fűtési/hűtési energia megtakarítását célzó fejlesztés (nyílászáró-csere, hőszigetelés, fűtési rendszer korszerűsítés, zöld homlokzat, zöldtető, zöldfelület kialakítás, passzívház technológia bevezetése);
9. A projektnek választható része az elektromos energia megtakarítását célzó fejlesztés (energiatakarékos világítótestek használata, igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások, pl. szakaszolások, mozgásérzékelők kialakítása);
10. A projektnek választható része a megújuló energia hasznosítását célzó fejlesztés (biomassza tüzelésű kazán, napkollektor, stb.);

⁶ További példák, ötletek: <http://onkormanyzat.humusz.hu/>

11. Energetikai fejlesztés esetén a projektnek kötelező része az energia megtakarítás mérése (hőigény csökkentése esetén GJ/évben, villamosenergia-felhasználás csökkentés esetében kWh/évben) és az épület energiafogyasztásának hitelesítése (energiatanúsítvány).
12. A projektnek választható része környezetirányítási rendszer bevezetése a fenntartható módon átalakított épületben;
13. A projekt energetikai fejlesztésre irányuló részének (8-11. pont alatt felsorolt projekt részek) elszámolható költségei nem haladhatják meg az I. támogatható tevékenységre elszámolt költségek 40%-át.

II.Fenntartható életmóddal kapcsolatos non profit információs központok fejlesztése

Szakmai követelmények:

1. A projekt célja a fenntartható életmód, fogyasztási szokások kialakítása/elterjesztése, környezetbarát termékek, szolgáltatások bemutatása és népszerűsítése gyakorlati és jogi tanácsadással és kipróbálási lehetőség biztosításával;
2. A projekt célcsoportja a lakosság általában;
3. A projekt keretében legalább 1 éves működési tapasztalattal rendelkező információs központ fejlesztése kaphat támogatást;
4. A központ működtetésére támogatás nem kapható, de a pályázónak kötelezettséget kell vállalnia a központ pályázati célok szerinti üzemeltetésre legalább a fenntartási időszak végéig;
5. A projektnek kötelező része a már meglévő épület/épületrész átalakítása és/vagy új épület/épületrész építése;
6. A projektnek kötelező része a demonstrációs célokra, illetve ingyenes kipróbálásra, kölcsönzésre szánt anyagminták és eszközök, gépek beszerzése;
7. A projektnek kötelező része környezetirányítási rendszer bevezetése az információs központban;
8. A projektnek kötelező része az ÚMFT szintű tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségek teljesítése;
9. A projektnek választható része az új épület/épületrész vásárlása.

III.Környezetbarát, helyi élelmiszerek piacának fejlesztése

Szakmai követelmények:

1. A projekt célja a minősített, környezetbarát helyi élelmiszerek kínálatának biztosítása, illetve a keresletének megteremtése a végső fogyasztók körében;
2. Kizárólag olyan beruházás támogatható, amelynek megvalósítási helyszíne nem szerepel „A falumegújítás- és fejlesztésre igénybe vehető támogatások esetén a fejlesztéssel érintett települések listáján”.⁷
3. A projektnek kötelező része élelmiszerbolt, piac terület kialakítása/fejlesztése: épület felújításával és/vagy átalakításával és/vagy vásárlásával és/vagy új épület építésével;

⁷ A településlista elérhető a: http://www.umvp.eu/files/umvp_program_mellekletek.pdf oldalon (19. és 21. sz. melléklet).

4. A projektnek kötelező része a forgalmazandó élelmiszerek körét meghatározó, a térségi és környezeti tartalmat egyszerre hordozó minősítési kritériumrendszer és védjegy kialakítása, bevezetése;
5. A projektnek kötelező része az ÚMFT szintű tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségek teljesítése;
6. A projektnek választható része raktár kialakítása/fejlesztése: épület felújításával, átalakításával, vásárlásával vagy új épület építésével.

IV. Biotermékek, ill. környezetbarát termékek és szolgáltatások minősítő vagy hitelesítő rendszerének fejlesztése, a rendszerek népszerűsítése

Szakmai követelmények:

1. A projekt célja a környezeti, környezeti fenntarthatósági vagy környezetbarát szempontot elsődlegesen figyelembe vevő nyilvános feltételek mentén zajló, gyártótól, szolgáltatótól, kereskedőtől független minősítő vagy hitelesítő rendszerek infrastrukturális fejlesztése és ezen rendszerek népszerűsítése;
2. Kizárólag a következő minősítési rendszerek fejlesztésére, kizárólag a rendszer-, vagy címketulajdonosok számára nyújtható támogatás: Környezetbarát Termék védjegy, Európai Öko-címke, Hu-Öko-01, Hu-Öko-02, Öko-Tex Standards 1000, Minősített Erdei Iskola, Minősített Erdei Óvoda, Zöld Óvoda, Ökoiskola, EMAS (kizárólag önkormányzati célközönség felé), Fair Trade, Forest Stewardship Council minősítés, Klímabarát Települések, Nemzeti Parki Termék minősítés.
3. A projektnek kötelező része a minősítési eljárást támogató infrastrukturális háttér kialakítása (labor épület, mobil labor felújításával, átalakításával, vásárlásával, új épület építésével) és/vagy a minősítési eljárást támogató műszerpark kialakítása, fejlesztése (az eszközök beszerzésével);
4. A projektnek kötelező része a minősítési rendszer kifejlesztése vagy adaptálása (tanácsadás, tanúsítás, minősítés, akkreditálás, környezeti auditálás, tervezés, stratégia-alkotás, alapelvek, eljárások szabványoknak megfelelő kidolgozása, tesztelése);
5. A projektnek kötelező része az ÚMFT szintű tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségek teljesítése.

V. Kommunikáció (minden projektnél kötelező!)

Szakmai követelmények:

1. Ezen tevékenység elszámolható költsége az összes elszámolható költségnek legalább 20%-át el kell érnie, de nem haladhatja meg a 40%-át. Ezen belül az anyagvásárlás és eszközbeszerzések együttesen a kommunikációs projektelemre elszámolható költségek maximum 10%-áig támogathatók;
2. Az I. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező a víz, hulladék (és energetikai fejlesztés esetén az energia) megtakarítás nyilvántartása, és az eredményekről, annak fenntarthatóságot támogató jelentőségéről, valamint az intézmény környezetvédelmi elkötelezettségéről szóló tájékoztatás a látogatók részére.
3. A II. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező a módszerek, eszközök, anyagok ismertetését és népszerűsítését szolgáló információs anyagok kidolgozása és gyártása, a központ megismertetése és népszerűsítése a vonzáskörzetben élők között, valamint a tájékoztatás a központ környezetvédelmi jelentőségéről.

4. A III. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező az élelmiszerekről információt nyújtó információs helyek és szolgáltatások biztosítása, a védjegy és a minősített termékeket árusító boltok megismertetése és népszerűsítése a vonzáskörzetben élők között, a tájékoztatás a helyi élelmiszerek kereskedelméből származó környezeti hasznokról a boltban/piacon vásárlók és a lakosság körében egyaránt, valamint a helyi termelőket tömörítő fejlesztési, értékesítési hálózat kialakítása.
5. A IV. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező a címkéhez kapcsolódó (a gyártókat/ szolgáltatásokat és a fogyasztókat informáló) kampány eredményeinek disszeminációja az érintett lakosság körében.
6. A projektnek kötelező része rendezvények lebonyolítása és/vagy média megjelenések és/vagy népszerűsítő anyagok készítése;
7. A projektnek kötelező része a kommunikáció hatékonyságának mérése (a kommunikáció előtti és utáni kérdőíves felmérés a mintaprojektben résztvevők bevonásával).

VI. Projekt-előkészítés

Szakmai követelmények:

1. A tevékenység célja a beruházás költségeinek és hatásainak feltárásához, pontos meghatározásához szükséges feladatok elvégzése;
2. A tevékenység kötelező része a projekt megkezdéséhez szükséges hatósági engedélyhez kötött tervek elkészítése, valamint a jogerős hatósági engedélyek megszerzése (a pályázat benyújtását megelőzően, amennyiben a fejlesztés engedély köteles);
3. A tevékenység választható része az egyéb tervek elkészítése (a pályázat benyújtását megelőzően vagy azt követően);
4. A tevékenység kötelező része a projekt megkezdéséhez szükséges közbeszerzési dokumentáció összeállítása és a közbeszerzési eljárás lefolytatása (a pályázat benyújtását megelőzően, amennyiben a Kbt. figyelembevételével szükséges a közbeszerzési eljárás.)
5. **Az I. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező** az épületre vonatkozó ökológiai térképezés vagy környezetirányítási rendszer bevezetésének előkészítése (audit).
6. **A III. támogatható tevékenységhez kapcsolódóan kötelező** a helyi termelők és (érdek)képviselői szerveik bevonása a tervezésbe, az egyeztetés eredményeinek bemutatása, illetve ezek segítségével a projekt terv alátámasztása a Megvalósíthatósági Tanulmányban.

Az ÚMFT szintű tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségek

A projektgazda a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a támogatott projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. A tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó követelményeket a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (www.nfu.hu) honlapjáról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentum, valamint az „Arculati Kézikönyv” tartalmazza.

Az „A” komponens esetén a projektgazda a projekt megvalósítása során a fentiekben hivatkozott „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei” című dokumentumban szereplő V. számú kommunikációs tervet köteles megvalósítani, az alábbi tevékenységekkel:

- Fotódokumentáció készítése
- A kedvezményezett honlapján folyamatosan utalni kell az uniós támogatásra mind szövegesen, mind pedig a logó elhelyezésével. Bármely nyomtatott vagy elektronikus kommunikációs felületen, ahol a projekt megjelenik a kedvezményezett köteles az EU támogatására folyamatosan felhívni figyelmet.
- Sajtóközlemény megjelentetése
- A megvalósítást követően emlékeztető tábla („D” típus) elhelyezése a megvalósítás helyszínén/helyszínein.
- Információs anyagok, kiadványok készítése (választható)

A „B” komponens esetén a projektgazda a projekt megvalósítása során a IV. számú kommunikációs tervet köteles megvalósítani, az alábbi tevékenységekkel:

- Fotódokumentáció készítése
- A kedvezményezett honlapján folyamatosan utalni kell az uniós támogatásra mind szövegesen, mind pedig a logó elhelyezésével. Bármely nyomtatott vagy elektronikus kommunikációs felületen, ahol a projekt megjelenik a kedvezményezett köteles az EU támogatására folyamatosan felhívni figyelmet
- Sajtóesemények szervezése: Ünnepléses eseményekhez (pl. infrastrukturális fejlesztés befejezése) kapcsolódóan sajtótájékoztatók szervezése, sajtóközlemények kiküldése, háttéranyagok elkészítése
- Sajtómegjelenések generálása a nyomtatott, elektronikus és on-line médiában
- Sajtómegjelenések összegyűjtése és elemzése
- Sajtónyilvános ünnepélyes projekt záró - megnyitó rendezvény szervezése
- Tájékoztatási tábla („C” típus) a megvalósítás helyszínén/helyszínein
- A megvalósítást követően emlékeztető tábla („D” típus) elhelyezése a kedvezményezett székhelyén
- Információs anyagok, kiadványok készítése (választható)

Minden tájékoztatási, illetve emlékeztető tábla másodnyersanyagból, újrahasznosított anyagból kell, készüljön legalább tömegének 50%-ában. A sajtótájékoztatók körülményeinek környezettudatosságot kell tükrözniük, és helyszínük akadálymentes kell, legyen. A projektet bemutató saját honlap W3C szabvány szerinti akadálymentesítése kötelező.

C2. Nem támogatható tevékenységek

Kizárólag a C1. pontban szereplő tevékenységek támogathatók, az alábbi megkötésekkel:

- Nem támogatható olyan ingatlanon megvalósuló beruházás, melynek felújítására, bővítésére, kialakítására pályázatot nyújtottak be az ÚMFT bármely operatív programja vagy az ÚMVP keretében, kivéve ha a pályázó csatolja:
 - o a tervdokumentációt, mellyel egyértelműen igazolja, hogy a felújítandó épületrész elhatárolható a korábbi támogatással felújított épületrésztől, vagy
 - o az érintett pályázatáról az elutasító döntést.
- Nem támogatható helyi és/vagy országos védelem alatt álló építmények átalakítását, felújítását tartalmazó projekt.
- Nem támogatható erdei iskola program, mintaprojekt⁸.
- Nem támogatható fogyasztói jogtudatosság és érdekérvényesítő képesség növelése, ill. fejlesztése célú mintaprojekt.
- Nem támogatható konkrét szervezet(ek), termék(ek) vagy szolgáltatás(ok) marketingje, népszerűsítése, kivéve a B.IV. mintaprojekt típusra vonatkozó korlátozások szerint.
- Nem támogatható nemem, faji vagy etnikai származáson, valláson, vallásos vagy politikai meggyőződésen, fogyatékossgon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést tartalmazó vagy közízlést sértő kommunikációs tevékenység.
- Nem támogatható politikai tartalmú kommunikációs tevékenység.
- Nem támogatható közoktatási, szakképzési vagy felsőoktatási alaptevékenység (formális oktatás), terepgyakorlat, munkahelyi képzés.

⁸ Az erdei iskola minősítési rendszer fejlesztése támogatható a B.IV. konstrukció szerint, önmagában erdei iskolák vagy fenntartóik erdei iskola fejlesztése nem.

C3. Elszámolható költségek

A pályázóra a költségek költségkategóriába sorolása tekintetében a számviteli törvény (2000. évi C. törvény a számvitelről) előírásai az irányadóak.

Kizárólag a C.3.1 és C.3.2 pontok felsorolásban szereplő költségek vehetők figyelembe, egyéb költségek nem. Azaz a projektelemekben belül elszámolható költségek felsorolása teljes körű, a felsorolásban nem szereplő költségek nem számolhatók el.

Nem számolhatók el mindazon költségek, melyek a projekt megvalósulásához nem elengedhetetlenül szükségesek.

Az elszámolható költségekre vonatkozó általános feltételek:

- A költségek felmerülésének legkorábbi időpontja 2006. december 20. (de kizárólag a projekt-előkészítéshez kapcsolódóan lehet korábbi felmerülési időpont, mint a pályázat befogadásának dátuma).
- Elszámolni kizárólag a végérvényesen a kedvezményezettet terhelő, ténylegesen felmerült költségeket lehet, melyek számlával, bevallással egyéb hiteles számviteli vagy egyéb belső bizonylattal igazolhatóak.
- Elszámolni azokat a költségeket lehet, melyek közvetlenül kapcsolódnak a támogatott projekt tevékenységéhez, nélkülözhetetlenek annak elindításához és/vagy végrehajtásához, szerepelnek a projekt elfogadott költségvetésében, illetve annak hatályos módosításában.
- A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladják meg a szokásos piaci árat (vagy a közbeszerzési szerződésben rögzített árat).
- A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen az elszámolható költség besorolása.
- A C.7 fejezet szerinti területi korlátozásnak megfelelni és a projekt végrehajtása érdekében merültek fel.
- A projekt végrehajtáshoz feltétlenül szükségesek és arányos hozzá adott értéket képviselnek.
- A költségek csak olyan mértékben számolhatók el, amilyen mértékben a támogatott projekthez kapcsolódnak, ill. amilyen mértékben annak célját szolgálják.
- Az egyes költségek elszámolása alkalmával nem valósulhat meg kettős finanszírozás.

Az ÁFA elszámolás tekintetében kizárólag a le nem vonható ÁFA minősül elszámolható költségnek. A kedvezményezett által levonható ÁFA elszámolására nincs lehetőség! **Amennyiben az ÁFA levonható, nem számolható el még abban az esetben sem, ha a kedvezményezett ténylegesen nem él a visszaigénylés lehetőségével.**

Nem egyértelmű helyzetekben célszerű az illetékes APEH igazgatóság nyilatkozatának előzetes kikérése, mivel a támogatást nyújtó szervezettől nem várható el, hogy minden esetben egyértelműen meg tudja állapítani az ÁFA levonás lehetőségét.

A projekt költségvetését úgy kell megadni, hogy a projekt végrehajtása alatt felmerülő infláció miatt többlet-támogatás nem igényelhető.

C.3.1. Elszámolható költségek a projekt-előkészítés során

A projekt-előkészítési szakaszban a következő – C.1. pontban felsorolt támogatható tevékenységgel összhangban lévő – költségkategóriákra, projektelemekre igényelhető támogatás:

Költségkategóriák⁹:

1. **Immateriális javak / Szellemi termékek – A PROEJKT ELŐKÉSZÍTÉS SORÁN NEM RELEVÁNS!**
2. **Tárgyi eszközök¹⁰ / Ingatlanok, Gépek, műszaki és egyéb berendezések, felszerelések, járművek, Beruházások, felújítások**
3. **Anyagjellegű ráfordítások / Anyagköltség, Igénybe vett szolgáltatások, egyéb szolgáltatások**
4. **Személyi jellegű ráfordítások / Bérköltség, személyi jellegű egyéb költség, bérjárulék**

Projektelemek¹¹:

A projektelemek a fenti költségkategóriák alábontásait jelentik, melyek a következőkben bemutatott elszámolható költségsorokat tartalmazzák.

Egy projektelemre csak egy finanszírozási mód választható. Kivétel: kizárólag az első kifizetési kérelemben lehetősége van a Kedvezményezettnek arra, hogy olyan tételek elszámolását (utólagos megtérítését) is kérje, melyeket már kifizetett olyan projektelemre, melyre szállítói finanszírozást választott. Az egyes projektelemekhez választható finanszírozási módokat jelen Útmutató 2. sz. melléklete foglalja össze. Azon projektelemekre, melyekre a kedvezményezett utófinanszírozást választott, támogatási előleg vehető igénybe az Ámr.-ben meghatározottak szerint.

A projekt elszámolható költségeinek max. 6%-áig számolhatók el az előkészítési költségek. Az előkészítés költségei utólag, a Támogatási Szerződés/Támogatói Okirat aláírását követően számolhatóak el.

1. Immateriális javak / Szellemi termékek/ költségkategória

- **A PROEJKT ELŐKÉSZÍTÉS SORÁN NEM RELEVÁNS!**

2. Tárgyi eszközök / Ingatlanok, Gépek, műszaki és egyéb berendezések, felszerelések, járművek, Beruházások, felújítások/ költségkategória

Beruházásként vehető figyelembe - a számviteli törvény szerint - a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység, valamint a meglévő tárgyi

⁹ Jogszabályi hivatkozás: A 16/2006 (XII. 28.) MeHVM-PM rendelet 17§. (2) bekezdése szerint a kedvezményezett a Támogatási Szerződés módosítását köteles kezdeményezni, ha a projekt összköltségének összesen 20%-át meghaladóan változik a költségek költségkategóriák szerinti bontása a Támogatási Szerződésben rögzítetthez képest.

¹⁰ A pályázó szervezet a számviteli politikája és a könyvelő tanácsa alapján határozza meg, hogy a beruházás értékére mely költségkategóriákat aktiválhatja.

¹¹ Jogszabályi hivatkozás: A 281/2006 (XII. 23.) Kormányrendelet 19§. (5) bekezdése szerint egyes projektelemekre a (4) bekezdésben foglalt finanszírozási formák (utófinanszírozás, szállítói finanszírozás) alkalmazhatók.)

eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység, a hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt (ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, stb.). Felújítások között elszámolt tételek esetén szintén a számviteli törvény előírásait kell figyelembe venni.

A költségkategórián belül az alábbi projektelemek költségei számolhatók el (az elszámolható költségek felsorolása teljes körű, nem bővíthető):

- **Közbeszerzés projektelem** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

Közbeszerzési projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Közbeszerzési tanácsadó
- o Közbeszerzési dokumentáció kidolgozásának költsége

- **Tanulmányok és vizsgálatok elkészítése projektelem** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

Tanulmányok és vizsgálatok projektelemen belül elszámolható költségek:

- o MT: Megvalósíthatósági Tanulmány
- o Egyéb tanulmány, vizsgálat kizárólag:
 - a „B” komponens előkészítési feladatai alatt az I. támogatható tevékenységhez előírt ökológiai térképezés költsége;
 - a „B” komponens előkészítési feladatai alatt az I. támogatható tevékenységhez előírt környezetirányítási rendszer bevezetésének költsége.

- **Tervezés projektelem** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

A műszaki tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.

Tervezés projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Elvi engedélyes tervek
- o Vízjogi létesítési engedélyes tervek
- o Építési engedélyes tervek
- o Kiviteli tervek
- o Egyéb terv költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség

- **„Egyéb” projektelem** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

Az „Egyéb” projektelem költségei között kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el, a felsorolás nem bővíthető:

- o Értékbecslés
 - kizárólag új ingatlan vásárlásához kapcsolódóan
- o Közbeszerzési eljárási díj
- o Egyéb hatósági díjak

3. Anyagjellegű ráfordítások /Anyagköltség, Igénybe vett szolgáltatások, egyéb szolgáltatások/ költségkategória

Az itt elszámolt költségek összege a beruházás értékébe nem kerül be.

A költségkategórián belül az alábbi projektelemek költségei számolhatók el (az elszámolható költségek felsorolása teljes körű, nem bővíthető):

- **Közbeszerzés projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Közbeszerzési projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Közbeszerzési tanácsadó
- o Közbeszerzési dokumentáció kidolgozásának költsége

- **Tanulmányok és vizsgálatok elkészítése projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Tanulmányok és vizsgálatok a projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítésének költsége;
- o Egyéb tanulmány, vizsgálat kizárólag:
 - az „A” komponens II. támogatható tevékenységek előkészítési feladatai alatt előírt dokumentumok elkészítésének költsége;
 - a „B” komponens I. támogatható tevékenység előkészítési feladatai alatt előírt ökológiai térképezés vagy környezetirányítási rendszer bevezetésének előkészítési költsége.

- **Tervezés projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

A műszaki tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.

Tervezés projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Elvi engedélyes tervek
- o Vízjogi létesítési engedélyes tervek
- o Építési engedélyes tervek
- o Kiviteli tervek
- o Egyéb terv költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség

- **„Egyéb” projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Az „Egyéb” projekteleme költségei között kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el, a felsorolás nem bővíthető:

- o Értékbecslés
 - kizárólag új ingatlan vásárlásához kapcsolódóan
- o Közbeszerzési eljárási díj
- o Egyéb hatósági díjak

4. Személyi jellegű ráfordítások / Bérköltség, személyi jellegű egyéb költség, bérjárulék/ költségkategória

A költségkategórián belül az alábbi projekteleme költségei számolhatók el (az elszámolható költségek felsorolása teljeskörű, nem bővíthető):

- **Egyéb feladatok ellátása / saját szervezeten belül /projekteleme**

Egyéb feladatok ellátása / saját szervezeten belül / projektelemen belül az alábbi költségek számolhatóak el:

- o A projektmenedzsmenten kívüli feladatokat ellátó személyek bérköltsége, személyi jellegű egyéb költsége és bérjáruléka számolható el, amennyiben alábbi tevékenységüket munkaszerződés, megbízási szerződés alapján végzik:
 - Megvalósíthatósági Tanulmány elkészítésének költsége;

- az „A” komponens előkészítési feladatai alatt a II. támogatható tevékenységhez előírt dokumentumok elkészítésének költsége.
- a „B” komponens előkészítési feladatai alatt a III. támogatható tevékenységhez előírt feladatok költsége.

Az egyéb feladatokat ellátó személyek személyi jellegű költségének elszámolása kizárólag utólagos finanszírozással történhet.

A projekt elszámolható költségeinek max. 6%-áig számolhatók el az előkészítési költségek. Az előkészítés költségei utólag, a Támogatási Szerződés aláírását/ Támogatói Okirat kézhezvételét követően számolhatóak el.

C.3.2. Elszámolható költségek a projekt-megvalósítás során

A projekt-megvalósítási szakaszban a következő – C.1. pontban felsorolt támogatható tevékenységekkel összhangban lévő – költségkategóriákra, projektelemekre igényelhető kizárólag támogatás:

Költségkategóriák¹²:

1. **Immateriális javak / Szellemi termékek**
2. **Tárgyi eszközök¹³ / Ingatlanok, Gépek, műszaki és egyéb berendezések, felszerelések, járművek, Beruházások, felújítások**
3. **Anyagjellegű ráfordítások / Anyagköltség, Igénybe vett szolgáltatások, egyéb szolgáltatások**
4. **Személyi jellegű ráfordítások / Bérköltség, személyi jellegű egyéb költség, bérjárulék**

Projektelemek¹⁴:

A projektelemek a fenti költségkategóriák alábontásait jelentik, melyek a következőkben bemutatott elszámolható költségsorokat tartalmazzák.

Egy projektelemre csak egy finanszírozási mód választható. Kivétel: kizárólag az első kifizetési kérelemben lehetősége van a Kedvezményezettnek arra, hogy olyan tételek elszámolását (utólagos megtérítését) is kérje, melyeket már kifizetett olyan projektelemre, melyre szállítói finanszírozást választott. Az egyes projektelemekhez választható finanszírozási módokat jelen Útmutató 2. sz. melléklete foglalja össze. Azon projektelemekre, melyekre a kedvezményezett utófinanszírozást választott, támogatási előleg vehető igénybe az Ámr.-ben meghatározottak szerint.

¹² Jogszabályi hivatkozás: A 16/2006 (XII. 28.) MeHVM-PM rendelet 17§. (2) bekezdése szerint a kedvezményezett a Támogatási Szerződés módosítását köteles kezdeményezni, ha a projekt összköltségének összesen 20%-át meghaladóan változik a költségek költségkategóriák szerinti bontása a Támogatási Szerződésben rögzítetthez képest.

¹³ A pályázó szervezet a számviteli politikája és a könyvelő tanácsa alapján határozza meg, hogy a beruházás értékére mely költségteleket aktiválhatja.

¹⁴ Jogszabályi hivatkozás: A 281/2006 (XII. 23.) Kormányrendelet 19§. (5) bekezdése szerint egyes projektelemekre a (4) bekezdésben foglalt finanszírozási formák (utófinanszírozás, szállítói finanszírozás) alkalmazhatók.)

1. Immateriális javak / Szellemi termékek/ költségkategória

A támogatható immateriális javaknak meg kell felelniük a következő feltételeknek:

- Leírható eszközöknek kell őket tekinteni,
- Piaci feltételek mellett harmadik féltől kell őket megvásárolni,
- Az eszközök közé kell sorolni őket, és legalább öt évig a létesítményben kell maradniuk.

A költségkategórián belül az alábbi projektelem költségei számolhatók el (az elszámolható költségek felsorolása teljes körű, nem bővíthető):

• Szellemi termékek megszerzése projektelem

Szellemi termékek megszerzése projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Szellemi termékek beszerzési költségei:
 - a szerzői jogvédelemben részesülő szoftver termékek

2. Tárgyi eszközök / Ingatlanok, Gépek, műszaki és egyéb berendezések, felszerelések, járművek, Beruházások, felújítások/ költségkategória

Beruházásként vehető figyelembe - a számviteli törvény szerint - a tárgyi eszköz beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszköz üzembe helyezése, rendeltetésszerű használatbavétele érdekében az üzembe helyezésig, rendeltetésszerű használatbavételig végzett tevékenység, valamint a meglévő tárgyi eszköz bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelését eredményező tevékenység, a hozzákapcsolható egyéb tevékenységekkel együtt. (ideértve a tervezést, az előkészítést, a lebonyolítást, stb.)

A költségkategórián belül az alábbi projektelemek költségei számolhatók el (az elszámolható költségek felsorolása teljes körű, nem bővíthető):

• Ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzése projektelem

Ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzése projektelemen belül elszámolható költségek:

- o egyéb ingatlan megszerzésének költsége:
 - Kizárólag a „B” komponens II, III. és IV. támogatható tevékenység keretében, új épület/épületrész megszerzésének költsége;
 - Ha az ingatlan tulajdonjogának megszerzése elengedhetetlen a projekt eredményes végrehajtásához;
 - Nem haladhatja meg a projekt támogatható költségeinek 10%-át.

• Terület-előkészítés, területrendezés projektelem /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

Terület-előkészítés, területrendezés projektelemen belül elszámolható költségek:

- o a megelőző mentő régészeti feltárás,
- o lőszementesítés,
- o irtási munkák
- o növénytelepítés
 - kizárólag a „B” komponens I. támogatható tevékenységhez kapcsolódó költségek számolhatók el
- o talajmunka költségei

• Építési munkák projektelem

Építési munkák projektelemen belül elszámolható költségek:

- o bontás
- o helyreállítás, rekonstrukció

- o felújítás
- o átalakítás
- o bővítés
- o építés:
 - ezen a soron új épület/építmény építési költségei számolhatók el, ahol a C.3 pont szerint a tevékenységek szakmai követelményei ezt lehetővé teszik.
- o időszakos területhasználati díj
- o kapcsolódó infrastruktúra kiépítés költségei

• **Eszközbeszerezés projektelem**

Új eszköz beszerzése támogatható, mely megjelenik a kedvezményezett tárgyi eszköz leltárában.

Eszközbeszerezés projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Műszaki és egyéb berendezések felszerelések beszerzésének költsége
- o Gépek beszerzésének költsége
- o Járművek beszerzésének költsége
 - A „B” komponens III. tevékenységhez kapcsolódóan, a termékek szállítására használt tehergépjármű beszerzési költsége számolható el;
 - A „B” komponens IV. tevékenységhez kapcsolódóan csak a mobil labor kialakításhoz szükséges jármű beszerzési költsége számolható el;
- o Kis értékű tárgyi eszköz beszerzésének költsége
 - a támogatható tevékenységekhez egyértelműen kapcsolódó eszközbeszerezés költségei számolhatók el;
 - a rendezvényhez/előadáshoz szükséges technikai eszközök (számítógép, laptop, projektor stb.) beszerzése elszámolható, ugyanakkor nem számolható el a fénymásológép, faxgép és színes nyomtató beszerzési költsége.

- **Projektmenedzsment projektelem** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

A projektmenedzsment költségeinek összege nem lépheti túl a lenti táblázatban megadott értékeket.

Projektmenedzsment projektelemen belül az alábbi költségek számolhatóak el:

- o általános menedzsment feladatok ellátása
 - Saját szervezeten belül kialakított projektmenedzsment szervezet keretében (az „A” és „B”komponens esetén is lehetséges);
 - A feladatokra kötött vállalkozói szerződés(ek) alapján /Kbt. szerint/ (kizárólag a „B” komponens esetén).
- o pénzügyi tanácsadó
 - Saját szervezeten belül vagy vállalkozói szerződés alapján
- o műszaki szakértő
 - Saját szervezeten belül vagy vállalkozói szerződés alapján

Saját szervezeten belül kialakított projektmenedzsment, vagy vegyes rendszerű menedzsment esetén csak utófinanszírozás választható.

- **Közbeszerzés projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

Közbeszerzési projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Közbeszerzési tanácsadó
- o Közbeszerzési dokumentáció kidolgozásának költsége

- **Tanulmányok és vizsgálatok elkészítése projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

Tanulmányok és vizsgálatok a projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Egyéb tanulmány, vizsgálat költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség

- **Tervezés projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

A műszaki tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.

Tervezés projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Elvi engedélyes tervek
- o Vízjogi létesítési engedélyes tervek
- o Építési engedélyes tervek
- o Kiviteli tervek
- o Egyéb terv költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség

- **Mérnöki feladatok projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

Mérnöki feladatok projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Műszaki ellenőr
- o Mérnök felügyelet
- o Terv ellenőr költsége

Maximum a projekt elszámolható költségének 4%-a lehet.

Köteles ellátni a műszaki kivitelezés ellenőrzését, költség-hatékonyság felülvizsgálatát, költség-túllépés esetén (0,5% alatt) módosítási javaslat készítését.

- **„Egyéb” projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/

Az „Egyéb” projekteleme költségei között kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el, a felsorolás nem bővíthető:

- o Értékbecslés
 - kizárólag új ingatlan vásárlásához kapcsolódóan
- o Közbeszerzési eljárási díj
- o Egyéb hatósági díjak

3. Anyagjellegű ráfordítások / Anyagköltség, Igénybe vett szolgáltatások, egyéb szolgáltatások/ költségkategoría

Az itt elszámolt költségek összege a beruházás értékébe nem kerül be.

A költségkategorian belül az alábbi projektelemei költségei számolhatók el (az elszámolható költségek felsorolása teljes körű, nem bővíthető).

- **Terület-előkészítés, területrendezés projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Terület-előkészítés, területrendezés projektelemen belül elszámolható költségek:

- o a megelőző mentő régészeti feltárás,
- o lőszementesítés,
- o irtási munkák
- o növénytelepítés
 - kizárólag a „B” komponens I. támogatható tevékenységhez kapcsolódó költségek számolhatók el
- o talajmunka költségei

- **Projektmenedzsment projekt** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

A projektmenedzsment költségeinek összege nem lépheti túl a lenti táblázatban megadott értékeket.

Projektmenedzsment projektelemen belül az alábbi költségek számolhatóak el:

- o általános menedzsment feladatok ellátása
 - Ezen a soron kizárólag a „B” komponens esetén, a vállalkozói szerződés keretében kialakított menedzsment elszámolására van lehetőség.
- o pénzügyi tanácsadó
- o műszaki szakértő

- **Közbeszerzés projekt** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Közbeszerzési projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Közbeszerzési tanácsadó
- o Közbeszerzési dokumentáció kidolgozásának költsége

- **Szoftverfejlesztés projekt**

Szoftverfejlesztés projektelemen belül az alábbi költségek számolhatóak el:

- o szoftver fejlesztési költsége
 - fenntartható életmód és fogyasztási szokások elterjedését segítő szolgáló szoftverek, internetes oldalak fejlesztési költsége

- **Tanulmányok és vizsgálatok elkészítése projekt** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Tanulmányok és vizsgálatok a projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Egyéb tanulmány, vizsgálat:
 - Az **„A” komponens IV.**, illetve a **„B” komponens V. tevékenységhez** kapcsolódó reklám, hirdetés, ismeretterjesztő előadás, tanácsadás megalapozását jelentő szakmai tanulmányok és a kreatív munkához szükséges brief költségei számolhatók el.
 - az **egyéb tevékenységhez** kapcsolódó költségének elszámolására csak részletes és megfelelő indoklással van lehetőség;

- **Tervezés projekt** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

A műszaki tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.

Tervezés projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Elvi engedélyes tervek
- o Vízjogi létesítési engedélyes tervek
- o Építési engedélyes tervek
- o Kiviteli tervek
- o Egyéb terv költségének elszámolására csak részletes indoklással van lehetőség

- **Mérnöki feladatok projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Mérnöki feladatok projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Műszaki ellenőr
- o Mérnök felügyelet
- o Terv ellenőr költsége

Maximum a projekt elszámolható költségének 4%-a lehet.

Köteles ellátni a műszaki kivitelezés ellenőrzését, költség-hatékonyság felülvizsgálatát, költség-túllépés esetén (0,5% alatt) módosítási javaslat készítését.

- **PR, ismeretterjesztés projekteleme** /összege a beruházás értékébe nem kerülhet be/
Kizárólag „A” komponens IV., illetve a „B” komponens V. tevékenységhez kapcsolódó költségek számolhatók el ebben a projektelemben!

PR, ismeretterjesztés projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Rendezvényszervezés
- o Reklám, hirdetés:
 - reklám-, hirdetési kreatív anyag, tájékoztató és ismeretterjesztő anyag elkészítése, sokszorosítása, illetve ismeretterjesztő műsor elkészítése (kreatív munka, nyomdai tevékenység, hangfelvétel, képfelvétel, DVD és videofelvétel, számítógépes adathordozó sokszorosítása, áruminták és más reklámanyagok gyártása);
 - reklám-, hirdetési felület, hely és idő vásárlása (nyomtatott anyagokon, internetes felületen, tévében, rádióban, hirdetőtáblán, épületeken, járműveken, falterületeken, berendezéseken).
- o Ismeretterjesztő előadás, tanácsadás költsége:
 - Fenntartható tematikához kapcsolódó szakmai tanácsadás, előadás, ismeretterjesztő tevékenység.

- **Tájékoztatás, nyilvánosság projekteleme** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Kizárólag az „A” komponens I.-III., illetve a „B” komponens I.-IV. tevékenységhez kapcsolódó költségek számolhatók el ebben a projektelemben!

Tájékoztatás, nyilvánosság projektelemen belül elszámolható költségek:

- o Az ÚMFT szintű tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos kötelező feladatok költségei számolhatók el:
 - A C.1 alatti előírások figyelembe vételével;
 - Maximum a projekt elszámolható költségeinek 3%-a lehet.

- **„Egyéb” projektelelem** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Az „Egyéb” projektelelem költségei között kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el, a felsorolás nem bővíthető:

- o Bérleti díj:
 - Az **„A” komponens IV., illetve a „B” komponens V. tevékenységhez** kapcsolódó rendezvényhelyszín bérleti díja, illetve a rendezvényhez/előadáshoz szükséges eszközök (laptop, projektor stb.) bérlete. Nem támogatható a bérleti díj, amennyiben az eszközök, illetve rendezvényhelyszín a pályázó vagy a pályázó fenntartójának tulajdonát képezik.
- o Értékbecslés /ingatlanvásárláshoz kapcsolódó/
- o Közbeszerzési eljárási díj /közzétételi díj/
- o Egyéb hatósági díjak
- o Kisértékű tárgyi eszköz:
 - a támogatható tevékenységekhez egyértelműen kapcsolódó eszközbeszerzés költségei számolhatók el;
 - a rendezvényhez/előadáshoz szükséges technikai eszközök (számítógép, laptop, projektor stb.) beszerzése elszámolható, ugyanakkor nem számolható el a fénymásológép, faxgép és színes nyomtató beszerzési költsége.
 - Az **„A” komponens IV., illetve a „B” komponens V. tevékenységhez** kapcsolódó nyomtatott, audio és audiovizuális ismeretterjesztő anyagok beszerzése
- o Utazási költség:
 - A **„B” komponens V. tevékenységhez** kapcsolódóan és kizárólag a tömegközlekedés (vonatjegy, buszjegy, hajójegy) költségei számolhatók el, abban az esetben, ha rendezvény/tájékoztató célsoportjának a helyszínre szállítással kapcsolatban merültek fel és számlával igazolhatók.
- o Szállás-költség:
 - A **„B” komponens V. tevékenységhez** kapcsolódóan és abban az esetben számolható el, ha többnapos rendezvény/tájékoztató célsoportjának az elszállásolásával kapcsolatban merült fel.

4. Személyi jellegű ráfordítások / bérköltség, személyi jellegű egyéb költség, bérjárulék/ költségkategória

Személyi jellegű ráfordításként kizárólag a munkabérnek, megbízási díjnak a munkavégzéssel közvetlenül összefüggő tételei, és az azokhoz kapcsolódó személyi jellegű egyéb költség és bérjárulék számolhatók el.

A költségkategórián belül az alábbi projektelemelek költségei számolhatók el (az elszámolható költségek felsorolása teljes körű, nem bővíthető).

- **Projektmenedzsment projektelelem** /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/

Ezen a projektelemben a saját szervezeten belül kialakított menedzsment szervezet költsége számolható el (Az „A” és „B” komponens esetén egyaránt lehetséges).

A projektmenedzsment tagjainak bérköltsége, személyi jellegű egyéb költsége és bérjáruléka számolható el.

A projektmenedzsment költségeinek összege nem lépheti túl a fejezet végén található táblázatban megadott értékeket.

Projektmenedzsment projektelemen belül az alábbi költségek számolhatóak el:

- o általános menedzsment feladatok ellátása
- o pénzügyi tanácsadó
- o műszaki szakértő

A projektmenedzsment személyi jellegű költségének elszámolása kizárólag utólagos finanszírozással történhet.

• **Egyéb feladatok ellátása / saját szervezetén belül /projektelem**

Egyéb feladatok ellátása / saját szervezetén belül / projektelemen belül az alábbi költségek számolhatóak el:

- o A projektmenedzsmenten kívüli feladatokat ellátó személyek bérköltsége, személyi jellegű egyéb költsége és bérjárulékai számolhatóak el, amennyiben alábbi tevékenységüket munkaszerződés, megbízási szerződés alapján végzik:
 - reklám, hirdetés, ismeretterjesztő előadás, tanácsadás megalapozását jelentő szakmai tanulmányok költségei;
 - reklám-, hirdetési kreatív anyag, tájékoztató és ismeretterjesztő anyag elkészítése, sokszorosítása, illetve ismeretterjesztő műsor elkészítése;
 - fenntartható tematikához kapcsolódó szakmai tanácsadás, előadás, ismeretterjesztő tevékenység;
 - Internetes oldal, illetve szoftverfejlesztés.

Az egyéb feladatokat ellátó személyek személyi jellegű költségének elszámolása kizárólag utólagos finanszírozással történhet.

Az elszámolható költségek arányaira vonatkozó feltételek

A projektmegvalósítás projektelemeinek elszámolható költsége a projekt tervezett elszámolható költségeinek arányában			
Projektelem	Ha a projekt elszámolható költsége		
	Kevesebb mint 50 millió Ft	50–100 millió Ft	Több mint 100 millió Ft
Ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog	Max. 10%	Max. 10%	Max. 10%
Projekt Menedzsment	Max. 8%, de max. 2,5 millió Ft	Max. 5%, de max. 4 millió Ft	Max. 4%
Mérnöki feladatok	Max. 4%	Max. 4%	Max. 4%
Tájékoztatás és nyilvánosság	Max. 3%	Max. 3%	Max. 3%

Az „A” komponens IV. és a „B” komponens V. tevékenység (kommunikáció) elszámolható költsége el kell, hogy érje az összes elszámolható költségnek legalább 20%-át, de nem haladhatja meg a 40%-át.

Az „A” komponens IV. és a „B” komponens V. tevékenység (kommunikáció) elszámolható költségein belül az eszközbeszerzések (műszaki és egyéb berendezések felszerelések, gépek, kis értékű tárgyi eszköz beszerzés) költségei együttesen nem haladhatják meg a kommunikációra elszámolt költségek 10%-át.

Az elszámolhatóság ÚMFT szintű szabályozása szerint **a saját teljesítés mértéke nem haladhatja meg a nemzeti közbeszerzési értékhatárt.** Ennek értelmében, a Kbt. szerint ajánlatkérőnek minősülő szervezetek esetén az egybeszámítandó tevékenységekre összesen elszámolt bérköltség, személyi jellegű egyéb költség és bérjárulék összege nem

haladhatja meg az adott tevékenységre vonatkozó értékhatárt. Mivel kizárólag szolgáltatás jellegű tevékenységek esetén lehetséges a bérköltség, személyi jellegű egyéb költség és bérjárulék elszámolása, a releváns értékhatár 8 millió Ft.

Az egyéb elszámolható költségek nagyságára, százaléka nincs korlátozás, de kérjük, vegye figyelembe a D fejezetben szereplő - a projekt-megvalósításra nyújtható támogatás mértékére vonatkozó - előírásokat.

C.3.3 Elszámolható költségekre vonatkozó egyéb előírások

Amennyiben a projekthez igényelt támogatás a Pályázati Felhívás és Útmutató I. sz. Melléklete alapján ún. állami támogatásnak minősül, az elszámolható költségekre a következő feltételek is vonatkoznak:

Kizárólag de minimis (csekély összegű) támogatás nyújtható a következő esetekben:

- Előkészítés esetén valamennyi költségkategóriája
- Megvalósítás esetén a következő költségkategóriák és projektelemek
 - o Tárgyi eszközök költségkategória
 - o Projektmenedzsment projektelem;
 - o Közbeszerzés projektelem
 - o „Egyéb” projektelem
 - o Anyagjellegű ráfordítások költségkategória
 - o Valamennyi projektelem

Minden egyéb projekt elemre regionális beruházási támogatás nyújtható amennyiben induló beruházásnak minősül.

• Vállalkozói előleg

A kedvezményezett szállítója részére az Ámr.-ben nevesített előleg nem folyósítható (támogatási előleg). A kedvezményezett által a szállítója részére fizetendő előlegre jutó támogatás igénylésére benyújtott úgynevezett előleg bekérő dokumentumot- melynek pénzügyi teljesítését követően a szállító előlegszámlát állít ki, és melyet a kedvezményezett köteles elszámolásra benyújtani – az elszámolható számlával azonos módon kell kezelni.

- o A vállalkozói előleg a - Kbt. alapján meghatározott - építési szerződésnél legfeljebb a szerződéses összeg 10%-a lehet
- o A vállalkozói előleg a - Kbt. alapján meghatározott árubeszerzésnél legfeljebb a szerződéses összeg 25%-a lehet

• Műszaki tartalékképzés nem elszámolható költség

• Projektmenedzsment

Ha az általános menedzsment feladatokat saját szervezeten belül (vagy a társulást/konzorciumot vezető tag alkalmazásában) alkalmazott munkatárs látja el, akkor vállalkozói szerződés keretében csak a pénzügyi, műszaki szakértői költségeket lehet elszámolni.

Saját szervezeten belüli menedzsment keretében csak a projekttel foglalkozó munkatársak személyi jellegű ráfordítása számolható el, dologi költség elszámolására nincs mód. A személyi jellegű költségek olyan arányban számolhatók el, amekkora arányban az egyes dolgozók a munkaköri leírásuk szerint munkaidejükben a projekttel foglalkoznak.

C4. Nem elszámolható költségek

Nem számolhatók el azok a költségek, amelyek nem felelnek meg az elszámolható költségekre vonatkozó általános feltételeknek, a pályázati cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban, valamint az alábbi tételek:

- Természetbeni hozzájárulás;
- Az értékcsökkenési leírás költsége;
- Osztalék, profit kifizetés;
- Visszaigényelhető adók;
- Olyan alvállalkozói szerződés, amely növeli a tevékenység végrehajtásának költségeit, de ezzel arányosan nem ad hozzá értéket;
- Közvetítőkkal vagy tanácsadókkal kötött alvállalkozói szerződés, amely a kifizetést a tevékenység összköltségének a százalékos arányában határozza meg, hacsak az ilyen költséget a kedvezményezett nem igazolja a munka vagy a szolgáltatás valóságos értékére való hivatkozással;
- Olyan tárgyi eszköz vételára, amelyet a kedvezményezett csődeljárás vagy felszámolás alatt álló társaságtól szerzett be;
- Személygépjármű vételára;
- Bírságok, pénzbüntetések és jogvitákkal kapcsolatos kiadások;
- Adók és illetékek, ha nem a kedvezményezettet terhelik;
- Közterület-használati díj, amennyiben a díj a kedvezményezettet vagy annak tulajdonában lévő gazdálkodó szervezetet illeti, illetve mindennemű, a kedvezményezett részére egyben bevételt is jelentő költség;
- Hitelkamatok, a pénzügyi műveletek díjai, a deviza-átváltási jutalékok és veszteségek és az egyéb, tisztán pénzügyi ráfordítások, kivéve a bankszámla-nyitás költségei (amennyiben kötelező önálló bankszámlát nyitni a projektre) és a tranzakciós költségek;
- Olyan tevékenység költségei, melyekre a kedvezményezett vagy bárki más már támogatást vagy bármilyen más pénzeszköz átvételt igénybe vett;
- Beruházások saját kivitelezésben történő megvalósításának költségei.¹⁵
- Nem belföldi rendezvényhelyszínekhez, kampányhelyszínekhez kapcsolódó költségek.

A projekttel összefüggésben, az értékesítésből, szolgáltatásból, bérbeadásból, regisztrációs díjból és egyéb bevételből (kamatbevétel esetén ld. D8 pont rendelkezései) a megvalósítás időszakát magába foglaló teljesítési időponttal számlázott bevétel a teljesítés időpontját is tartalmazó elszámolási időszakban csökkenti a projekt elszámolható költségeinek összegét!

C5. Illeszkedési előírás (regionális, helyi tervekhez)

Jelen pályázati kiírás esetében nem releváns.

¹⁵ (Ennek megfelelően saját teljesítés költségei kizárólag az „Egyéb feladatok ellátása / saját szervezeten belül” és a „projekt menedzsment” projektelem alatt számolhatóak el.

C6. Projekt iparági korlátozása

Jelen pályázati kiírás keretében a következő iparági korlátozások állnak fenn:

- Nem nyújtható támogatás azon pályázó részére, akinek, vagy amelynek a fejlesztési igénye az Európai Közösséget létrehozó szerződés (konszolidált verzió, 1997) 1. számú mellékletében (Annex I.) szereplő mezőgazdasági termékek termelésével vagy feldolgozásával (abban az esetben, ha a feldolgozás eredményeként az Annex I-ben szereplő termék keletkezik) kapcsolatos beruházásokra irányul.
- A Környezet és Energia Operatív Program prioritásaira rendelt források felhasználásának részletes szabályairól és egyes támogatási jogcímeiről szóló 23/2007. (VIII. 29.) MeHVM rendelet 11. § (1) alapján nem nyújtható támogatás:
 - o azon projektekhez, amelyek esetében a 13. § (3) bekezdése szerinti közzététel előtt merültek fel költségek;
 - o acélipari tevékenységhez;
 - o a hajógyártáshoz nyújtott állami támogatásokról szóló keretszabály (2003/C 317/06) 3.1 pont (11) bekezdésében meghatározott tevékenységhez;
 - o a szén bányászatához;
 - o szintetikusszál-ipari tevékenységhez;
 - o a halászati és akvakultúra-termékek piacának közös szervezéséről szóló 104/2000/EK tanácsi rendelet szerinti halászati és akvakultúra tevékenységet szolgáló beruházásokhoz, továbbá halászati termékek feldolgozását és forgalmazását szolgáló beruházáshoz;
 - o a szállítási ágazatban gördülőeszköz vásárlásához;
 - o a mezőgazdasági termékek előállításához;
 - o exporthoz közvetlenül kapcsolódó tevékenységekhez, valamint import áruk helyett hazai áru használatától függő támogatásokra;
 - o a nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak (ld. F.11 Fogalomjegyzék).

C7. Projekt területi korlátozása

A projekt megvalósulásának helyszíne az ország teljes területe a Közép-Magyarországi régió kivételével. A projekt megvalósulásának helyszíne a projekt fizikai beruházásának helyszíne (függetlenül a kommunikációs tevékenység megvalósulási helyszínétől).

C8. A projekt megkezdése

A projekt a pályázat befogadásának napjától, a támogatására vonatkozó döntés előtt saját felelősségre megkezdhető.

Ebben az esetben a felmerült költségek utólagosan elszámolhatóak, amennyiben együttesen a következő feltételeknek megfelelnek:

- szerepelnek a C.3. pont szerint elszámolható költségek listájában;
- az elszámolhatósági időszak kezdetét (2006. december 20.) követően merültek fel (de kizárólag a projekt-előkészítéshez kapcsolódóan lehet korábbi felmerülési időpont, mint a pályázat befogadásának dátuma);
- a pályázó az előkészítési munka elvégzésére irányuló beszerzést a Kbt. alapján folytatta le, valamint a kifizetési kérelemhez csatolja a kapcsolódó közbeszerzési eljárás tenderdokumentációját, eredményhirdetési tájékoztatóját, ill. ha a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására sor került, akkor az eljárást lezáró határozatot is. Közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzéseknél 3 árajánlat bekérése és azok igazolása kötelező;

- a pályázó beszerzés során a 2007-2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló 16/2006. (XII.28.) MeHVM-PM együttes rendelet közbeszerzési eljárások lefolytatására vonatkozó előírásait alkalmazta.

Amennyiben a pályázó a pályázat támogatására vonatkozó döntés előtt a projekt megvalósítását saját felelősségére megkezdi, a beruházás megkezdése nincs befolyással a pályázat értékelésére, és nem jelent semmiféle előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

C8.1. Megkezdettség

Támogatás a pályázat befogadását megelőzően megkezdett projekthez nem igényelhető.

A projekt megkezdésének minősül:

- építési tevékenységet tartalmazó projekt esetén:
 - o Az építési naplóba történt első bejegyzés időpontja (építési naplóval igazolva),
 - o olyan építési jellegű munkák esetében, ahol építési napló vezetése nem kötelező, ott a kivitelezői szerződés alapján a kivitelező nyilatkozata a munkálatok megkezdésére vonatkozóan;
- gép, berendezés, anyag, termék beszerzését tartalmazó projekt esetén az első beszerzendő gép, berendezés, anyag, termék stb. megrendelése;
- egyéb tevékenységhez kapcsolódó projekt esetén amennyiben a szerződéskötést megelőzően megrendelésre kerül sor, ennek időpontja, előzetes megrendelés hiányában pedig a megvalósításra megkötött első szerződés létrejöttének napja;

Amennyiben a pályázatban ismertetett projektet több célterületre (építés, gépbeszerzés vagy egyéb) kiterjedően valósítják meg, a projekt megkezdésének időpontja az egyes célterületeknek megfelelő tevékenységek kezdési időpontjai közül a legkorábbi időpont.

A projektet meg kell kezdeni a Támogatási Szerződés/ Támogatói Okirat aláírását követő 3 hónapon belül, és figyelembe kell venni, hogy a projektnek legkésőbb a C9. pontban jelzett határidőig meg kell valósulnia.

A projekt megalapozását szolgáló tanulmányok elkészítése (Megvalósíthatósági Tanulmány, szükséglet felmérés stb.) nem jelenti a projekt megkezdését, így a C3 pontban foglaltaknak megfelelően az előkészítés költségeire igényelhető támogatás. Az előkészítés költségei felmerülésének legkorábbi időpontja 2006. december 20.

A közösségi értékhatárokat el nem érő projektek esetén a kedvezményezett az előrehaladási jelentésben tájékoztatja a közreműködő szervezetet a projektet érintő valamennyi közbeszerzési eljárás megindításáról, az esetleges jogorvoslati eljárásról és annak eredményéről, amelyre abban az esetben is köteles, ha a kedvezményezett és az ajánlatkérő személye elválik egymástól.

Ezen túlmenően, a közösségi értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzések esetében a kedvezményezett a projektet érintő valamennyi közbeszerzési eljárás megindításának szándékáról az ajánlati, részvételi, illetve ajánlattételi felhívás, valamint a dokumentáció (a továbbiakban: közbeszerzési dokumentumok) megküldésével az eljárás tervezett megindítása előtt legalább 15 munkanappal tájékoztatja a közreműködő szervezetet. Amennyiben a projektgazda a pályázat benyújtását követően, de még a Támogatási Szerződés megkötése előtt támogatásból finanszírozandó beszerzés érdekében közbeszerzési eljárást kíván indítani, erről a 16/2006. (XII. 28.) MEHVM-PM rendelet 21. § (1) és a 22. § (3) bekezdésében meghatározott határidők szerint, az ott felsoroltak benyújtásával értesíteni köteles a Közreműködő Szervezetet.

A kedvezményezett a közbeszerzési dokumentumokat elektronikus úton is megküldheti.

C9. A projekt befejezése és a pénzügyi elszámolás végső határideje

A C.9 fejezetben a Támogatási Szerződésre vonatkozó információk az „A” komponens esetén a Támogatói Okiratra vonatkoznak.

A Támogatási Szerződésben foglalt feladatnak teljesülnie kell (azaz a **projektnek meg kell valósulnia**) a projekt megkezdését, vagy amennyiben a projekt a Támogatási Szerződés hatályba lépéséig nem kezdődött meg, a Támogatási Szerződés hatályba lépését követő **24 hónapon belül**.

A **projekt megvalósításának/megvalósulásának napja** az a nap, amelyen a Támogatási Szerződésben meghatározott feladat a Támogatási Szerződésnek megfelelően teljesült. Pontos meghatározásához figyelembe kell venni az összes szállítói szerződéssel, illetve az összes saját teljesítésben végzett feladatot és **az alábbiak közül a későbbi időpont** jelenti a projekt megvalósítás/megvalósulás napját:

- a szállítói szerződésekhez kapcsolódó utolsó pénzügyi teljesítés napja (szállítói szerződés esetén);
- a személyi jellegű költségek kifizetésének utolsó napja (saját teljesítés esetén).

A projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolás (utolsó kifizetési kérelemmel együtt benyújtott zárójelentés) benyújtásának végső határideje a projekt megvalósítását/megvalósulását követő 30. nap.

A projekt akkor tekinthető – fizikai és pénzügyi szempontból egyaránt – **befejezettnek**, ha a megvalósítást/megvalósulást követően a kedvezményezettnek a megvalósításról szóló utolsó beszámolóját, zárójelentését a Közreműködő Szervezet elfogadta és kifizetési igénylését a jóváhagyta és az utolsó kifizetési kérelem alapján a támogatást átutalta. A zárójelentés jóváhagyása és a támogatás átutalása (a hiánypótlás idejét nem számítva) 60 napot vehet igénybe.

Fentiek szerint a projekt befejezésének meg kell történnie a projekt megkezdését vagy a Támogatási Szerződés hatályba lépését követő 24 hónap + 90 napon belül (a hiánypótlás idejét nem számítva).

A megadott maximum határidők betartása mellett minden esetben a projekt befejezésére a Támogatási Szerződésben rögzített határidők a mérvadóak. A fenti általános feltételektől – figyelembe véve a projekt sajátosságait – az IH jóváhagyásával a Támogatási Szerződésben lehet eltérni.

A Környezet és Energia Operatív Program szintjén az utolsó kifizetési kérelem benyújtásának legkésőbbi időpontja **2015. június 30.**

C10. Fenntartási kötelezettség

A pályázónak vállalnia kell, hogy a támogatott beruházással létrehozott kapacitásokat, szolgáltatásokat a Tanács 1083/2006/EK Rendelete (2006. július 11.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1260/1999/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről 57. cikk (1) pontja alapján a projekt befejezését követő 5., illetve KKV-k esetében 3. év végéig (**fenntartási időszak**) az adott régióban fenntartja és üzemelteti.

A Projekt akkor tekinthető **lezártnak** (az 5, illetve 3 éves fenntartási időszak vége), ha a Kedvezményezett által a Támogatási Szerződésben/Támogatói Okiratban vállalt valamennyi kötelezettség - hatósági engedélyhez kötött tevékenység esetén a hatósági engedélyekben foglaltaknak megfelelően – teljesült és a Kedvezményezett a kötelezettségek megvalósulásának eredményeiről szóló beszámolója (utolsó projekt fenntartási jelentés) benyújtását követően annak Közreműködő Szervezet általi jóváhagyása megtörtént, és/vagy a zárójegyzőkönyv elkészült.

A beruházás megvalósításának napjától számított 5, illetve 3 évig a Kedvezményezett éves fenntartási jelentést nyújt be.

A pályázó a támogatás által megvalósított fejlesztés eredményét a fenntartási kötelezettség fennállásáig csak az Irányító Hatóság vezetőjének előzetes engedélyével a foglalkoztatási, illetve a szolgáltatási és az egyéb kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegenítheti el, adhatja bérbe, használatba, haszonélvezetbe, haszonkölcsönbe vagy terhelheti meg, kizárólag indokolt esetben, olyan célból és tartalommal, amely a projekt eredeti célkitűzését nem változtatja meg.

A támogatás igénybevevője jogosult a meghatározott fenntartási időszak alatt a gyors technológiai változások miatt korszerűtlenné vált eszköz cseréjére, amennyiben a fenntartási időszak alatt a tevékenység, szolgáltatás fenntartása az érintett régióban biztosított. A fenntartási időszakban a kedvezményezett a technológia vagy a fejlesztés korszerűsítésére támogatásban nem részesülhet.

A kedvezményezettnek, valamint a támogatások lebonyolításában részt vevő szervezeteknek a projekttel kapcsolatos **minden dokumentumot** elkülönítetten kell nyilvántartania, és legalább **2020. december 31-ig** azokat megőriznie.

A fentiek értelmében a projektgazda (és minden konzorciumi partnere) a projekt befejezését követő 5, illetve 3 évben kötelezi magát a projekt aktív elérési indikátoraihoz kapcsolódó eredményeinek fenntartására, ezen felül az „A” komponens III-as, illetve a „B” komponens II, III és IV-es támogatható tevékenysége esetén vállalja szolgáltatási struktúrájának kialakítását és működtetését.

A projekt befejezését követő 5, illetve 3 évben a projektgazda (és minden konzorciumi partnere) kötelezi magát a projekt passzív elérési indikátoraihoz kapcsolódó eredményeinek fenntartására, a kommunikációs tevékenységgel kapcsolatos internetes felület létrehozásával, mely segítségével biztosítja a létrehozott információs tartalmak megőrzését, folyamatos elérhetőségének fenntartását.

C11. Fenntarthatósági és esélyegyenlőségi alapelvek érvényesítése

Az esélyegyenlőségi és fenntarthatósági horizontális jogosultsági feltételek tartalmát ld. a Fogalomjegyzékben, a választandó vállalások tartalmát pedig az MT releváns részeiben.

- Jogosultsági feltétel a pályázó szervezet fenntartható fejlődési, illetve a szervezet és a tervezett fejlesztés esélyegyenlőségi alapadatainak megadása, és az éves adatközlés vállalása.
- A hátrányos helyzetű emberek helyzetének javulása érdekében az internetes projektfelszíneknek infokommunikációs akadálymentesnek kell lenniük az előkészítés és végrehajtás idején. A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken és a kommunikációban esélytudatosságot kell kifejezni, tilos szegregációt közvetíteni, vagy növelni a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- Minden, a projekt részeként indított beszerzés (eszközök, termékek, alapanyagok, szolgáltatások beszerzése) esetén figyelembe kell venni és alkalmazni kell a környezeti szempontokat. A rendezvények, egyeztetések, megbeszélések stb. körülményeinek környezettudatosságot kell tükrözniük.
- A nemek közti esélyegyenlőség biztosítását szolgáló szempontokat érvényesíteni kell mind az előkészítés, mind a majdani végrehajtás közbeszerzési eljárásai során. A projekt kidolgozásánál vizsgálni kell venni a hátrányos helyzetű, különösen az állskereső munkaerő alkalmazásának lehetőségét.
- A másodlagos alapanyagok (újrahasznosított hulladékból létrehozott anyagok) felhasználási arányát a lehető legnagyobb mértékre kell növelni a teljes alapanyag felhasználáson belül. A lehetőségeket az MT-ben kell azonosítani, és bemutatni (kizárólag a „B” komponens esetén).
- A létesítés, építés ideiglenes helyigényét és hatásterületét tudatosan minimalizálni kell. A szempontot és érvényesülésének részleteit a kivitel tervezésében kell bemutatni,

legalább a következő tartalommal: ideiglenes területfoglalás minimalizálása és anyagszállítási útvonal optimalizálása és gondos kiviteli tervezés, a zaj, por, pollen, elhagyott hulladék stb. megelőzése érdekében (kizárólag a „B” komponens esetén).

- Az új beruházás vagy felújítás eredményeként létrejövő közhasználatú építményeket akadálymentesen kell kialakítani.
- A „B” komponens esetén a pályázónak vállalnia kell a fenntartható fejlődés elv és az esélyegyenlőség elvének érvényesítését azzal, hogy a Projekt Adatlapon 3-3 intézkedést kiválaszt, ezeket megfelelően bemutatja a pályázatban, valamint teljesíti a végrehajtásban.
- A „B” komponens esetén a két támogatási alapelv érvényesülését a fejlesztést tekintve úgy kell meghatározni, hogy a tartalmi értékelésben, többletteljesítmény révén 1-1 pontot elérjenek a fejlesztés esélyegyenlőségi, illetve fenntartható fejlődési céljai (kizáró kritérium). Ezért a változatelemzésben, vagy a kiválasztott változat bemutatásában ki kell térni a fejlesztés esélyegyenlőségi, illetve fenntartható fejlődés elvei szerinti hatásaira, céljaira, választott eszközeire.
- A „B” komponens esetén a pályázónak a megvalósítás szakaszára szervezeti működésében is vállalnia kell a fenntartható fejlődés elv és az esélyegyenlőség elvének érvényesítését, úgy, hogy az tartalmi értékelésben 1-1 pontot kaphasson (kizáró kritérium). Ezért a pályázó szervezet bemutatásakor ki kell térni a szervezet esélyegyenlőségi, illetve fenntartható fejlődés elvei szerinti többletteljesítményeire, céljaira, választott eszközeire. A szervezettől jogszabályban elvárt esélyegyenlőségi, vagy környezeti fenntarthatósági teljesítmény, intézkedés nem értékelhető. (A szervezet működése kapcsán a horizontális szempontok érvényesülését leíró fejezetek nem megfelelő színvonalú kidolgozottsága kizáró kritérium.)

C12. Egyéb korlátozások a projekt tartalmával kapcsolatban

Általános korlátozások:

- Nem részesülhet támogatásban az a projekt, amelynek tartalma a Pályázati Felhívás és Útmutatóban megfogalmazott célokkal nincs összhangban.
- Nem nyújtható támogatás olyan beruházáshoz, amely keretében a beszerezni kívánt technológiai korszerűsítést eredményező eszközök nem felelnek meg a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat harmonizáló magyar rendeleteknek, szabványoknak.
- A projekt keretében alkalmazott műszaki megoldásnál figyelembe kell venni az adott technológiára vonatkozóan elérhető legjobb technikát (BAT) tartalmazó, az EU által elfogadott referencia dokumentumban (BREF) foglaltakat
- Kizárólag olyan projekt támogatható, amely a beruházást, illetve a fejlesztést olyan ingatlanon kívánja megvalósítani, amely:
 - o a pályázat benyújtásának időpontjában per-, teher- és igénymentes, illetve, ha a csatolt melléklet (Id. F.12 fejezet) alapján megállapítható, hogy az ingatlan tulajdoni lapján lévő bejegyzés (teher, illetve igény) nem érinti a projekt megvalósíthatóságát és fenntarthatóságát (pl. a pályázó igazolja, hogy a pályázó az igény jogosultja). A permentesség minden esetben kötelező feltétel.
 - o esetében a bérleti szerződés kizárólagos joggal biztosítja a támogatással megvalósuló létesítmény üzemeltetésének lehetőségét legalább a fenntartási időszak végéig (bérelt ingatlanon tervezett fejlesztés esetén).
 - o esetében a tulajdonostársak között közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt használati megállapodás, és az ahhoz tartozó használati megosztásra vonatkozó vázrajz pályázati dokumentációval benyújtása került (osztatlan közös tulajdonban tervezett fejlesztés esetén). A per-, teher- és

igénymentesség követelményének a fent részletezett módon az osztatlan közös tulajdon azon tulajdoni hányada vonatkozásában kell teljesülnie, amely a beruházás (fejlesztés) helyszíne.

- A projekteknek Megvalósíthatósági Tanulmányon kell alapulnia. Nem nyújtható támogatás, amennyiben a Megvalósíthatósági Tanulmány tartalma nem felel meg a releváns útmutatóban megfogalmazott követelményeknek.
- A beruházásnak műszakilag megvalósíthatónak kell lennie, meg kell felelnie az érvényben lévő műszaki, biztonságtechnikai és környezetvédelmi előírásoknak; nem nyújtható támogatás olyan beruházáshoz, amely mindezen kitételeknek nem felel meg.
- A pályázóknak vállalniuk kell, hogy együttműködnek az Irányító Hatósággal (IH), a Közreműködő Szervezetekkel (KSZ) és a külső értékelőkkel, valamint az Európai Unió kijelölt hatóságaival a projekt megvalósítása során.
- Nem részesülhet támogatásban az a projekt, amelynek keretében a pályázó a támogatás által megvalósított fejlesztés eredményét a fenntartási kötelezettség fennállása alatt a Támogató előzetes jóváhagyása nélkül elidegeníti, megterheli, illetve bérbeadási célra kívánja felhasználni. A korlátozás megszegése esetén a kedvezményezettnek – a Támogatási Szerződésben foglaltaknak megfelelően – vissza kell fizetnie a támogatást a támogató részére. Nem minősül elidegenítésnek az önkormányzati társulás felől a tag önkormányzatok, valamint a Magyar Állam megbízottjaként eljáró szervezet felől a Magyar Állam részére történő vagyonátadás.
- Pályázó felel azért, hogy a pályázat benyújtásától kezdve a nyomonkövetési időszak végéig a jelentési és adatszolgáltatási kötelezettségeknek eleget tesz.

Egyéb, konstrukció- specifikus korlátozások:

- Jelen kiírásra benyújtott projekt más pályázati forrásból támogatásban nem részesülhet. A pályázat keretében elnyert támogatás más támogatással nem kombinálható.
- Egy szervezet az adott naptári évben önállóan legfeljebb egy pályázatot nyújthat be jelen konstrukció keretében.
- Egy szervezet az adott naptári évben partner pályázóként legfeljebb egy pályázatot nyújthat be jelen konstrukció keretében (és partnerként benyújtott pályázata mellett lehet egy önálló pályázata is).
- Elutasított pályázat egyszeri újra benyújtására van lehetőség egy naptári éven belül.

D. PÉNZÜGYI FELTÉTELEK ÉS ÁLLAMI TÁMOGATÁSI SZABÁLYOK

D1. Támogatás formája és szabályrendszere

A Pályázó által elnyerhető támogatás működési támogatásának nem minősülő, visszafizetési kötelezettség nélküli végleges juttatás (a továbbiakban: **vissza nem térítendő támogatás**).

Jelen pályázati kiírás keretében támogatást elnyerő projektekre a következő két szabályrendszer vonatkozhat:

1. A közösségi jog szerint vállalkozások által tervezett projektekre vonatkozó szabályok

A **közösségi jog szerint vállalkozásnak** minősül egy szervezet és ezért Római Szerződés szerinti állami támogatási szabályok hatálya alá esik a szervezet által tervezett projekt, ha a pályázó:

- o **Vállalkozás** VAGY
- o **közhasznú társaság/nonprofit gazdasági társaság**, VAGY
- o olyan **nonprofit szervezet** (ide nem értve a közhasznú társaságot/nonprofit gazdasági társaság), **közoktatási illetve felsőoktatási intézmény**, vagy az **államháztartás olyan szervezete**¹⁶, amely a projekt eredményeit nem a részére jogszabályban meghatározott (adott esetben alapító okiratban is rögzített) szakmai alapfeladata, vagy az alapfeladatával megegyező kiegészítő tevékenysége körében, hanem **kisegítő, vállalkozási tevékenységként**¹⁷, **jövedelemszerzés céljára használja fel.**

Amennyiben a pályázó a **közösségi jog szerinti vállalkozásnak** minősül, akkor jelen pályázati kiírás keretében a „Környezet és Energia Operatív Program prioritásaira rendelt források felhasználásának részletes szabályairól és egyes támogatási jogcímeiről” szóló 23/2007. (VIII. 29.) MeHVM rendelet (továbbiakban: Rendelet) 3. §(1) N) O), P) S), pontjai szerinti tevékenységekre ún. **állami támogatás** nyújtható.

A Rendelet alapján a következő **állami támogatási kategóriák** alkalmazhatók az egyes támogatható tevékenységek vonatkozásában:

- o regionális beruházási támogatás [1628/2006/EK számú 2006. október 24-i Bizottsági rendelet (HL L 2006.11.1. 302/29.)],
- o csekély összegű támogatás [1998/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 379.)]

A PFÚ I. sz. mellékletével összhangban, a Rendelet alapján a PFÚ C.1 fejezetében meghatározott „B” komponens **I. tevékenységekre csekély összegű támogatás**, a „B” komponens **III. és IV. tevékenységekre regionális beruházási támogatás és csekély összegű támogatás** nyújtható.

A regionális beruházási támogatásra vonatkozó legfontosabb szabályok:

Regionális beruházási támogatás esetén a támogatást csak induló beruházáshoz lehet igénybe venni. Induló beruházásnak minősül a tárgyi eszközbe vagy immateriális javakba történő beruházás, amely új létesítmény felállításával, meglévő létesítmény bővítésével, egy létesítmény termelésének további, új termékkel történő diverzifikációjával, egy meglévő létesítmény teljes termelési folyamatának alapvető megváltoztatásával kapcsolatos, illetve a létesítmény felvásárlása.

¹⁶ Az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési sajátosságairól szóló 249/2000.(XII,24.Komr. rendelet hatálya alá tartozó szervezet

¹⁷ Lásd: pl. a költségvetési szervek jogállásáról szóló 2008. évi CV. törvény 7.§ (1) bekezdés c)-d) pontja és (4) bekezdése

Helyettesítő, szintentartó beruházás, nehéz helyzetben lévő vállalkozások, és a pályázat befogadása előtt felmerült elszámolható költségekkel rendelkező projektek (megkezdett beruházás) nem támogathatóak. A projekt előkészítése nem minősül a fejlesztés, beruházás megkezdésének.

A csekély összegű (de minimis) támogatásra vonatkozó legfontosabb szabályok:

Csekély összegű (de minimis) támogatás esetén az adott és a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi év időszakában bármely kedvezményezett részére odaítélt csekély összegű (de minimis) támogatás összege nem haladhatja meg a 200 000 eurónak, a közúti szállítási ágazatban tevékenykedő kedvezményezett esetében a 100 000 eurónak megfelelő forint összeget. A csekély összegű támogatás odaítélésének feltétele, hogy a kedvezményezett nyilatkozik az adott és a támogatás odaítélését megelőző két pénzügyi évben általa igénybe vett csekély összegű támogatások támogatástartalmáról (ld. jelen útmutató F12 Csatolandó mellékletek).

Minden egyes új csekély összegű támogatás odaítélésekor az adott pénzügyi évben, valamint az előző két pénzügyi év alatt odaítélt csekély összegű támogatás teljes összegét kell figyelembe venni.

A csekély összegű támogatás ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában nem halmozható állami támogatással, amennyiben az így halmozott összeg meghaladná a támogatási intenzitás csoportmentességi rendeletekben vagy az Európai Bizottságnak a 2007-2013 közötti időszakra vonatkozó regionális támogatási térképről szóló jóváhagyó határozatában meghatározott mértékét.

A csekély összegű támogatásokról külön útmutató áll rendelkezésre.(www.nfu.hu)

2. közösségi jog szerinti vállalkozásnak nem minősülő szervezetek által tervezett projektekre vonatkozó szabályok

Az 1. „A közösségi jog szerint vállalkozások által tervezett projektekre vonatkozó szabályok” pont alatti esettől eltekintve minden egyéb projektre a „közcélu, nem jövedelemtermelő projektekre” vonatkozó szabályrendszer alkalmazandó (mivel jelen konstrukció keretében az egyes projektek elszámolható költsége nem haladhatja meg a 260 millió Ft-ot). Ennek értelmében a pályázati kiírásban szereplő maximális támogatási mérték érvényes az ezen kategóriába sorolható projektekre.

D2. Támogatás mértéke

A projekt megvalósítására nyújtható támogatás mértéke:

- az „A” komponens esetén: **90% (100%)***
- a „B” komponens esetén, az állami támogatási szabályok figyelembevétele mellett, a következők szerint:

Állami támogatási kategóriák, a támogatás mértéke megállapításának módszere				
		pályázói kör	Állami támogatásnak minősül-e (I/N)	Támogatás mértékének meghatározása (állami támogatási kategória figyelembevétele)
I.	Középületek és más nagy látogatottságú építmények komplex környezetbarát (hulladék megelőző, víztakarékos, energiatakarékos) átalakítása	közösségi jog szerinti vállalkozások	I	maximum 95% (100%)*, az alábbi állami támogatási kategória alkalmazásával: a) csekély összegű támogatás
		közösségi jog szerinti vállalkozásnak nem minősülő szervezetek	N	95% (100%)*

II.	Fenntartható életmóddal kapcsolatos non profit információs központok fejlesztése	Ld. Pályázati Felhívás és Útmutató B1 pontja	N	95% (100%)*
III.	Környezetbarát helyi termékek piacának fejlesztése	közösségi jog szerinti vállalkozások	I	maximum 95% (100%)*, az alábbi állami támogatási kategóriák alkalmazásával: a) regionális beruházási támogatás b) csekély összegű támogatás
		közösségi jog szerinti vállalkozásnak nem minősülő szervezetek	N	95% (100%)*
IV.	Biotermékek, ill. környezetbarát termékek és szolgáltatások minősítő vagy hitelesítő rendszerének fejlesztése, a rendszerek népszerűsítése	közösségi jog szerinti vállalkozások	I	maximum 95% (100%)*, az alábbi állami támogatási kategóriák alkalmazásával: a) regionális beruházási támogatás b) csekély összegű támogatás
		közösségi jog szerinti vállalkozásnak nem minősülő szervezetek	N	95%

***FIGYELEM!** A Pályázati útmutató B1 fejezete szerinti, „31 Központi költségvetési szerv és intézménye” KSH kódú kedvezményezettek, valamint a Pályázati útmutató melléklete (Állami költségvetési szervek listája) szerinti kedvezményezettek esetében a támogatás mértékének felső **maximuma 100%!** (Ezen szervezetek nyertes pályázatainak támogatására csak az éves keretek max. 25%-ig van lehetőség!)

Regionális beruházási támogatás: a támogatás mértékének felső korlátját az ún. regionális támogatási térkép (ld. 85/2004. (IV.19.) Korm. Rendelet) adja meg, a következők szerint:

- Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld és Dél-Dunántúl tervezési-statisztikai régiókban: az elszámolható költségek 50%-a,
- Közép-Dunántúl tervezési-statisztikai régióban: az elszámolható költségek 40%-a,
- Nyugat-Dunántúl tervezési-statisztikai régióban: az elszámolható költségek 30%-a,
- A fenti területi besorolás szerinti támogatási intenzitások mikro- és kisvállalkozások beruházásai esetében 20 százalékponttal, középvállalkozások esetében 10 százalékponttal növekedhetnek.
- A földrajzi besorolás alapjául a megvalósítás helyszíne szolgál!

Figyelem! Regionális beruházási támogatás abban az esetben vehető igénybe, amennyiben a kedvezményezett a tárgyi eszközök beszerzésekor az elszámolható költségek legalább 25%-át olyan forrásból biztosítja, amely nem az államháztartás alrendszereiből nyújtott támogatás¹⁸ (ld. D4. fejezet).

Csekély összegű támogatás: amennyiben a támogatási igény max. 200 000 € és erre a pályázó jogosult, akkor a támogatás mértéke az elszámolható költségek 95%-a (31

¹⁸ kivéve az államháztartás alrendszereibe tartozó támogatást igénylő, pályázó költségvetési szervnek, ezen költségvetési szerv felügyeleti szervének költségvetésében az adott célra előirányzott összeget, illetve az államháztartás alrendszereiből nyújtott önerő támogatásokat.

„Központi költségvetési szerv és intézménye” KSH kódú pályázók, valamint a PFÚ melléklete (Állami költségvetési szervek listája) szerinti pályázók esetében 100%).

Az e pályázati felhívás alapján elnyert, állami támogatásnak minősülő támogatás ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában nem halmozható egyéb, a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében vett állami támogatással, illetve az 1998/2006/EK bizottsági rendelet alapján nyújtott támogatással, amennyiben a halmozódás következtében a támogatási intenzitás meghaladná a 85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet 30. §-ában meghatározott mértéket, figyelembe véve a nagyvállalatokra (és minden, KKV-nak nem minősülő vállalkozásra vagy vállalkozási tevékenységet folytató szervezetre) vonatkozó szabályokat.

D3. Támogatás összege

A jelen pályázat keretében elnyerhető **támogatás** mértéke:

- „A” komponens: minimum 3 millió Ft, de maximum 10 millió Ft lehet.
- „B” komponens: minimum 20 millió Ft, de maximum 200 millió Ft lehet.

A jelen pályázat keretében, adott projekt összes **elszámolható költsége legfeljebb:**

- 11 112 000 Ft lehet („A” komponens)
- 210 527 000 Ft lehet („B” komponens)

D4. A saját forrás összetétele

A projekt összes költségének és a nyújtott támogatásnak különbözetét a pályázónak kell finanszíroznia saját forrásból. A saját forrásnak fedeznie kell az elszámolható költségek és a támogatás különbözetét, valamint a nem elszámolható költségeket is. Pályázói saját forrásként természetbeni hozzájárulás nem fogadható el.

A saját forrás az alábbi elemekből állhat és rendelkezésre állása az alábbi módon igazolható:

Saját forrás elemei	Igazolás módja
Számlapénz	A forrás igazolására kizárólag a pályázó nevére kiállított, 30 napnál nem régebbi bankszámlakivonat vagy banki igazolás fogadható el. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a számlapénz rendelkezésre állását több bankszámlakivonattal, vagy banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmazniuk!
Bankbetét	30 napnál nem régebbi, a számlavezető vagy hitelintézet által kiadott igazolás a bankbetét összegéről, és annak meglétéről. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben a bankbetét rendelkezésre állását több banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmazniuk!
Névre szóló értékpapír	A pályázó nevére kiállított, 30 napnál nem régebbi értékpapír számlakivonat vagy banki igazolás. Felhívjuk a figyelmet, hogy amennyiben az értékpapír rendelkezésre állását több számlakivonattal, vagy banki igazolással kívánja igazolni, a becsatolt dokumentumoknak ugyanarra a napra vonatkozó egyenleget kell tartalmazniuk!
Bankhitel	A hitelintézet által kiadott kötelező érvényű finanszírozási ajánlat: hitelígérvény, vagy megkötött hitel/kölcsönszerződés (kötelező formai elemeit ld. a táblázat alatt)
Önkormányzati forrás	Önkormányzati pályázó az önrész rendelkezésre állását a pályázat benyújtásakor képviselőtestületi határozattal bizonyítja, illetve ha az önkormányzat SzMSz-ében hatáskör átadás történik, akkor az ennek megfelelő szervezeti egység határozatával. A Támogatási Szerződés megkötésének, de legkésőbb az első kifizetési kérelem teljesítésének feltétele, hogy az önkormányzat költségvetésében, valamint a költségvetési tervében (gördülő tervezés) a teljes projekt összeg a bevételek és kiadások között nevesítetten szerepeljen (amennyiben az önkormányzat rendelkezik középtávú költségvetési tervvel).

Önkormányzati társulások forrása	Jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén a társulási tanács határozata, nem jogi személyiségű önkormányzati társulás esetén jóváhagyó képviselőtestületi határozat, vagy a képviselő-testület költségvetési rendeletbe foglalt - a tartalék feletti rendelkezési jogot átruházó - felhatalmazása alapján a polgármester nyilatkozata. A Támogatási Szerződés megkötésének feltétele, hogy a jogi személyiségű társulás esetén a társulás, nem jogi személyiségű társulás esetén a gesztor önkormányzat költségvetésében valamint a költségvetési tervében (gördülő tervezés) a teljes projekt összeg a bevételek és kiadások között nevesítetten szerepeljen (amennyiben a társulás, vagy az önkormányzat rendelkezik középtávú költségvetési tervvel).
Állami finanszírozási forrás	Állami szervek, valamint az azokat tömörítő együttműködések esetén a felettes szerv nyilatkozata. Költségvetési szerv intézményei esetén a fenntartó nyilatkozata. Állami finanszírozású felsőoktatási intézmények esetén az intézmény vezetőjének és gazdasági igazgatójának nyilatkozata.
Egyéb saját forrás (pl. az EU Önerő Alapból vagy a megyei önkormányzat által nyújtott önerő támogatás)	Testületi határozat az Önerő Alapra való pályázásról, mely tartalmazza azt a kitételt, hogy amennyiben az önkormányzat nem nyeri el a támogatást az Önerő Alapból, akkor azt más módon biztosítani fogja. Amennyiben a forrást a pályázó elnyeri, szükséges utólagosan csatolni az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium által kiadott ígérvény másolatát.
Az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatás	Megkötött hitelszerződés, Támogatási Szerződés, határozat támogatás odaítéléséről;

A **Kötelező érvényű Finanszírozási Ajánlatnak** a következőket kell tartalmaznia:

- Projekt címe
- Projekt főbb adatai
- Saját forrás bank által finanszírozott összege
- Nyilatkozat arról, hogy a finanszírozó bank elvégezte a projekt finanszírozhatóságának és pénzügyi fenntarthatóságának vizsgálatát, a projektben kiszámított pénzügyi mutatók megegyeznek a bank által számított adatokkal.
- Nyilatkozat arról, hogy a bank hajlandó megfinanszírozni a projektet, amelyre kötelező érvényű, visszavonhatatlan finanszírozási ajánlatot bocsát rendelkezésre a kedvezményezett számára. A finanszírozás egyetlen feltétele, hogy a kedvezményezett sikeresen pályázik és megkapja a pályázati dokumentáció költség-haszon elemzésében szereplő támogatást.
- Kinek biztosítja (önkormányzat, társulás stb.) a bank a finanszírozást
- Finanszírozási struktúra
- Hitel vagy kötvény finanszírozási kondíciói

Azoknál a projekteknél, ahol a kedvezményezett a saját forrást olyan kötvénnyel kívánja biztosítani, amely több fejlesztés fedezetéül is szolgál egyszerre, abban az esetben a fentiek mellé csatolni kell a kedvezményezett és bank közti finanszírozási megállapodást, mely tartalmazza, hogy a bank a KEOP projekt saját forrására szánt összeget a projekt finanszírozása céljából nyitott alszámlán kezeli, és csakis a projekt céljainak megfelelően, a pályázati dokumentációban meghatározott műszaki és egyéb tartalom finanszírozására biztosítja.

A pályázónak a projekt elszámolható költségének legalább:

- 10%-át („A” komponens)
- 5%-át („B” komponens) kitevő igazolt önerővel kell rendelkeznie.

FIGYELEM! A PFÜ B1 fejezete szerinti, „31 Központi költségvetési szerv és intézménye” KSH kódú kedvezményezettek, valamint a PFÜ melléklete (Állami költségvetési szervek listája) szerinti kedvezményezettek (kivéve, ha a Római Szerződés 87. cikke szerinti állami támogatás hatálya alá tartoznak!) esetében a támogatás mértékének felső maximuma 100%, tehát az önerő (az elszámolható költségek vonatkozásában) 0%!

Ezen szervezetek nyertes pályázatainak támogatására csak az éves keretek max. 25%-ig van lehetőség!

D5. Egyéb pénzügyi eszközök

Jelen pályázati kiírás esetében nem értelmezhető.

D6. Biztosítékok köre

Amennyiben a szervezet vagy projekt a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltak alapján nem mentesül a biztosítékadási kötelezettség alól, a támogatás megítélése esetén biztosíték nyújtására kötelezett.

A Támogatási Szerződésben/Támogatói Okiratban vállalt kötelezettségek nem, vagy nem szerződésszerű teljesítése, illetve a Támogatási Szerződéstől/Támogatói Okirattól való elállás miatt visszavont támogatás és járulékaik összegének megfizetésére irányuló követelés érvényesítése érdekében a kedvezményezettnek biztosítékot kell felajánlania. Ennek a biztosítéknak a felszabadítására akkor kerülhet sor, ha a projektet a kedvezményezett sikeresen végrehajtotta, és a fenntartási időszak végéig eredményesen, a projekt céljainak megfelelően működtette.

A kedvezményezett által a projekt keretében beszerezett ingatlan vagyontárgy a projekt fenntartási jelentés elfogadásáig csak az NFÜ egyedi engedélye és az 1083/2006/EK rendelet 57. cikkében meghatározott feltételek sérelme nélkül terhelhető meg vagy idegeníthető el.

A biztosítéki értéknek fedeznie kell legalább a kifizetési igénylésben igényelt, továbbá a már kifizetett támogatás együttes összegét.

A biztosítékokkal kapcsolatban felmerülő költségek a támogatás kedvezményezettjét terhelik.

A támogatási összeg – ideértve az előleget is – első folyósítása csak akkor engedélyezhető, ha a biztosítékok a Támogatási Szerződésben/Támogatói Okiratban foglaltak szerint rendelkezésre állnak.

Amennyiben a kedvezményezett a támogatást felhasználja, de nem állapítható meg, hogy a projektet sikeresen végrehajtotta, illetve az eredeti dokumentumoknak megfelelően működtette a fenntartási időszak végéig, akkor a támogatás visszafizetésére felszólítást kap, és amennyiben nem tesz eleget a felszólításnak, akkor a biztosíték érvényesítésre kerül.

A kedvezményezett a biztosítékokkal kapcsolatos mindennemű **változást** köteles bejelenteni a Közreműködő Szervezet részére, melyről a Közreműködő Szervezet naprakész nyilvántartást vezet.

A biztosíték **csere** feltételei a következők:

- Az előlegre vonatkozó biztosíték cserélésére az előleggel történt elszámolás megtörténte után van lehetőség.
- Az új biztosíték végrehajthatósága és az általa fedezett érték megfelel a biztosítékokra vonatkozó feltételeknek.

Biztosítéknak a I.-III. alatt felsoroltak minősülnek!

I. A 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 57. §-a szerint a kedvezményezett a Támogatási Szerződésbe foglalt alábbi nyilatkozatok nyújtására köteles:

a) helyi önkormányzatok, helyi kisebbségi önkormányzatok, önkormányzatok társulásai és ezek költségvetési szervei esetében az érintett önkormányzat, amennyiben önállóan gazdálkodó költségvetési szerv pályázik, az önállóan gazdálkodó költségvetési szerv, valamint a IV. pont g. pontjában meghatározott többségi önkormányzati befolyás alatt álló gazdasági társaságok esetében:

kötelezettségvállalás arról, hogy **ha a projekt meghiúsulna, illetve, ha a támogatást szabálytalanul használja fel, abban az esetben a támogatást a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 40. § (2) bekezdése alapján hozott döntésben foglalt intézkedés szerint visszafizeti;**

b) egyházak és intézményeik, az alapítványok és intézményeik, közalapítványok és intézményeik, közhasznú társaságok, a közhasznú szervezetnek minősülő nonprofit gazdasági társaságok, köztestületek, valamint társadalmi szervezetek - a politikai pártok kivételével - esetében:

a kedvezményezett kötelezettségvállalása arról, hogy **ha a projekt részben vagy egészben meghiúsul, illetve a támogatást szabálytalanul használja fel, a támogatást a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 40. § (2) bekezdésben foglalt intézkedés szerint visszafizeti, és tudomásul veszi, hogy ennek elmulasztása esetén annak összege a számára a központi költségvetésből biztosított támogatásból levonásra kerül.**

c) A kedvezményezett írásbeli nyilatkozata arról, hogy **az Ámr. 88. § (2) bekezdése szerinti támogatási rendszerből való kizárás hatálya alatt nem áll.**

d) A kedvezményezett írásbeli nyilatkozata arról, hogy **nem áll fenn harmadik személy irányában olyan kötelezettség, amely a támogatással létrejött projekt céljának megvalósulását megghiúsíthatja, illetve amely a kedvezményezett biztosítékadását korlátozza.** A kedvezményezett ilyen korlátozás hiányáról, illetve a harmadik személy hozzájárulásának megadásáról a Támogatási Szerződésben vagy külön nyilatkozatban köteles nyilatkozni.

II. A 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 58. §-a szerint a Támogatási Szerződésnek tartalmaznia kell **még az alábbi biztosítékok közül a kedvezményezett által választható legalább egyet**, amelytől eltérés - **kivéve a IV. pont szerinti mentességet élvezőket**- nem engedhető:

- a) jelzálogjog ingatlanra,
- b) jelzálogjog ingóságra,
- c) bankgarancia,
- d) biztosítási szerződés alapján kiállított készfizető kezességvállalást tartalmazó kötelezvény,

- e) garanciaszervezet által vállalt kezesség,
- f) garanciabiztosítási szerződés alapján kiállított kötelezvény,
- g) óvadék,
- h) egyházi intézmény részére az intézményt fenntartó egyház, vagy annak illetékes szervezeti egysége által biztosított készfizető kezességvállalás.

A Pályázati Felhívás és Útmutatóban a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség a megfelelő indokok megjelölése mellett rendelkezhet úgy, hogy a II. pont a), b), e), illetve g) pontja szerinti biztosítékokat nem, vagy csak az ott meghatározott feltételek mellett fogadja el.

Az a)-b) pont alkalmazása esetén a kedvezményezett köteles **vagyonbiztosítást** kötni a jelzáloggal érintett ingatlanra, illetve ingóságra.

III. A Közreműködő Szervezet a kedvezményezettel kötendő Támogatási Szerződésben a Támogatási Szerződés megszegéséből, illetve a támogatás jogtalan felhasználásából eredő esetleges visszafizetési kötelezettség biztosítására jogosult **további, szerződést biztosító mellékkötelezettségeket (Ptk. 243-276. §)** meghatározni.

IV. Nem kötelesek a II-III. pontokban meghatározott biztosítékot nyújtani:

- a) a költségvetési szervek,
- b) az egyházak és intézményeik, ha a támogatás az egyház (egyházi intézmény) olyan közfeladat-ellátásával kapcsolatos, amelyre tekintettel normatív költségvetési támogatásra jogosult,
- c) az alapítványok és intézményeik, közalapítványok és intézményeik, közhasznú társaságok, a közhasznú szervezetnek minősülő nonprofit gazdasági társaságok, közttestületek, társadalmi szervezetek, valamint
- d) a helyi önkormányzatok, helyi kisebbségi önkormányzatok, többcélú kistérségi társulások, önkormányzatok egyéb társulásai és ezek költségvetési szervei, amennyiben a támogatás teljes egészében önként vállalt helyi közügy megoldását vagy önkormányzati kötelező feladat ellátását szolgálja. Nem kötelesek továbbá biztosítékot szolgáltatni, amennyiben a fejlesztés tárgya, vagy a fejlesztés eredményeként létrejövő vagyontárgy önkormányzati törzsvagyon, vagy törzsvagyonná válik,
- e) a vízgazdálkodási társulatok, ha a támogatást teljes egészében az általuk üzemeltetett önkormányzati és/vagy állami tulajdonú vizek és vízellátási létesítmények fejlesztésére használják fel,
- f) bármely kedvezményezett, ha a támogatás nem beruházási célú,
- g) bármely kedvezményezett, ha a támogatás kutatás-fejlesztésre vagy innovációra irányul,
- h) a megvalósítási időszakra azok a kedvezményezettek, akik a támogatás kifizetését a projekt megvalósítását követően, egy összegben kérelmezik,
- i) bármely projekt kedvezményezettje, amennyiben a projektre megítélt támogatási összeg nem haladja meg a 25 millió forintot.

V. Biztosítéknyújtás a megvalósítási, illetve a fenntartási időszakban

1. Beruházási projektek esetében

Az 50 millió forintot meghaladó támogatással megvalósuló beruházási projektek esetében a megvalósítást követő (fenntartási) időszakra vonatkozóan az I. pont szerinti biztosítékokat kell kérni, továbbá a II. pont szerinti, a megvalósítási időszakhoz képest 50%-kal mérsékelt biztosítékot kell kérni.

2. Nem beruházási jellegű projektek esetében

A megvalósítási időszakra kell biztosítékot kérni.

Az alkalmazandó biztosítékra vonatkozó további szabályok a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján:

Zálogjog alkalmazásánál első ranghelyű jelzálogjogot kell előírni. Második vagy további ranghelyre - akár ranghelycsere útján történő - bejegyzés elfogadásra akkor alkalmas, ha a korábbi ranghelyű bejegyzések teljesítése esetén a vagyontárgy értéke még fedezetet nyújt a támogatási összegre.

Ha az adott biztosíték a vonatkozó jogszabályok szerint valamely nyilvántartásba való bejegyzéssel jön létre, a támogatás folyósításához a nyilvántartásba való bejegyzésre van szükség.

A kedvezményezett számára a biztosítékcserét lehetővé kell tenni, ha az új biztosíték végrehajthatósága, illetve az általa fedezett érték megfelel a biztosítékokra vonatkozó feltételeknek.

A biztosítékok fenntartásának időtartama: az első kifizetés-igénylés KSZ részére történő benyújtásától a záró projektfenntartási jelentés KSZ általi elfogadásáig.

Az egyes kifizetési igénylésben igényelt támogatási összegnek megfelelően megemelt, de legfeljebb a projekt támogatási összegét elérő biztosítéki mértéket a kedvezményezett a kifizetési igénylés benyújtásával egyidejűleg igazolja. Ennek elmaradása a kifizetések felfüggesztését és a Támogatási Szerződéstől való elállást vonhatja maga után.

A jogszabálysértő, nem rendeltetésszerű vagy szerződésellenes módon felhasznált támogatások behajtásának eljárási rendje

281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet

62. § (1) Ha a támogatás részben vagy egészben történő visszafizetéséről kell intézkedni, a kedvezményezettet külön jogszabályokban meghatározottak szerint terhelő visszafizetési kötelezettségére vonatkozó követelés érvényesítése érdekében a Közreműködő Szervezet vagy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség (e fejezetben együttesen: lebonyolító szervezet) jár el.

(2) A lebonyolító szervezet a szerződéstől akkor is elállhat, ha a kedvezményezett ellen a Cégléletről közzétett módon csőd-, felszámolási, végelszámolási vagy az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás indult, vagy végrehajtási, adósságrendezési eljárás van folyamatban.

(3) Amennyiben a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségének a Támogatási Szerződésben foglalt feltételei bekövetkeznek, a lebonyolító szervezet a követelés összegét az adott projektre vonatkozóan a kedvezményezett részére megítélt, de még ki nem fizetett támogatási összegbe beszámítja. Amennyiben ez nem lehetséges, úgy a lebonyolító szervezet a visszafizetés okának megjelölésével felhívja a kedvezményezettet visszafizetési kötelezettségének teljesítésére.

(4) Amennyiben a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségének a Támogatási Szerződésben megadott határidőben nem, vagy csak részben tesz eleget, úgy - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a lebonyolító szervezetet megilleti az azonnali beszedési megbízás érvényesítésének a joga a kedvezményezett valamennyi Magyarországon vezetett bankszámlája tekintetében.

(5) Amennyiben a benyújtott azonnali beszedési megbízás eredménytelen, úgy a Támogatási Szerződésben meghatározott biztosítékok közül elsődlegesen azt kell érvényesíteni, amellyel a visszakövetelt összeg leggyorsabban beszedhető. A követelés

egyéb biztosítékok érvényesítésével történő beszedését csak ezen eljárás eredménytelensége esetén lehet megkísérelni.

(6) Amennyiben a biztosítékokból a követelés kielégítése nem eredményes, az illetékes adóhatóságot a visszakövetelt összeg adók módjára történő behajtásának megindítása érdekében a lebonyolító szervezet keresi meg, és ezzel egyidejűleg a megkeresés tényéről a kedvezményezettet is értesíti. Amennyiben az adóvégrehajtás során bírósági végrehajtó jár el, az adóhatóság erről értesíti a behajtást kezdeményező szervezetet.

63. § (1) A lebonyolító szervezetet mint megkeresőt terheli az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 161. §-ának (2) bekezdése szerinti végrehajtási költségminimum előlegezése.

(2) Ha a lebonyolító szervezet megkeresése alapján az adóhatóság a kedvezményezettet azonosítani nem tudja, vagy az adóhatóság számára a behajtás jogcíme nem egyértelmű, az adóhatóság a lebonyolító szervezetet - 15 naptári napon belül - további adatszolgáltatásra hívja fel.

(3) Az adóhatóság a lebonyolító szervezet megkeresése alapján az Art. 161. §-ában foglalt szabályok alkalmazásával jár el.

(4) Amennyiben az adók módjára történő behajtás eredménytelen, erről az adóhatóság értesíti a lebonyolító szervezetet. A lebonyolító szervezet az adók módjára történő eredménytelen behajtásról való adóhatósági értesítés kézhezvételét követően minden további intézkedést köteles megtenni az esetleges további biztosítékok érvényesítése érdekében. Amennyiben a fennmaradó biztosítékok érvényesítése sem vezet eredményre, a kedvezményezettel szemben a Közreműködő Szervezet felszámolási eljárás, illetve adósságrendezési eljárás elrendelését kezdeményezi.

(5) A lebonyolító szervezet a már elindult csőd-, felszámolási, végelszámolási, az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló, vagy végrehajtási eljárásokba köteles bekapcsolódni.

D7. Előleg igénylése

Az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998 (XII. 30.) Korm. rendelet értelmében a kedvezményezettek **előleget igényelhetnek azon projektelemek finanszírozására, amelyek esetében utólagos finanszírozási módot** választottak a 281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 19. § (4) bekezdés a) pontja szerint. Az egyes projektelemek esetében választható finanszírozási módokat az F6 fejezet határozza meg

A támogatási előleg mértéke az utófinanszírozott projektelemekhez kötődően a **megítélt támogatás 35 %-a**.

Az előleg folyósítására több részletben is sor kerülhet. Az előleg több részletben történő folyósítása esetén a fenti százalékos mértékek és összeghatár az előleg teljes összegére értendők.

Azon projektelemek esetén, ahol a kedvezményezett szállítói finanszírozást választott, a kedvezményezett részére támogatási előleg nem utalható.

Az előlegnyújtás, illetve a támogatás kifizetés során alkalmazandó eljárásokat a 217/1998 (XII.30.) Kormányrendelet 91.§-a, illetve ezen útmutató F6.1 fejezete szabályozza.

D8. Egyéb feltételek

A pályázat nem eredményezhet nyereséget a kedvezményezett számára, ezért a rendelkezésre bocsátott támogatási összeg után keletkező kamatbevételét, esetleges árfolyamnyereségét, valamint a projekt végrehajtása során keletkezett egyéb bevételeit kizárólagosan a projekt céljaival összhangban, a szerződés megszűntét megelőzően, a projekt megvalósításával szoros összefüggésben felmerülő, a projekt költségvetésén kívüli kiadásai kiegyenlítésére fordíthatja, és ezekről köteles elszámolni.

Közbeszerzésre vonatkozó szabályozás

Felhívjuk a figyelmet a projekt során megvalósítandó beszerzések tekintetében fennálló kötelezettségre.

Amennyiben a projekt keretében megvalósítandó beszerzések a Kbt. hatálya alá tartoznak, úgy a közbeszerzési eljárás lefolytatásáért, a Kbt. elveinek és rendelkezéseinek betartásáért és ennek dokumentálásáért a kedvezményezett - mint ajánlatkérő - felelős.

A közbeszerzési eljárás lefolytatása esetén a kedvezményezettnek – a Kbt.-ben foglalt rendelkezések mellett – alkalmaznia kell a 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendeletnek (továbbiakban: R.) a közbeszerzésre vonatkozó speciális szabályait (20-22/B. §) és annak felhatalmazása alapján az alábbi rendelkezéseket.

Az 1 milliárd forintot meg nem haladó támogatással megvalósuló projektek esetében az együttes rendelet vonatkozó szabályozása az irányadó.

Felhívjuk a Kedvezményezettek figyelmét továbbá, hogy a támogatási döntésről szóló értesítés kézhezvételét követően **a Közreműködő Szervezet a 281/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet** VII. fejezetében foglaltak **alapján** (Az alapokból származó támogatásból megvalósított közbeszerzések ellenőrzése) a folyamatba épített ellenőrzés részeként **a kockázatelemzéssel kiválasztott projektek esetében jogosult minőség-ellenőrzés céljából a közbeszerzési dokumentációkat előzetesen bármikor bekérni.** Ebben az esetben a Kedvezményezett köteles a Közreműködő Szervezet felszólítását követően az ajánlati, részvételi, illetve ajánlattételi felhívást, dokumentációt haladéktalanul megküldeni.

Nemcsak közbeszerzés esetén, hanem egyszerű beszerzésekben is alkalmazható a zöld beszerzés. A zöld beszerzés lényege, hogy a beszerző környezeti szemponto(ka)t alkalmaz beszerzésében, azaz legalább egy, egyértelműen azonosítható környezeti vagy környezetvédelmi szempontot megjelenít a beszerzés tárgyában, részletes leírásában (műszaki feltételek stb.), a beszállítótól elvárt követelmények között (pl. alkalmassági feltétel), a szerződés feltételeiben, vagy a kiválasztásban.

E. KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

Nem támogatható az a pályázó illetve projekt, amely:

- a pályázati felhívásban és jelen útmutatóban foglaltakat nem teljesíti
- az előírt pályázati dokumentumokat nem, vagy nem az előírt formában csatolja
- a Projekt Adatlapban található nyilatkozatokat nem, vagy nem teljes körűen teszi meg
- az értékelési rendszerben szereplő bármely K-val jelölt szempont esetében nulla pontot kap vagy összpontszáma nem éri el a 60 pontot (a „B” és „C” komponens esetén)
- a támogatás elnyerése esetén küldött támogató levélben közölt feltételeknek nem tesz eleget

Befogadási alapkritériumok:

- a pályázatot a Pályázati Felhívás és Útmutatóban meghatározott példányszámban nyújtották be;
- a kitöltő programmal készített Projekt Adatlap elektronikus formában benyújtásra került (kizárólag az „A” komponens esetén);
- a pályázat a benyújtási határidőn belül került benyújtásra;
- az igényelt támogatás összege nem haladja meg a maximálisan igényelhető támogatási összeget, és eléri a minimálisan igényelhető támogatást;
- az igényelt támogatási arány nem haladja meg a kiírásban megjelölt maximális támogatási intenzitást;
- a papír alapon benyújtott Projekt Adatlap az arra jogosult által, a megfelelő módon aláírásra került.

Jogosultsági feltételek:

- a támogatandó tevékenységek köre megfelel a Pályázati Felhívás és Útmutatóban foglaltaknak;
- a projekt megvalósításának helye megfelel a pályázati felhívásban meghatározottaknak;
- a benyújtott ütemterv megfelel a kiírásnak;
- a pályázó a pályázati felhívásban meghatározott kedvezményezett körbe tartozik;
- a pályázó székhelye megfelel a pályázati felhívásban meghatározottaknak.
- a pályázó a Pályázati Felhívás és Útmutató feltételeinek megfelelő szakembereket von be a megvalósításba
- a pályázó a Pályázati Felhívás és Útmutató feltételeinek megfelelő szakembereket vont be a pályázat elkészítésébe
- Kötelező esélyegyenlőségi adatokat megadta, valamint vállalja, hogy ezekről évente adatot szolgáltat. (A „B” komponens esetén további feltétel: A pályázó kiválasztott három esélyegyenlőségi intézkedést.)
- A pályázó szervezetre vonatkozóan a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos adatokat megadta, valamint vállalja, hogy ezekről évente adatot szolgáltat. (A „B” komponens esetén további feltétel: A pályázó kiválasztott három fenntartható fejlődési szempontot.)
- a Projekt Adatlap valamennyi releváns rovata kitöltésre került;
- a költségvetésben a költségek és a források összege megegyezik;
- a Projekt Adatlap megfelelően hitelesített;
- a Projekt Adatlap nyilatkozatának valamennyi rovata a megadott szempontok szerint került kitöltésre;

- a pályázó nyilatkozata megfelelően hitelesített;
- a kötelező mellékletek az előírt formában rendelkezésre állnak (ld. csatolt mellékletlista szerint);
- a pályázati csomag mellékletei megfelelően hitelesítettek;
- az elektronikus és nyomtatott példány megegyezik – nyilatkozat alapján;
- a pályázati dokumentáció megfelel a felhívásban közzétett egyéb formai kritériumoknak.

Tartalmi feltételek („B” komponens)

sorszám	Tartalmi feltétel	Maxi más pont szám
I.	A pályázó szervezet értékelése (K)	10
1.	Értékelési szempontok: – A pályázó szervezet működése és irányítási struktúrája – A pályázó szervezet pénzügyi stabilitása – A konzorciumi/ társulási/ egyéb együttműködés szükségessége és működőképessége – A projektmenedzsment szervezet / személyek tapasztalata – A pályázó (ha releváns: partnereivel együttesen) megfelelő szakemberekkel rendelkezik a projekt megvalósításához – A pályázó szervezet esélyegyenlőségi és környezeti fenntarthatósági értékelése (1-1 pont adható)	10
II.	A projekt terv értékelése	90
2.	A helyzetelemzés (K) Értékelési szempontok: – a projekt környezet bemutatása a fenntartható életmód/viselkedésminták és a megoldandó probléma/fejlesztendő helyzet szemszögéből – a jelenleg érvényesülő hatások, folyamatok által kiváltott változások bemutatása – a helyszín értékelése a TEKTT lista alapján	10
3.	A projekt céljainak bemutatása (K) Értékelési szempontok: – a helyzetelemzéshez illeszkedő célok bemutatása – a PFÜ A.1-ben, ill. A.2-ben megadott szakpolitikai dokumentumokhoz vagy jogszabályokhoz való illeszkedés – a projekt terv megfelelése a Pályázati Felhívás és Útmutatóban szereplő kötelező szakmai követelményeknek, azaz milyen a választott indikátorok minősége, a vállalt célok mértéke, a helyzetelemzés és a célok konzisztenciája	15
4.	A projekt célcsoportjának bemutatása (K) Értékelési szempontok: – célkitűzésekhez illeszkedő célcsoportok kiválasztása – PFÜ A.2.2. fejezetéhez illeszkedő célcsoportok kiválasztása – szemléletformálás iránti fogadókészség kialakíthatóságának bemutatása – az MT útmutatóban megadott elért definícióknak megfelelő, jól alátámasztott és reális eredmény indikátorok megadása – a célcsoport nagysága (az eredmény indikátorok alapján)	10

5.	A projekt tevékenységeinek bemutatása (K) Értékelési szempontok: – az infrastrukturális fejlesztés tevékenységei és a projekt célok összhangja (a tevékenységek szükségesek és elégségesek a vállalt fizikai indikátorok teljesítéséhez) – a szemléletformáló kommunikációs tevékenységek és a projekt célok összhangja (a kommunikációs elemek illeszkednek a célcsoport jellemzőihez, a mintaprojekt üzenetét hatékonyan közvetítik, kampányeszközök szinergikus hatásai) – Az esélyegyenlőség és a fenntartható fejlődés érvényesítése a projekt tevékenységeiben (1-1 pont adható)	15
6.	A költségvetés bemutatása (K) Értékelési szempontok: – Indokolt, reális, a Pályázati Felhívás és Útmutatónak megfelelő költségelemek szerepeltetése a költségvetési tervben. – A költségvetési tábla átláthatósága, teljessége, szakmai szempontú megfeleltetése – A költségek tartalmának bemutatása – A saját forrás rendelkezésre állásának kockázata	10
7.	Az ütemterv (K) Értékelési szempontok: – A határidők realitása, tarthatósága a kapacitások (projekt menedzsment, humán erőforrás, anyagi feltételek) figyelembevételével – Az összefüggő tevékenységek egymásra épülése – Az ütemterv teljessége – A közbeszerzési ütemterv értékelése	5
8.	Az outputok (K) Értékelési szempontok: – Jól mérhető, számon kérhető, a tevékenységekhez és célokhoz illeszkedő output indikátorok kiválasztása	5
9.	A projekt hatásosságának mérése (K) Értékelési szempontok: – A mintaprojekt fizikai beruházáshoz kapcsolódó eredmény indikátorainak mérése – A mintaprojekt kommunikációs elemének hatásosság mérése	10
10.	Működtetés, üzemeltetés, fenntarthatóság (K) Értékelési szempontok: – A PFÚ C10 fejezete szerinti fenntartási kötelezettségek teljesítésének megbízhatósága, illetve kockázata	5
11.	Kockázatkezelés minősége (K) Értékelési szempontok: - A projekt sikere szempontjából fontos külső tényezők bemutatása - Kockázatos külső tényezők esetén a beavatkozási terv minősége	5

E1. Monitoring mutatók

Az Akcióterv szintű eredményindikátorok célértékeit – a KEOP-al összhangban – a 6.1.0 és a 6.2.0 konstrukcióra összesítve mutatja be az alábbi táblázat:

Indikátor megnevezése		Indikátor mértékegysége	KEOP célértékek									
			Ki-induló érték	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
A kampányok elérési mutatója a tevékenység típusa szerint	Rövid idő / Passzív* részvétel	ezer fő	0	0	7000	14000	21000	35000	52500	70000	70000	70000
	Hosszú idő / Passzív* részvétel	ezer fő	0	0	2000	4000	6000	10000	15000	20000	20000	20000
	Rövid idő / Aktív részvétel	ezer fő	0	0	12	24	36	60	90	120	120	120
	Hosszú idő / Aktív részvétel	ezer fő	0	0	1	2	3	5	7,5	10	10	10

(* A célértékek kumulatív összegek: egy ember annyiszor szerepel a statisztikában, ahány alkalommal találkozott a „Fenntartható életmód és fogyasztás” prioritási tengely keretében támogatott bármely kommunikációs tevékenységgel)

F. ADMINISZTRATÍV INFORMÁCIÓK

A pályázatokkal kapcsolatos eljárásokat

- a 2007-2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól szóló 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet,
- a 2007-2013. programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési rendszerek kialakításáról szóló 281/2006. (XII. 23.) Kormányrendelet, és
- a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006 (XII. 8.) Kormányrendelet szabályozza.

F1. A pályázati kiírás felfüggesztése és megszüntetése

A 16/2006-os (XII.28.) MeHVM-PM együttes rendelet szabályozása alapján¹⁹.

F2. A pályázatok benyújtásának módja, helye és határideje

A pályázatot 1 eredeti, valamint 1 elektronikus példányban (CD/DVD), azon dokumentumokat, amelyek elektronikus formában nem jeleníthetők meg, 1 eredeti és 2 másolati példányban, zárt csomagolásban, tértivevénnel, gyorspostai szállítás vagy személyes kézbesítés útján a következő címre és időben kell beküldeni:

Közreműködő Szervezet:

KvVM Fejlesztési Igazgatóság,

**1134 Budapest, Váci út 45-H épület 6. emelet, Projektkiválasztási Főosztály
(postacím: 1399 Budapest, Pf.: 677.)**

Hétfő – Csütörtök: 9-16 óráig.

Péntek: 9-12 óráig.

Kérjük, hogy a pályázatot tartalmazó csomagon a következőket tüntesse fel:

- o a pályázó nevét és címét
- o a Közreműködő Szervezet nevét és címét
- o a pályázati felhívás kódszámát (KEOP-2009-6.2.0/A vagy KEOP-2009-6.2.0/B)

Kérjük, hogy az elektronikus információhordozó tokján jól láthatóan tüntesse fel a Pályázati Felhívás kódszámát (KEOP-2009-6.2.0/A vagy KEOP-2009-6.2.0/B), a pályázó nevét és címét.

Kérjük, ellenőrizze a kitöltött adatokat, illetve győződjön meg a kitöltés sikerességéről, az adathordozó épségéről!

¹⁹ Amennyiben a támogatásra rendelkezésre álló kötelezettségvállalási keret kimerül, vagy annak kimerülése előrejelezhető, az NFÜ a benyújtási határidő előtt a benyújtás lehetőségét felfüggeszti, és az erről szóló tájékoztatást az NFÜ honlapján közzéteszi.

A pályázati felhívás egyes pontjaira vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatban információkat az NFÜ honlapján (www.nfu.hu/palyazatok) és a KvVM FI honlapján (www.fi.kvvm.hu) talál, felvilágosítást pedig a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség telefonos ügyfélszolgálatára nyújt.

Az NFÜ telefonos ügyfélszolgálatának kék száma: 06-40-638-638.

A pályázatok **benyújtása 2009. április 1-től folyamatosan lehetséges, a kiírás felfüggesztéséig**. A pályázatok értékelési folyamata az adott pályázat beérkezési napjától kezdődik.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a pályázat benyújtását követően az ellenőrzésre feljogosított szervek megkezdhetik a projekt ellenőrzését.

F3. A pályázat benyújtásával kapcsolatos gyakorlati tudnivalók

A pályázatot ezen útmutató F.13. fejezete alatt megjelölt dokumentumminták szerint, a megadott formában és tartalmi előírásokkal kell elkészíteni. Ezen dokumentumminták és útmutatók különösen:

- o Projekt Adatlap
- o Megvalósíthatósági Tanulmány

Csak ezen minták alapján elkészített pályázat kerülhet befogadásra, és kizárólag a Projekt Adatlap és az F12. fejezetben meghatározott mellékletek kerülnek értékelésre!

A pályázatok benyújtásának szabályai:

- A pályázat magyar nyelven, kizárólag a Projekt Adatlapon nyújtható be.
- Az „A” komponens esetén a Projekt Adatlap kitöltése kizárólag az NFÜ által hivatalosan közzétett kitöltő program alkalmazásával történhet. A kitöltő program letölthető a www.nfu.hu honlapról. A program lehetővé teszi a Projekt Adatlap elektronikus kitöltését, nyomtatását és adathordozóra mentését.
- A „B” komponens esetén az adatlap sablont Word formátumban kell kitölteni, nyomtatni, majd adathordozóra menteni.
- A Projekt Adatlapot hiánytalanul, minden kérdésére választ adva és az előírt dokumentumok csatolásával kell benyújtani. Amennyiben úgy ítéli meg, hogy a Projekt Adatlap egy adott kérdése nem vonatkozik az Ön pályázatára, kérjük a Projekt Adatlap megfelelő helyén a „pályázatomra nem vonatkozik” megjegyzést bevezetni.
- A Projekt Adatlap kitöltésekor ügyelni kell a Projekt Adatlap lapjain, illetve a jelen útmutatóban megadott tartalmi követelmények pontos betartására.
- Kézzel írott pályázatok feldolgozására nincs lehetőség.
- A Projekt Adatlap sem tartalmában, sem alakjában nem változtatható. A Projekt Adatlap alakjának, formátumának megváltoztatása esetén a pályázat feldolgozására nincs lehetőség!
- A papíralapon benyújtott pályázatok kizárólag összefűzött kötésben (pl. dossziéba lefűzött, spirálozott formában) tartalomjegyzékkel és oldalszámmal ellátva adhatók be.
- A pályázati dokumentáció hitelesítéséül elegendő a Projekt Adatlap utolsó oldalát, valamint a nyilatkozatokat cégszerűen - a közjegyző által hitelesített aláírási címpéldánnyal vagy cég esetében ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-mintával megegyező módon - aláírni.
- A nyomtatott és elektronikus adathordozón benyújtott Projekt Adatlap és a mellékletek közti eltérés esetén a nyomtatott és cégszerűen aláírt példány tekintendő hitelesnek, azzal, hogy a megegyezésről a pályázó köteles gondoskodni.

A benyújtást követően a pályázat tartalmi elemeinek változtatására nincs lehetőség. Az ilyen jellegű módosítási igények nem vehetők figyelembe.

F4. A projektkiválasztás folyamatának bemutatása (eljárásrend)

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség keretében működő Környezetvédelmi Programok IH a pályázatkezelési feladatokra Közreműködő Szervezeteket vesz igénybe, amelyek az eljárásrendben szabályozott kérdésekben a Környezetvédelmi Programok IH felhatalmazása alapján járnak el. Jelen pályázati konstrukció esetében a pályázatok döntés-előkészítését, a szerződéskötését, a finanszírozását, nyomon követését és ellenőrzését a KvVM Fejlesztési Igazgatóság, mint Közreműködő Szervezet végzi.

Elbírálási határidők:

„A” komponens:

A támogatásról szóló döntésről történő értesítésre a beérkezéstől számított 50 napon belül kerül sor.

„B” komponens:

A támogatásról szóló döntésről történő értesítésre a beérkezéstől számított 75 napon belül kerül sor.

A fenti elbírálási határidőkbe a hiánypótlás ideje nem számít bele.

F4.1 Érkeztetés

A beérkezést követően kerül sor a befogadási alapkritériumok ellenőrzésére. Ezen feltételeket az „E” fejezet tartalmazza.

A befogadási alapkritériumok ellenőrzésének határideje a beérkezéstől számított 15 naptári nap.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a pályáztatás e szakaszában hiánypótlásra nincs lehetőség!

A KvVM FI a pályázat regisztrációjáról, illetve az elutasító döntésről írásban tájékoztatja a pályázót²⁰.

Nem megfelelés esetén a pályázat az irattárban archiválásra kerül. A pályázó indokolt, írásbeli kérésére a KvVM FI a pályázat eredeti mellékleteit „az eredetivel mindenben megegyező” felirattal ellátott, valamint a képviselőre jogosult aláírásával, ill. pecséttel hitelesített másolat benyújtása ellenében visszaadja a pályázónak.

F4.2 Jogosultság vizsgálata

Amennyiben a fentiekben („Érkeztetés”) felsorolt feltételek adott pályázat vonatkozásában maradéktalanul teljesülnek, vizsgálatra kerül a pályázó és a pályázat jogosultsága. Ez annak az ellenőrzését jelenti, hogy a pályázó/projekt megfelel-e a Pályázati Felhívás és Útmutató E fejezete szerinti jogosultsági követelményeknek.

A jogosultsági ellenőrzésre a beérkezéstől számított 15 naptári napon belül kerül sor.

F4.3 A hiánypótlás rendje

Amennyiben a pályázó a jogosultsági vizsgálat körébe tartozó valamely dokumentumot nem, hiányosan vagy hibásan nyújtott be, a KvVM FI a pályázót a beérkezéstől számított 15 naptári napon belül írásban, 15 naptári napos határidő kitűzésével hiánypótlásra szólítja fel. Hiánypótlás csak egy alkalommal lehetséges, a rendelkezésre álló határidő nem hosszabbítható meg.

²⁰ A 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet szerint.

F4.4 Befogadás

Amennyiben a pályázat a fenti szempontokat figyelembe véve megfelel a jogosultság feltételeinek, **a pályázat befogadásra kerül.** A befogadás tényéről a KvVM FI a pályázót írásban értesíti²¹.

Amennyiben a pályázat jogosultsági szempontból nem megfelelő, a KvVM FI az **elutasítás részletes okait tartalmazó levélben** értesíti²² a pályázót.

Figyelem! A befogadó nyilatkozat nem jelenti a támogatás megítélését!

F4.5 Tartalmi értékelés

„B” komponens:

A pályázat tartalmi értékelése annak megállapítására irányul, hogy a pályázatban szereplő információk a döntéshez szükséges részletességgel és tartalommal rendelkezésre állnak-e. A tartalmi értékelés alapjául szolgáló kiválasztási kritériumokat az E fejezet tartalmazza. Az értékelés pontozáson és szöveges értékelésen alapul.

Nem támogathatók azok a pályázatok, amelyek esetében a fenti szempontrendszer alapján a pályázatra adott összpontszám nem éri el a minimális 60 pontot vagy valamely Kizáró kritérium szerint 0 pontot kapnak. A 60 pont elérése nem jelenti automatikusan a támogatás megítélését! **A kiválasztási kritériumoknál a K-val jelölt kritérium kizáró jellegű.**

További részletezés, pontosítás érdekében a KvVM FI tisztázó kérdés(eke)t tehet fel a pályázónak, illetve a pályázatban feltüntetett adatok helytállósága ellenőrzése érdekében helyszíni szemle elrendelésére kerülhet sor.

F4.6 Bíráló

„B” komponens:

A KEOP IH a benyújtott pályázatok elbírálására Bíráló Bizottságot hoz létre.

A támogatandó pályázatok az előzetesen meghatározott értékelési szempontok alapján a minimális támogatási ponthatárt elérő vagy azt meghaladó pályázatok rangsorolása alapján kerülnek kiválasztásra a rendelkezésre álló keretösszeg mértékéig.

A Bíráló Bizottság javaslati alternatívái az alábbiak lehetnek:

- a pályázatnak a pályázatban megfogalmazottakhoz képest változatlan tartalommal és feltételekkel történő támogatása;
- a pályázatnak a pályázatban megfogalmazottakhoz képest csökkentett elszámolható összköltséggel, illetve csökkentett támogatási összeggel történő támogatása. Erre akkor kerül sor, ha a pályázat tervezett elszámolható költségei között olyan költségátétel szerepel, amely nem elszámolható, nem szükséges a projekt céljának teljesítéséhez, illetve aránytalanul magas. A csökkentés mértéke nem haladhatja meg a tervezett összköltség 25%-át. Amennyiben ennél nagyobb mértékű csökkentés volna szükséges, a pályázat elutasítására kell javaslatot tenni;
- a pályázat feltételekkel történő támogatása;
- a pályázat elutasítása;
- szükség szerint a javaslattétel elnapolása, egyes kérdések tisztázása céljából (a bíráló bizottság tisztázó kérdés feltételét, illetve helyszíni szemlét kérhet a Közreműködő Szervezettől);

²¹ 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM rendeletben meghatározottak szerint.

²² 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM rendeletben meghatározottak szerint.

- a pályázatnak a pályázati felhívásban meghatározott projektkiválasztási szempontok szerint és részletes, írásban rögzített indoklás alapján történő
 - a) újraértékelése és az értékelő javaslatától eltérő döntési javaslat tétele, ha az új összpontszám az értékelő javaslatától eltérő döntési javaslatot indokol;
 - b) újraértékeltetése a jelenlévő értékelőkkel. Ezt követően a bíráló bizottság az újraértékelés eredményének megfelelő döntési javaslatot tehet,
 - c) újraértékeltetése legfeljebb 8 napos határidő tűzésével. Ezt követően a bíráló bizottság az újraértékelés eredményének megfelelő döntési javaslatot tehet.

F4.7 Döntés

„A” komponens:

A jogosultsági szempontoknak megfelelő pályázat befogadását követően a Közreműködő Szervezet vezetője (vagy az általa felhatalmazott személy) hoz döntést. A döntés tartalmáról a KvVM FI a döntés kézhezvételét követően írásban értesíti a pályázót. Elutasítás esetén az értesítés tartalmazza az elutasítás indokát is.

Felhívjuk a pályázó figyelmét, hogy a támogatási összeget a Közreműködő Szervezet csökkentett mértékben is megítélheti. Amennyiben a pályázó az erről szóló értesítést követően a támogatást visszautasítja, a Közreműködő Szervezettel létrejött szerződéses jogviszony megszűnik.

„B” komponens:

Az NFÜ az emlékeztető kézhezvételétől számított 8 napon belül jóváhagyja a bíráló bizottság döntési javaslatát, vagy részletes írásban rögzített indoklás alapján, a bíráló bizottság támogató javaslatát megváltoztatja. Jogszabálysértés vagy a pályázati kiírás szerinti tájékoztatásban foglaltak megsértésének gyanúja esetén részletes, írásban rögzített indoklás alapján elrendeli a projektjavaslat soron kívüli újbóli értékelését.

A döntés tartalmáról a KvVM FI a döntés kézhezvételét követően, írásban értesíti a pályázót. Elutasítás esetén az értesítés tartalmazza az elutasítás indokait is. A döntésről történő tájékoztatást követően a pályázó jogosult a pályázatra vonatkozóan az értékelő lap tartalmát megismerni.

Amennyiben a pályázónak az igényelt támogatást csökkentett mértékben ítélték meg, úgy írásban nyilatkoznia kell a pályázat fenntartásáról.

F5. A Támogatói Okirat és a Támogatási Szerződés

F5.1 A Támogatói Okirat megkötésének feltételei

Kizárólag az „A” komponens esetén:

A 16/2006 (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet 19/A § -a normatív támogatás esetén kötelezővé teszi, hogy a Közreműködő Szervezet támogatás odaítéléséről szóló döntés alapján nyújtson támogatást. **Ennek értelmében az „A” komponens keretében minden pályázat esetén érvényes az alábbi:**

A pályázó a pályázat benyújtásával egyidejűleg nyilatkozik arról, hogy a pályázati felhívásban, a projekt adatlapban, és az Általános Szerződési Feltételekben foglaltakat megismerte, és a pályázat benyújtásával egyidejűleg a támogatás megítélése esetére kötelezettséget vállal az abban foglaltak betartására, és a pályázat végrehajtására. (ld. 14. sz. melléklet). A pályázó ezen nyilatkozata szerződéskötési ajánlatnak minősül, ami azt jelenti, hogy a pályázó elismeri, hogy a támogatói döntéssel közte és a Közreműködő Szervezet között szerződéses jogviszony jön létre.

A KSZ Támogatói Okirattal tájékoztatja a pályázót a támogatói döntésről, a támogatási összegről, a támogatás intenzitásáról, a projekt megvalósítás időszakáról. A Támogatói Okirat alkalmazásával a felek szerződéses jogviszonyba kerülnek egymással attól a naptól, amikor a pályázó a Támogatói Okiratot kézhez vette.

Amikor a 16/2006. (XII. 8.) MeHVM-PM együttes rendelet a támogatási szerződés megkötéséhez feltételt szab, azon támogatói okirat alkalmazása esetén a támogatás kifizetéséhez szükséges feltételt kell érteni.

A Támogatói Okirat módosítása alatt érteni kell az okiratban feltüntetett, valamint a pályázatba foglalt bármely adat, vagy körülmény változtatását, a szerződésmódosításra vonatkozó szabályok figyelembevételével (ld. F5.3 fejezet).

A Támogató Okirattól történő elállásra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a Támogatási Szerződéstől történő elállásra.

F5.2 A Támogatási Szerződés megkötésének feltételei

Kizárólag a „B” komponens esetén:

A Támogatási Szerződést legfeljebb 60 napon belül meg kell kötni a támogatási döntésről kapott írásbeli értesítés kézhezvételétől számítva.

A Támogatási Szerződésről és annak mellékleteiről az NFÜ honlapján található további információ.

A Támogatási Szerződés megkötésének feltétele, hogy a Kedvezményezett az előírásoknak megfelelően és határidőre teljesítse a szerződéskötéshez szükséges feltételeket. A szerződéskötéshez szükséges dokumentumok bemutatására vonatkozó határidő elmulasztása esetén a támogatási döntés érvényét veszti²³.

A Kedvezményezett köteles a Támogatási Szerződésben foglalt feltételeknek megfelelően végrehajtani a projektet. Amennyiben a Kedvezményezett nem a feltételeknek megfelelően jár el, a támogató jogosult a finanszírozás felfüggesztésére, a támogatás csökkentésére, visszavonására, a támogatásból már kifizetett összegek teljes vagy részleges visszafizetésének kezdeményezésére, a szerződéstől való elállásra.

F5.3 A Támogatási Szerződés és a Támogatói Okirat módosítása

A Támogatási Szerződés módosításának szabályait megfelelően alkalmazni kell az „A” komponensre is azzal, hogy „A” komponens esetében a Támogatási Szerződés módosításán a projekt módosítását kell érteni.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Támogatási Szerződés módosítása csak kivételesen indokolt esetben, olyan célból és tartalommal lehetséges, amely a projekt eredeti célkitűzését nem változtatja meg.

A Támogatási Szerződés esetleges módosítását a Kedvezményezett vagy a Közreműködő Szervezet kezdeményezheti írásban.

A Kedvezményezettnek a szerződés-módosítási kérelmét megfelelő indoklással alátámasztva kell a Közreműködő Szervezethez benyújtania.

A módosítási kérelem tárgyában hozott döntésről a Közreműködő Szervezet írásban értesíti a kedvezményezettet.

A kedvezményezett köteles tájékoztatni a Közreműködő Szervezetet, ha a szerződés hatályának időtartama alatt a szerződésben foglalt azonosító adatai, illetőleg a szerződés

²³ 16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet 14. § (1) bek.

teljesítésével összefüggő adatai (pl. kapcsolattartó adatai, bankszámlaszám) megváltoznak, legkésőbb a változást követő 8 napon belül.

A kedvezményezett köteles a Támogatási Szerződés módosítását kezdeményezni, ha

a) a projekt megvalósításának befejezése a Támogatási Szerződésben meghatározott időponthoz képest előre láthatóan 3 hónapot meghaladóan késik;

b) a projekt összköltségének húsz százalékát meghaladó mértékben változik a költségek költségkategóriák szerinti bontása a Támogatási Szerződésben rögzített bontáshoz képest;

c) a projekt megvalósításának tervezett időtartama meghaladja a 2 évet vagy támogatása meghaladja a 250 millió forintot, és a teljes támogatás értékének húsz százalékát meghaladó mértékben változik a költségek évek szerinti bontása a Támogatási Szerződésben rögzített bontáshoz képest;

d) tíz százalékot meghaladó mértékben csökken a számszerűsített célok értéke a Támogatási Szerződésben rögzített célértékhez képest;

e) változik a projekt bármely egyéb, a célkitűzéseket befolyásoló lényeges jellemzője.

Amennyiben a kedvezményezett kezdeményezi a Támogatási Szerződés módosítását, a Közreműködő Szervezet - ide nem számítva az esetleges hiánypótlás idejét - a módosításra irányuló kérelem benyújtását követő 30 naptári napon belül megküldi a kedvezményezettnek a módosítás tervezetét, vagy - a kérelem elutasítása esetén - az elutasítást és annak indoklását. A kedvezményezett köteles a kézhezvételtől számított 15 naptári napon belül a Támogatási Szerződés módosítását cégszerűen aláírva a Közreműködő Szervezet részére megküldeni.

A Támogatási Szerződés módosítását a Közreműködő Szervezet is jogosult kezdeményezni.

A Közreműködő Szervezetnek lehetősége van arra, hogy a szerződés módosítására vonatkozó kérelmet saját mérlegelése alapján elutasítsa, ez azonban a támogatás visszavonásával járhat.

F6. A pénzügyi elszámolás, finanszírozás folyamata

Felhívjuk a figyelmet, hogy a támogatási összeg első folyósítása csak akkor engedélyezhető, ha a D6. pontban meghatározott biztosítékok rendelkezésre állnak. Az „A” komponens esetén csak a D6. pont I. pontjában meghatározott nyilatkozatokat kell benyújtani, a pályázat benyújtásával egyidejűleg (F12. fejezet 12. melléklet).

Az elszámolást, a támogatás folyósítását a **kedvezményezett kezdeményezi**.

Kifizetési igénylés csak a már teljesített kifizetések utófinanszírozása vagy a már kiállított számlák közvetlenül a szállító részére történő kifizetése céljából nyújtható be.

A kedvezményezettnek a kifizetés-igénylési dokumentációt a pályázatban részletezett projekt elfogadott költségvetési összetételéhez igazodva, alábontva kell benyújtania. A teljesített **kifizetéseket igazoló költség számlákkal vagy egyéb gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylatokkal kell igazolni**.

A támogatások folyósítására a kedvezményezett által benyújtott kifizetési igénylés alapján az alábbi módokon kerülhet sor:

a) **utófinanszírozás:** a kedvezményezett vagy a Támogatási Szerződésben megnevezett, a projekt végrehajtásában részt vevő által kifizetett számlák, vagy egyéb, az egységes működési kézikönyvben meghatározott, az elszámolást alátámasztó dokumentumok támogatási összegének utólagos megtérítése közvetlenül a kedvezményezett, vagy az engedményes bankszámlájára. (A kedvezményezett általi előzetes pénzügyi teljesítést a

támogatási összeg, a saját erő és a számla ezen felüli összegének vonatkozásában is igazolni kell)

b) szállítói finanszírozás: kizárólag a „B” komponens esetén, a kedvezményezett vagy a Támogatási Szerződésben megnevezett, a projekt végrehajtásában részt vevőt terhelő számlák támogatási összegének kifizetése közvetlenül a szállító, vagy az engedményes bankszámlájára. (A számla támogatáson felüli összegének kedvezményezett általi kifizetését igazolni kell)

Támogatási előleg: A támogatás folyósítására sor kerülhet a kedvezményezett részére fizetett **támogatási előleg** formájában, az Ámr.-ben nevesített esetekben és mértékben.

Támogatási előleg csak azon projektelem(ek)re vehető igénybe, ahol **utófinanszírozást** választott a kedvezményezett.

Utófinanszírozású időközi kifizetési igénylés akkor nyújtható be, ha az igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át, és legalább a 100 ezer forintot.

Az előző bekezdés előírásai nem vonatkoznak a kizárólag szállítói finanszírozást tartalmazó időközi kifizetési igénylésre, továbbá a szállítói és utófinanszírozást vegyesen tartalmazó kifizetési igénylésre.

A szállítói finanszírozású, valamint vegyes kifizetési igénylésekre vonatkozóan a Támogatási Szerződés tartalmazza a kifizetési igénylés benyújtásának ütemezésével kapcsolatos előírásokat.

A kifizetési igényléshez a kedvezményezettnek mellékelnie kell az eredeti számlák általa hitelesített másolatát, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által meghatározott formátumú összesítőjét, a számlák - a szállító részére történő közvetlen kifizetés esetén a számla támogatáson felüli összege - kifizetését igazoló dokumentumok általa hitelesített másolatát vagy egyéb, az egységes működési kézikönyvben meghatározott, az elszámolást alátámasztó dokumentumot. A hitelesítés módját a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség határozza meg az egységes működési kézikönyvben.

Az előző bekezdésben meghatározott hitelesített másolatokat nem kell benyújtani, ha a vonatkozó számla, vagy egyéb, az egységes működési kézikönyvben meghatározott, az elszámolást alátámasztó dokumentum alapján igényelhető támogatás összege a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetében nem haladja meg az 500 000 forintot, valamint a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetében a 100 000 forintot, vagy a támogatás kifizetése átalány alapján történik. A kedvezményezettnek nyilatkoznia kell, hogy a benyújtott kifizetési igényléshez kapcsolódó elszámolások alapbizonylatai valós és elszámolható költségeken alapulnak és a támogatott projekt kapcsán merültek fel.

A Nemzeti Fejlesztési Ügynökség vagy a Közreműködő Szervezet köteles az engedményezések naprakész nyilvántartását biztosítani.

A kedvezményezett az eredeti számlán vagy egyéb, a gazdasági eseményt hitelesen dokumentáló bizonylaton (a továbbiakban: számla) köteles feltüntetni a projekt regisztrációs számát, és hogy a számla „támogatás elszámolására benyújtásra került”. A kedvezményezett által hitelesített számlamásolatnak ezen információkat már tartalmaznia kell.

Amennyiben a kifizetési igénylés hiányos vagy hibás, a beérkezéstől számított 30 - szállító részére történő közvetlen kifizetés esetén 15 - naptári napon belül legfeljebb 30 naptári napos határidő kitűzésével, az adott igénylésben szereplő valamennyi hiány, illetve hiba megjelölésével, hiánypótlásra, illetve a hiba javítására kell felhívni a kedvezményezettet. Amennyiben a hiány pótlására és a hiba javítására a határidő leteltétől számított 8 naptári napon belül nem kerül sor, ez a kifizetési igénylés érintett részének elutasítását eredményezi, ez esetben további hiánypótlásnak nincs helye.

Amennyiben a megvalósítás nyomon követése, illetve folyamatba épített ellenőrzése során nem merült fel olyan probléma, amely miatt a támogatás kifizetését fel kellene függeszteni, a Közreműködő Szervezet a támogatást a kifizetési igénylés beérkezésétől számított 60 naptári napon belül, közvetlenül a szállító részére történő kifizetés esetén 30 naptári napon belül kifizeti. A szállítói és utólagos megtérítésű finanszírozást vegyesen tartalmazó kifizetési kérelem esetében is teljesíteni kell a szállító részére 30 naptári napon belül történő kifizetést.

A kedvezményezett által a hiánypótlásra igénybe vett időtartam, az előre nem tervezett (ellenőrzési tervben nem szerepelő), előre nem látható okok miatt lefolytatott rendkívüli helyszíni szemle, valamint a szabálytalansági gyanú kivizsgálására tett intézkedések az előző bekezdésben meghatározott időtartamba nem számítanak bele.

F.6.1 Támogatási előleg igénylésének lehetősége

Jelen pályázati konstrukció keretében az utófinanszírozott projektelemekre vonatkozóan támogatási előleg nyújtható. A támogatási előleg maximum az utófinanszírozott projektelemek támogatási összegének 35 %-a erejéig nyújtható.

Az előleg igénylésével és felhasználásával kapcsolatos alábbi előírások Támogatói Okirat kiállítása esetén is megfelelően alkalmazandók:

Az előleg igénylésével és felhasználásával kapcsolatos előírások a következők:

- Az előleget a Támogatási Szerződés megkötésétől számított 15 napon belül folyósítani kell; az előleg több részletben történő folyósítása esetén, az előleg - első részletének folyósítását követően - fennmaradó részét a program vagy projekt elindítását követően lehet igényelni, amennyiben a program, projekt megvalósítási költségeinek időbeli felmerülése ezt indokoltá teszi;
- Az előlegnyújtástól eltekinteni akkor lehet, ha erről a Kedvezményezett lemond.
- A kedvezményezett köteles visszafizetni az előleget a támogatást nyújtó szervezetnek, amennyiben a kedvezményezett nem nyújt be kérelmet időközi kifizetésre a támogatást nyújtó szervezethez az előleg kifizetésétől számított hat hónapon belül, illetve a benyújtott kifizetési kérelem a támogatás nem rendeltetésének megfelelő használatát bizonyítja;
- Időközi kifizetést a támogatást nyújtó szervezet a ténylegesen felmerült, elszámolható költségekhez igazodva teljesít. A kifizetési igényléshez mellékelni kell a (281/2006 (XII.23) Korm.rend. alapján) az F.6 pontban meghatározott dokumentumokat.
- Az időközi kifizetésnek nem előfeltétele a folyósított előleg teljes összege felhasználásának igazolása, és az azzal történő elszámolás;
- Záróegyenleg-kifizetést a támogatást nyújtó szervezet a ténylegesen felmerült, elszámolható költségekhez igazodva teljesít; a kedvezményezett a Támogatási Szerződésben meghatározott határidőig köteles benyújtani kérelmet a záróegyenleg-kifizetésre, azzal, hogy a kérelemhez mellékelni kell a projekt megvalósításának előrehaladásáról szóló zárójelentést és a ténylegesen felmerült költségeket igazoló számlák másolatát vagy egyéb, a gazdasági eseményt hitelesen igazoló dokumentumot, az előleggel való elszámolás kötelezettségét is beleértve.

F7. A monitoring adatok szolgáltatásának rendje és előrehaladási jelentések

A kedvezményezett – az Általános Szerződési Feltételekben foglalt gyakorisággal és tartalommal – adatokat köteles szolgáltatni a projekt megvalósulásáról. Az alábbi rendelkezések megfelelően alkalmazandóak Támogatói Okirat kiállítása esetén is.

Előrehaladási jelentés²⁴:

A kedvezményezettnek a projekt megvalósítása során hat havonta projekt előrehaladási jelentést (PEJ) kell benyújtania a Közreműködő Szervezethez. A PEJ-t elektronikusan, a Támogató (az NFÜ) által előírt formátumban és tartalommal kell benyújtani. Amennyiben a támogatás nem éri el a 10 millió forintot, vagy a projekt megvalósításának időtartama nem éri el az egy évet a kedvezményezett csak egyetlen jelentést (záró jelentés) nyújt be a Közreműködő Szervezethez.

Zárójelentés:

A projekt megvalósulása után a kedvezményezettnek 30 napon belül záró jelentést kell benyújtania. Ennek formátuma az NFÜ honlapján megismerhető.

Projektfenntartási jelentés:

A kedvezményezett a projekt megvalósulását (ld. C.9. pont) követő 5 (KKV-k esetén 3) naptári évig évente egy alkalommal projekt fenntartási jelentést (PFJ) köteles benyújtani a Közreműködő Szervezethez, a Támogató (NFÜ) által előírt formátumban és tartalommal.

Figyelem! Az adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása a Támogatási Szerződésben (Támogatói Okirat kiállítása esetén az annak mellékletét képező ÁSZF²⁵-ben) foglalt kötelezettség megszegésének minősül, ezért ez esetben a támogató a szerződéstől elállhat, és a támogatási összeget visszafizetteti.

Amennyiben a kedvezményezett neki fel nem róható okból a szerződésben (Támogatói Okirat kiállítása esetén az annak mellékletét képező ÁSZF-ben) vállalt, számszerűen megállapított kötelezettségeit csak részben (de legalább 75%-os arányban) teljesíti, a támogatást arányosan csökkenteni kell.

Ha a kedvezményezett a szerződésben (Támogatói Okirat kiállítása esetén az annak mellékletét képező ÁSZF-ben) vállalt, számszerűen megállapított kötelezettségeit nem, vagy 75%-nál kisebb arányban teljesíti, az igénybe vett támogatás egészét a támogatás igénybevételenek időpontjától számítva a 217/1998. (XII.30.) Korm. rendelet szerinti - az elállás időpontjában érvényes - jegybanki alapkamat kétszeresével növelve kell visszafizetnie.

A kedvezményezett köteles a pályázatot, illetve a projekt megvalósítására, ellenőrzésére és finanszírozására vonatkozó valamennyi dokumentumot, beleértve a PEJ és PFJ dokumentumokat, elkülönítetten nyilvántartani és **2020. december 31-ig** megőrizni.

F8. Helyszíni szemle és ellenőrzések

A pályázat benyújtását követően helyszíni szemlére, a Támogatási Szerződés megkötését, illetve a Támogatói Okirat kiállítását követően pedig közbenső, utólagos, illetve projekt-lezáró ellenőrzésre kerülhet sor.

A kedvezményezett köteles a helyszíni ellenőrzést, szemlét tűrni, valamint az ellenőrökkel együttműködni.

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. tv. 122.§-a alapján az arra feljogosított szervezetek a projekt bármelyik szakaszában ellenőrzést végezhetnek. Vizsgálatuk során a

²⁴ 16/2006. (XII.28) 23. § (1)-(2) bekezdés

²⁵ Általános Szerződési Feltételek (ld. PFÜ mellékletei)

helyszíni ellenőrzésre vonatkozóan felsoroltakat, illetve ellenőrzési programjukban foglalt, a pályázattal és a támogatással összefüggő bármely dokumentumot, objektumot vizsgálhatnak, arról információt kérhetnek. A költségvetési és európai uniós forrásokból származó támogatások kedvezményezettje köteles az ellenőrzés érdekében az Európai Számvevőszék és az Európai Bizottság illetékes szervezetei, az Állami Számvevőszék, a Kormány által kijelölt belső ellenőrzési szerv, a fejezetek ellenőrzési szervezetei, az Európai Unió Közbeszerzési Koordinációs és Szabályossági Egység, a Magyar Államkincstár, illetve a KEOP Irányító Hatóság és a kifizető hatóság, valamint a Közreműködő Szervezet képviselőinek ellenőrzési munkáját a helyszínen a megfelelő dokumentumok, számlák, a projekt megvalósítását igazoló okmányok, bizonylatok rendelkezésre bocsátásával is elősegíteni, illetve azon túl a projekt fizikai teljesítésének vizsgálatát lehetővé tenni.

Az ellenőrzéssel összefüggő kötelezettségek megszegése szerződésszegésnek minősül, és az ehhez kapcsolódó szankciót vonja maga után.

Adók és más befizetések ellenőrzése:

Az ellenőrzés során az adóhatóság, illetve más bevételek beszedéséért felelős hatóság az államháztartást illető fizetési kötelezettségek vonatkozásában ellenőrzi az adózással és más befizetésekkel, továbbá a költségvetési támogatásokkal kapcsolatos jogszabályok betartását.

F.8.1 Projekt-lezáró ellenőrzés

A projekt-lezáró ellenőrzésre a Támogatási Szerződésben (Támogatói Okirat kiállítása esetén az annak mellékletét képező ÁSZF-ben) kötelezettségként vállalt fenntartási időszak lejártát követő 30 napon belül, de legkésőbb 2020. végéig kerül sor. Ennek keretében ellenőrzésre kerül a projekt keretében megvalósított beruházás rendeltetésszerű használata, az üzemeltetési/fenntartási kötelezettség teljesülését igazoló jegyzőkönyv alapján.

F9. Panaszkezelés

A 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 255/2006 (XII. 8.) Kormányrendelet 19 § szakasza alapján a pályázó, pályázatának elutasítása, csökkentett összköltséggel történő támogatása vagy feltételekkel történő támogatása ellen jogszabálysértés vagy a pályázati kiírás szerinti tájékoztatásban foglaltak megsértése esetén **a döntés kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül az indokok megjelölésével** panasszal élhet az NFÜ-nél.

A panaszt a következő helyre lehet benyújtani:

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség – Jogi, Igazgatási és Koordinációs Főosztály

Cím: **1077 Budapest, Wesselényi u. 20-22.**

Az NFÜ döntése elleni panaszt a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter, a Közreműködő Szervezet döntése elleni panaszt az NFÜ bírálja el.

A Közreműködő Szervezet döntése elleni panaszokat az NFÜ haladéktalanul továbbítja a Közreműködő Szervezetnek.

A Közreműködő Szervezet a döntése ellen benyújtott panasz esetén:

- a panaszban foglaltaknak 5 naptári napon belül helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról, erről haladéktalanul értesíti a projektgazdát, vagy
- a panaszt és az abban foglaltakkal kapcsolatos szakmai álláspontját 5 naptári napon belül az NFÜ-höz visszaküldi elbírálásra.

Az NFÜ a döntése ellen benyújtott panasz esetén:

- a panaszban foglaltaknak 5 naptári napon belül helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról, erről haladéktalanul értesíti a projektgazdát, vagy
- a panaszt és az abban foglaltakkal kapcsolatos szakmai álláspontját 5 naptári napon belül megküldi a fejlesztéspolitikáért felelős miniszternek elbírálásra.

A panaszokat érdemi vizsgálat nélkül kell elutasítani, amennyiben:

- a panaszt a döntés kézhezvételétől számított 5 munkanapon túl terjesztették elő;
- a panaszt nem az arra jogosult terjeszti elő;
- korábbival azonos tartalmú, ismételt panaszt terjesztenek elő;
- a panasz a megsértett jogszabályi vagy kiírás szerinti rendelkezésekre történő hivatkozást nem tartalmazza.

Amennyiben érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak nincs helye, a fent megjelölt döntések ellen benyújtott panaszokat a panasz beérkezésétől számított 30 naptári napon belül kell elbírálni. Az elbírálás határideje egy alkalommal, legfeljebb 30 naptári nappal meghosszabbítható, erről a panasz beérkezésétől számított 10 munkanapon belül tájékoztatni kell a projektgazdát.

Az NFÜ, illetve a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter a panasszal kapcsolatosan az alábbi döntéseket hozhatja:

- a) a panaszban foglaltaknak helyt ad, egyúttal gondoskodik a jogszerű állapot helyreállításáról;
- b) a panaszt indokolt döntésével elutasítja.

Az NFÜ, illetve a fejlesztéspolitikáért felelős miniszter a panasz tárgyában hozott döntésről az indokok megjelölésével értesíti a projektgazdát és a Közreműködő Szervezetet.

F10. Vonatkozó jogszabályok indikatív listája

1. Törvények

1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)
1992. évi LXXIV. törvény az általános forgalmi adóról
1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról (Aht.)
1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
2000. évi C. törvény a számvitelről
2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről
2003. évi XCI. törvény az adókról, járulékokról és egyéb költségvetési befizetésekről szóló törvények módosításáról
2003. évi XCII. törvény az adózás rendjéről
2003. évi XXIV. törvény a közpénzek felhasználásával, a köztulajdon használatának nyilvánosságával, átláthatóbbá tételével és ellenőrzésének bővítésével összefüggő egyes törvények módosításáról
2004. évi XXXIV. törvény a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról
2005. évi CXXII. Törvény az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény módosításáról
2006. évi CXXVII. törvény a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről
2007. évi CLXXXI. törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról
2007. évi LXXVIII. törvény a vállalkozói "körbetartozások" mérséklése céljából történő törvénymódosításokról
2008. évi CVIII. törvény a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény módosításáról

2. Kormányrendeletek

217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet államháztartás működési rendjéről (Ámr.)
249/2000 (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól
20/2001. (II. 14.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálatról
193/2003. (XI. 26.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről
85/2004. (IV. 19.) Korm. rendelet az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásokkal kapcsolatos eljárásról és a regionális támogatási térképről
102/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet az Európai Unió által nyújtott egyes pénzügyi támogatások felhasználásával megvalósuló, és egyes nemzetközi megállapodások alapján finanszírozott programok monitoring rendszerének kialakításáról és működéséről
255/2006. (XII. 8.) Korm. rendelet a 2007-2013 programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről
281/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a 2007-2013. programozási időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások fogadásához kapcsolódó pénzügyi lebonyolítási és ellenőrzési rendszerek kialakításáról
Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII.20) Kormányrendelet (OTÉK)

3. Miniszeri rendeletek

16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet a 2007-2013 időszakban az Európai Regionális Fejlesztési Alapból, az Európai Szociális Alapból és a Kohéziós Alapból származó támogatások felhasználásának általános eljárási szabályairól
Az építészeti-műszaki tervdokumentációk műszaki követelményeiről szóló 45/1997. (XII.29.) KTM Rendelet
19/2002 OM rendelet A közoktatási intézmények elhelyezésének és kialakításának építészeti-műszaki követelményeiről
23/2003 (XII.29.) KvVM rendelet a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről
23/2007. (VIII. 29.) MeHVM rendelet a KEOP prioritásaira rendelt források felhasználásának részletes szabályairól és egyes támogatások jogcímeiről

4. Közösségi szabályok

A Bizottság 1828/2006/EK rendelete a 1083/2006/EK tanácsi rendelet végrehajtásának részletes szabályairól
Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsának 2006. július 5-i 1080/2006/EK Rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a 1783/1999 EK rendelet hatályon kívül helyezéséről
A Bizottság 1998/2006/EK rendelete az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 87. és 88. cikkeiben foglaltaknak a csekély összegű (de minimis) támogatásokra való alkalmazásáról

F11. Fogalomjegyzék

A Pályázati Felhívásban, Projekt Adatlapon, illetve Útmutatóban található fogalmak definíciója

Akkreditált minősítés: A Nemzeti Akkreditációs Testület által elfogadott termék-, szolgáltatás, vagy szervezetminősítési rendszer. Ld. <http://www.nat.hu/>

Beszerezés környezettudatosan (zöldbeszerzés): környezeti szemponto(k) alkalmazása beszerzésben, azaz legalább egy, egyértelműen azonosítható környezeti vagy környezetvédelmi szempont megjelenítése a beszerzés tárgyában, részletes leírásában (műszaki feltételek stb.), a beszállítótól elvárt követelmények között (pl. alkalmassági feltétel), a szerződés feltételeiben, vagy a kiválasztásban. Nemcsak közbeszerzés esetén alkalmazható zöld beszerzés, hanem egyszerű beszerzésekben is.

- **Ajánlások a termékek beszerzéséhez**

Adott termék beszerzése előtt és során a következő szempontokat érdemes figyelembe venni, az itt leírt sorrendben:

- o El kell döntenünk, hogy tényleg nélkülözhetetlen-e a termék. Ha nincs szükség rá, ne vegyük meg!
- o Ha úgy döntünk, hogy a termékre feltétlenül szükség van, célszerű megvizsgálni hogy a kölcsönzés, lízing vagy más alternatív lehetőségek nem jöhetnek-e számításba.
- o Ha a vásárlás mellett döntünk, akkor hosszú élettartamú terméket, berendezést válasszunk!
- o Lehetőleg környezetbarát termékjellel rendelkező terméket vásároljunk!
- o Újra használható terméket válasszunk!
- o Ne legyen túlcsomagolt a termék!
- o A termék, az alkatrészei vagy a csomagolása újrahasznosítható legyen!
- o Olyan terméket válasszunk, amely újrahasznosított anyagból készült!
- o Mérlegeljük, hogy a termék a meghibásodás esetén könnyen javítható-e, gazdaságos-e a javítás!
- o Az energiahatékony berendezéseket részesítsük előnyben!
- o Tegyük erőfeszítéseket annak érdekében, hogy helyi gyártótól vásároljunk, ne távoli világrészekről hozzassuk a termékeket, élelmiszert, italokat!

- **Ajánlások a szolgáltatások beszerzéséhez:**

A szolgáltatások megrendelése/közbeszerzése során figyelembe kell venni a zöld alapelveket és lehetőség szerint érvényesíteni azokat a szolgáltatók vonatkozásában. Az alapelveknek megfelelő szolgáltatók a preferáltak.

Alapelvek:

- o Irodai papírhasználat környezeti hatásainak minimalizálása (újrahasznosított alkotórész a papírban, fehérítetlen papír, kötelező kétoldalas nyomtatás).
- o Az „Ajánlások Zöld fesztiválok szervezéséhez” c. kiadvány ban részletezett tevékenységekre vonatkozó speciális követelményeknek való megfelelés (a kiadvány hozzáférhető itt: <http://fenntarthato.hu/fesztival/negyedik>)
- o Környezetközpontú irányítási rendszerrel (ISO 14001 / EMAS) való rendelkezés.
- o Helyben (max. kistérségi szinten) jelenlevő beszállítók.
- o A fenti elveket természetesen a támogatók, szponzorok kiválasztásánál is ajánlott figyelembe venni.

- **Ajánlások a média, a kommunikáció területéhez:**

- o A környezetvédelmi kezdeményezések mindegyikéről részletesen számoljunk be a médiának!

- o A projektről szóló információs csomag a környezetileg hasznos tevékenységeket is világítsa meg j!
- o A sajtóanyagot elektronikus úton, jóval a rendezvény előtt kapják meg az újságírók (e-mail, CD)!
- o A nyomtatott sajtóanyagot a szükséges minimumra kell korlátozni megjelenésben és mennyiségben is!
- o Külön honlap szerkesztése esetén megfelelő nyilvánosságot kell biztosítani a látogatottság érdekében!
- o Az összes sajtóanyagot a zöld nyomtatás alapelveinek megfelelően kell kiadni. Ezek az előbb ismertetett zöldiroda papírhasználati elvein túl a következők:
 - Használjuk a célnak megfelelő legkönnyebb papírt!
 - Növényi alapú festékekkel nyomtassunk!
 - Bánjunk csínján a színekkel!
 - A borítókat, mappákat ne dobjuk ki, használjuk újra őket!
 - Újsághirdetés, szakmai publikációk, szervezeti hírlevelek, posztterek, sajtóközlemények és rádióhasználat ajánlott a projektkommunikációja során. A DM kampányokat kerülni kell!
 - A kiállítók, résztvevő szervezetek csak olyan szóróanyagokat, ajándékokat adjanak, amik nem a szemetesben végzik rövid időn belül.
 - A látogatókat emlékeztessük, hogy csak a szükséges anyagból vigyenek, felesleges hulladékot ne gyűjtsenek!
 - A promóciós anyagokon, ha lehet, nem kell dátumnak lennie, ebben az esetben újrahasználhatóak.
 - A standokat minimális anyagfelhasználással, akár helyi, újrahasznosított anyagokból is kialakíthatjuk, a fesztivált követően azok utóhasznosítására is gondoljunk!
 - Olyan feliratokat, táblákat és figyelemfelkeltő eszközöket alkalmazzunk, amelyeket egy későbbi rendezvényen is ki lehet tenni!
- **Papírhasználat és zöld iroda tippek a szervezésnél**
 - o A zöld iroda témaköre igen széles, gyakorlatilag minden munkahelyi tevékenységre kiterjed.
 - o Papír dokumentumokat csak szükség esetén és csak a szükséges terjedelemben nyomtassunk! A szerkesztést számítógépen hajtsuk végre!
 - o Nyomtatás esetén a leghatékonyabb papírfelhasználást a következő módszerekkel érhetjük el:
 - o A papír tartalmazzon újrahasznosított alkotórészt! Az újrahasznosított rész aránya lehetőleg minél nagyobb legyen!
 - o Fehérítetlen vagy nem klórral fehérített papírt célszerű használni.
 - o Legyen kötelező a kétoldalas nyomtatás!
 - o Tartsuk be az alapvető környezetbarát szerkesztési elveket (minimális margó, minimális fehér hely, kisebb betűméret), természetesen az olvashatóság szem előtt tartásával.
 - o Az egyoldalas nyomtatványokat össze kell gyűjteni, és fax-előlapként vagy jegyzetként újrahasznosítani!
 - o Tonereket, tintapatronokat ne cseréljük, hanem töltsük újra!
 - o Az utazásokat csökkentsük a minimumra, kommunikáljunk inkább elektronikus úton!

Brief: A reklám vagy PR ügynökség(ek) számára készített írásos összefoglaló, amely rögzíti a célokat, az elvárt feladatokat és a munka értelmezéséhez és tervezéséhez szükséges minden feltételrendszert. Az ügynökség a brief alapján készíti el a stratégiát, eszközparkot stb. tartalmazó kommunikációs tervet. Műszaki leírásnak általában a hosszabb, nagyobb volumenű pályázat során kiadott brief-et nevezik.

Cég: ha törvény eltérően nem rendelkezik az a jogalany, amely a cégnyilvántartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre.

Cégszerű aláírás: A cég hivatalos képviselőjére jogosult személy(ek)nek a cég nevében, közjegyző által hitelesített aláírási címpéldányban/ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-mintában foglaltak szerint a cég kézzel írt, előírt, előnyomott, illetve nyomtatott neve alá történő aláírás(ok)kal történik.

Célterület: bizonyos pályázati konstrukciók esetében lehetséges többféle típusú tevékenység egyidejű megvalósítása is (pl. új gép beszerzése és használt gép beszerzése). Ilyen esetben a célterület kifejezés az egyes tevékenység-típusok megjelölésére, egymástól való elválasztására szolgál.

Címkézés, címke: bármely olyan terminus, szó, leírás, védjegy márkanév, képi információ vagy jel, amely valamely terméket (árut, szolgáltatást) kísérő vagy arra utaló csomagoláshoz, irathoz, tájékoztatóhoz, felirathoz, címkéhez, táblához, gyűrűhöz vagy fémgűrűhöz kapcsolódik és azon található. A jelen konstrukcióban csak azok a címkék, amelyek a környezeti, ökológiai, méltányos, fenntartható vagy környezetbarát fogalomkörhöz kötődő értéket hordoznak.

Elbírálásból való kizárás: az adott pályázatnak a bírálat eljárásának folyamatából történő kirekesztése - a pályázó által elkövetett - valamely lényeges formai, tartalmi, vagy eljárási hiba, hiányosság következtében.

Elérés, meghatározása elérés típusonként eltér:

- Rövidtávú elérés aktív részvétellel: a mintaprojekt felhasználóinak száma (tehát egy személy csak egyszer számolható), feltéve, hogy a résztvevő legfeljebb 5-ször használja fel a mintaprojekt eredményét.
- Hosszú távú elérés aktív részvétellel: a mintaprojekt felhasználóinak száma (tehát egy személy csak egyszer számolható), feltéve, hogy a résztvevő legalább 6-szor használja fel a mintaprojekt eredményét.

Külön felhasználásnak azt nevezzük, ami nem ugyanazon a napon valósul meg.

- Rövidtávú elérés passzív részvétellel: a mintaprojekthez kapcsolódó kampányüzenettel történő találkozások száma, feltéve, hogy egy személy legfeljebb 5-ször találkozik az üzenettel (egy személy többször is számolható, ha többször találkozik az üzenettel).
- Hosszú távú elérés passzív részvétellel: a mintaprojekthez kapcsolódó kampányüzenettel történő találkozások száma, feltéve, hogy egy személy legalább 6-szor találkozik az üzenettel (egy személy többször is számolható, ha többször találkozik az üzenettel).

Külön találkozásnak a kampányüzenettel azt nevezzük, ami nem ugyanazon a napon valósul meg.

Eljárásrend: eljárásrend alatt jelen összefüggésben a KEOP IH-nak, illetve a Közreműködő Szervezetnek a pályázati rendszer működtetésével összefüggő valamennyi, vagyis a benyújtott pályázatok feldolgozásával, a döntéshozatallal, a szerződéskötéssel, a finanszírozással, az ellenőrzéssel, valamint a monitoring adatok feldolgozásával kapcsolatos eljárási szabályainak összességét értjük.

Ellenőrzési hatóság: az irányító hatóságtól és az igazoló hatóságtól független szerv, amely az irányítási és ellenőrzési rendszer hatékony működésének ellenőrzéséért felel.

Érintettség: 2007. évi CLXXXI. törvény 8.§ szakasza alapján ha a pályázó

a) a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntést hozó szervnél munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll,

aa) Döntés előkészítésben közreműködőnek minősül: az a természetes személy, aki

aa1) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,

aa2) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattevői, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;

ab) Döntéshozónak minősül: az a természetes személy, aki

ab1) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult, vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,

ab2) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétő-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

b) nem kizárt közjogi tisztségviselő:

a köztársasági elnök, az Országgyűlés által választott vagy a köztársasági elnök által kinevezett tisztségviselő, az országgyűlési és az európai parlamenti képviselő, a polgármester, az alpolgármester, a főpolgármester, a főpolgármester-helyettes, a helyi önkormányzati képviselő, a helyi önkormányzat képviselő-testülete bizottságának tagja, a központi államigazgatási szerv - a 2. § d) pontja alá nem tartozó - vezetője és helyettesei, a regionális fejlesztési tanács tagja;

c) az a)-b) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója,

közeli hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér (Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény);

d) az a)-c) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság,

da) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

db) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

dc) a tulajdonában álló db) pont szerinti társaságnak minősül:

dc1) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

dc2) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot)

e) olyan gazdasági társaság, alapítvány, társadalmi szervezet, egyház vagy szakszervezet, amelyben az a)-c) pont alá tartozó személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője vagy a társadalmi szervezet ügyintéző vagy képviselői szervének tagja,
köteles kezdeményezni e körülménynek a honlapon történő közzétételét a pályázat benyújtásával egyidejűleg.

Ha az érintettséget megalapozó körülmény a pályázat benyújtása után, de a támogatási döntés előtt következik be, a pályázó köteles 8 munkanapon belül kezdeményezni e körülménynek a honlapon történő közzétételét.

Ha a pályázó a közzétételt határidőben nem kezdeményezte, támogatásban nem részesülhet.

Felhatalmazó levél: a Pályázó részéről a számlavezető pénzügyintézetéhez intézett olyan nyilatkozat, amelyben a Pályázó a pénzügyintézetet felhatalmazza arra, hogy a Támogatási Szerződés nem-teljesítése vagy hibás teljesítése esetén a támogató azonnali beszédési megbízás útján történő igényérvényesítését teljesítse.

Formális tanulás: szervezett és strukturált közegben (pl. oktatási, képzési rendszer, vállalati képzés keretei között) történő tanulás. A formális tanulás rendszerint a tudás megszerzését igazoló hivatalos elismeréssel (diploma, bizonyítvány) zárul.

Házi komposztálás: a saját tevékenységből származó biohulladék (konyhai nyers növényi hulladék) saját kertben (környezeti nevelési céllal iskolák, óvodák kertjében) történő komposztálása, valamint a kész komposzt saját célra történő felhasználása.

Igénymentesség: A projekt megvalósításának helyszínéül szolgáló ingatlanak igénymentesnek kell lennie. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény

(Inyvtv.) 16. és 17. §-ai alapján a fejlesztés helyéül szolgáló ingatlannal kapcsolatban igénynek minősül különösen:

- elő- és visszavásárlási, valamint vételi jog, kivéve,
 - ha az elővásárlási, vételi jog az ingatlant terhelő jelzálogjoghoz kapcsolódik
 - ha a pályázó olyan visszavásárlási joggal terhelt ingatlanon kívánja megvalósítani a projektet, amelynek tulajdonjogát települési önkormányzat beépítési, fejlesztési a kötelezettséggel ruházta át a pályázó részére és ennek biztosítására kötötte ki visszavásárlási jogát;
- végrehajtási jog;
- a tulajdonossal szemben megindított felszámolási eljárás, végelszámolás;
- bírósági ítéleten alapuló tulajdoni korlátozás;
- bírósági vagy hatósági határozaton alapuló telekalakítási és építési tilalom elrendelésének ténye, valamint egyéb építésügyi korlátozás, kivéve, ha a fejlesztéssel létrehozandó épületre az építésügyi korlátozás nem vonatkozik
- kisajátítási és telekalakítási eljárás megindításának a ténye, kivéve, ha a fejlesztéssel kapcsolatos telekterület bővítését célozza;
- árverés, nyilvános pályázat kitűzésének ténye;
- zárlat, zár alá vétel, zár alá vételt megelőző biztosítási intézkedés;
- tulajdonjog fenntartással történő eladás;
- az ingatlan-nyilvántartási eljárás felfüggesztésének ténye;
- jogerős hatósági vagy bírósági határozattal megállapított tartós környezetkárosodás ténye, mértéke és jellege.

Irányító Hatóság (IH): a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Környezetvédelmi Programok Irányító Hatósága, melynek feladata a KEOP stratégiai irányítása, a program végrehajtásának felügyelete és szabályszerűségének biztosítása

Kbt.: 2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről

Kedvezményezett: a Támogatási Szerződést aláíró projektgazda, vagyis a támogatásban részesült pályázó, akivel a támogató Támogatási Szerződést köt.

Kifizető Hatóság (KH): A tagállam által a kifizetési kérelmek összeállítására, és benyújtására és az Európai Bizottságtól érkező kifizetések fogadására kijelölt szervezet. A Kifizető Hatóság Magyarországon - minden Operatív Program vonatkozásában - a Pénzügyminisztérium.

Konzorcium: Konzorciumi pályázat esetén nincs a kedvezményezettektől elkülönült szervezet, nem jön létre új jogalany, a felek közötti viszonyt az erre irányuló, mellékelt megállapodások tartalmazzák. A szerződésben kijelölik azt a tagot, aki a nevükben és helyettük eljár a támogatóval, Közreműködő Szervezettel, illetve más harmadik személyekkel szemben.

Minden partner/konzorciumi tag/szerződő fél (továbbiakban konzorciumi tag) kedvezményezett lesz (ez nem jelenti azt, hogy a szerződést mindegyiknek alá kell írnia, hanem erre vonatkozóan vagy a konzorciumi szerződésben felhatalmazzák a nevükben eljáró tagot). A konzorcium nevében a tagok közül választott konzorciumvezető, illetve annak törvényes képviselője jár el.

Ki kell azonban emelni, hogy a jogszabályokban foglalt kötelezettségeket projekt, illetve a konzorcium szintjén kell vizsgálni és értelmezni, és nem az egyes tagok szintjén, kizárólag ott merül fel az egyes tagok szintjén értelmezés kérdése, ahol az adott jogszabály konzorcium szintjén nem értelmezhető.

Így például a 16/2006. (XII. 28.) MEHVM-PM rendelet 17. § (2) bekezdésében meghatározott szerződésmódosítási esetek projekt szinten értelmezendők. Ha pl. az egyik tag tevékenysége 3 hónapot meghaladóan késik, de összességében tartható a projekt

megvalósításának határideje, akkor nem kell szerződésmódosítást kezdeményezni. Ugyanígy, ha a tagokra jutó költségkategóriák a tagok között változnak, vagy egy tagnál változik a költségkategória 20%-ot meghaladó mértékben, de projektszinten 20%-ot meg nem haladó mértékben változik, nem kell szerződést módosítani.

Másik példa az Ámr.-nek az a szabálya, mely szerint az előleg és a kifizetések összege nem haladhatja meg a megítélt támogatás 80%-át. Ezt is projektszinten kell vizsgálni, és nem az egyes kedvezményezettek szintjén.

Nem értelmezhető konzorcium, illetve projekt szintjén pl. a köztartozás, mert a konzorcium nem adóalany.

A Támogatási Szerződés mintában lévő külön konzorciumi bekezdést akkor kell alkalmazni, ha a Támogatási Szerződés alapján konzorcium kap támogatást.

Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) – az Új Magyarország Fejlesztési Tervhez kapcsolódó programozási dokumentum, amelyet az Európai Bizottság hagyott jóvá a 2007-2013 közötti időszak vonatkozásában.

Középület: jogértelmezési szempontból a közszolgáltatásokat végző szervezetek által használt épület. Ilyen közszolgáltatásnak minősül, külön törvényi megnevezés nélkül is, például a közigazgatás, az igazságszolgáltatás, az egészségügyi ellátás, a szociális ellátás, a közoktatás, szakképzés, felsőoktatás, illetve mindazok a szolgáltatások, amelyek elvégzését valamely jogszabály, bárki számára kötelező jelleggel előírja.

Közösségi komposztálás: a társasház tulajdonostársainak közössége/közösségei, illetve közintézmények (a továbbiakban: közösség) saját tevékenységéből származó biohulladéknak a keletkezés helyéhez közeli területen történő komposztálása, valamint a kész komposzt felhasználása a közösség(ek) saját céljára.

Közreműködő Szervezet (KSz): az operatív programok végrehajtásának adminisztratív, pénzügyi feladatait ellátó szervezet, melynek feladatai az irányító hatóság és a Közreműködő Szervezet közötti együttműködési megállapodásban kerülnek rögzítésre. Jelen konstrukció keretében a KSZ feladatait a Környezetvédelmi Minisztérium Fejlesztési Igazgatósága látja el.

Létesítő okirat non profit szervezet esetén: a társadalmi szervezet alapszabálya, az alapítvány és a közalapítvány alapító okirata, a közhasznú társaság és a nonprofit gazdasági társaság társasági szerződése (alapszabálya, alapító okirata); vállalkozás esetén: cégbírósági bejegyzés.

Másodlagos alapanyag: Építés során lehetséges a minősített hulladék alapanyagok használata. Ez lehet saját termelésből származó vagy más által megtermelt, de mindenképpen minősített hulladék. A tevékenység során keletkező hulladék sok esetben újból felhasználható alapanyagként, amennyiben eleget tesz az összetétellel és felhasználással szemben támasztott követelményeknek és minősítéssel rendelkezik. (Pl. beton előállításánál használható a bontási munkálatok során keletkezett és minősített homok, egyéb törmelék.)

Melléklet: a pályázatban rögzített, egyes tény (tényeket) alátámasztó, és így a pályázat elbírálását megalapozó dokumentum

Nehéz helyzetben lévő vállalkozás a 8/2007. (III. 19.) MeHVM rendelet 12.§ (1) bekezdés j) pontjában meghatározottak szerint a következő:

- az a társaság, amelynek a saját tőkéje a pályázat benyújtásakor rendelkezésre álló utolsó beszámoló adatai szerint, veszteség folytán nem éri el a jegyzett tőke felét,
- korlátolt felelősségi alapon működő társaság esetén törzstőkéjének több mint a fele nincs meg, és annak több mint egynegyede az előző 12 hónap során veszett el,
- olyan társaság esetén, ahol legalább egyes tagok korlátlan felelősséggel bírnak a társaság tartozása tekintetében, a társaság könyveiben kimutatott tőkének több mint a fele nincs meg, és annak több mint egynegyede az előző 12 hónap során veszett el,

- ha megfelel a kollektív fizetéseképtelenségi eljárás külön jogszabályban foglalt kritériumainak,
- ha fizetéseképtelenné vált, vagy külön jogszabály szerinti kollektív fizetéseképtelenségi eljárást indítottak ellene.

Operatív program: az Új Magyarország Fejlesztési Terv végrehajtására vonatkozó, több évre szóló prioritások egységes rendszerét tartalmazó dokumentum, melyet a Kormány előterjesztése alapján az Európai Bizottság hagyott jóvá.

Összeférhetetlenség: a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény 6.§ (1) bekezdés szerint összeférhetetlenség azzal szemben áll fenn,

a) aki a pályázati eljárásban döntés-előkészítőként közreműködő vagy döntéshozó

aa) Döntés előkészítésben közreműködőnek minősül: az a természetes személy, aki

aa1) munkaviszony jellegű jogviszonyban vagy polgári jogi jogviszony alapján részt vesz a pályázati kiírás vagy a támogatási döntés előkészítésében,

aa2) támogatási döntés meghozatalára irányuló eljárásban javaslattevői, véleményezési joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező testület tagja;

ab) Döntéshozónak minősül: az a természetes személy, aki

ab1) feladat- és hatásköre alapján a támogatási döntés meghozatalára jogosult, vagy az erre jogosult szerv vezetője vagy testület tagja,

ab2) feladat- és hatásköre alapján támogatási döntésre érdemi befolyással rendelkezik, így különösen, ha a támogatási döntéshez kapcsolódóan egyetértési, vétő-, hozzájárulási, illetve jóváhagyási joggal rendelkezik, vagy ilyen joggal rendelkező szerv vezetője vagy testület tagja;

b) kizárt közjogi tisztségviselő

kizárt közjogi tisztségviselőnek minősül: a Kormány tagja, a kormánybiztos, az államtitkár, a szakállamtitkár, a regionális fejlesztési tanács elnöke, a fejlesztéspolitikai ügyekben feladatkörrel rendelkező központi hivatal vezetője, a regionális fejlesztési tanács által törvény előírása alapján létrehozott társaság vezető tisztségviselői, felügyelő bizottsága tagjai, illetve az Ágazati Operatív Programok Közreműködő Szervezetei vezető tisztségviselői és ellenőrző szervének tagjai;

c) az a)-b) pont alá tartozó személy közeli hozzátartozója

közeli hozzátartozó: a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és neveltgyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, valamint a testvér (Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény);

d) az a)-c) pontban megjelölt személy tulajdonában álló gazdasági társaság:

da) a legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

db) a bármilyen arányban tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot),

dc) a tulajdonában álló db) pont szerinti társaságnak minősül:

dc1) legalább 5%-os tulajdonában álló nyilvánosan működő részvénytársaság,

dc2) bármilyen arányú tulajdonában álló gazdasági társaság (ide nem értve a nyilvánosan működő részvénytársaságot)

e) olyan gazdasági társaság, alapítvány, társadalmi szervezet, egyház vagy szakszervezet, illetve ezek önálló jogi személyiséggel rendelkező olyan szervezeti

egysége, amelyben az a)-c) pont alá tartozó személy vezető tisztségviselő, az alapítvány kezelő szervének, szervezetének tagja, tisztségviselője, a társadalmi szervezet, az egyház vagy a szakszervezet ügyintéző vagy képviselői szervének tagja,

Nem minősül alapítványnak a külön törvény alapján létrehozott, a párt működését segítő tudományos, ismeretterjesztő, kutatási, oktatási tevékenységet végző alapítvány.

f) az a társadalmi szervezet, egyház vagy szakszervezet, illetve ezek önálló jogi személyiséggel rendelkező azon szervezeti egysége,

fa) amely a pályázat kiírását megelőző öt évben együttműködési megállapodást kötött vagy tartott fenn Magyarországon bejegyzett párttal (a továbbiakban: párt),

fb) amely a pályázat kiírását megelőző öt évben párttal közös jelöltet állított országgyűlési, európai parlamenti vagy helyi önkormányzati választáson,

g) akinek a részvételből való kizártságának tényét a 13. § alapján a honlapon közzétették.

Pályázat: a pályázó által benyújtott papír alapú és elektronikus dokumentumok összessége.

Passzív ház: többféle, elsősorban energia megtakarításon és visszanyerésen alapuló technológia és eszköz alkalmazásával a ház (épület) energiafogyasztása a szokásos 150-300 kWh/m²/év helyett 15 kWh/m²/év alatti.

Permentes ingatlan: az ingatlan nem áll peres eljárás alatt.

PFÚ: Pályázati Felhívás és Útmutató a Környezet és Energia Operatív Program „Fenntarthatóbb életmódot és fogyasztási lehetőségeket népszerűsítő, terjedésüket elősegítő mintaprojektek” c. pályázati konstrukcióhoz

Projekt Adatlap: e dokumentum tartalmazza a pályázó, a projekt adatait, valamint a projekt egészének, illetve egyes részeinek bemutatását. A dokumentum kitöltése a pályázó feladata. A Projekt Adatlap kitöltése az „A” és „B” komponens esetén a KEOP IH által rendszeresített kitöltő program alkalmazásával kell, történnjen. A kitöltő program letölthető a www.nfu.hu honlapról. A program lehetővé teszi a Projekt Adatlap elektronikus kitöltését, nyomtatását és adathordozóra mentését.

Projekt előrehaladási jelentés: a kedvezményezettnek a Támogatási Szerződés megkötését követő rendszeres beszámolója a Közreműködő Szervezet felé a projekt megvalósulásáról (16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet 23. § szakasz).

Projekt fenntartási jelentés: a Kedvezményezettnek a pénzügyi beszámoló jóváhagyását követően, a teljes fenntartási időszak alatt a Támogatási Szerződésben meghatározott rendszerességű és tartalmú adatszolgáltatási kötelezettsége a Közreműködő Szervezet felé (16/2006. (XII. 28.) MeHVM-PM együttes rendelet 24. § szakasz).

Rendezvények műhelyek, megbeszélések, stb környezettudatos szervezése során kérjük, vegye figyelembe a beszerzések környezettudatosan pont alatt szereplő szempontokat (ugyanezen fejezet elején).

Tartós fogyasztási cikk jelen konstrukcióban az „A” komponens III-as mintaprojekt típusa keretében megvalósuló eszközcsere tekintetében: a 151/2003. (IX. 22.) Korm. Rendelet melléklete szerint meghatározott tartós fogyasztási cikkek, kivéve:

- az egy éves, illetve az egy évnél hosszabb kihordási idejű gyógyászati segédeszközök és készülékek 10 000 Ft bruttó vételár felett;
- személygépkocsi, motorkerékpár;
- lakóautó, lakókocsi, utánfutós lakókocsi;
- biztonsági riasztó- és jelzőberendezések 10 000 Ft bruttó vételár felett.

Telephely: a tevékenység gyakorlásának a cég társasági szerződésében, alapító okiratában, alapszabályában (a továbbiakban együtt: létesítő okiratában) foglalt olyan tartós, önállósult üzleti (üzemi) letelepedéssel járó helye, amely a cég székhelyétől eltérő helyen található. – TÖRÖLHETŐ, HA NEM INDOKOLT

Új Magyarország Fejlesztési Terv (ÚMFT): helyzetelemzést, stratégiát, a tervezett fejlesztési területek prioritásait, azok konkrét céljait és a hozzájuk kapcsolódó pénzügyi források megjelölését tartalmazó dokumentum, melyet a Magyar Köztársaság készít az Európai Unió programozási irányelveinek, célkitűzéseinek megfelelően, a fejlődésben lemaradó régiók fejlődésének és strukturális átalakulásának elősegítésére, a kiemelt szükségletekre figyelemmel.

W3C akadálymentesítési szabvány: A Web Akadálymentesítési Útmutató 2.0 (WCAG 2.0) széleskörű ajánlásokat foglal magába a webtartalom minél könnyebb eléréséhez (ld. pl. <http://www.w3c.hu/forditasok/WCAG20/>). Az irányelvek követésével a tartalom széles körben lesz elérhető az olyan fogyatékkal élők számára, mint a vak és gyengénlátó, a siket és hallássérült, a tanulási nehézségekkel küzdő, az értelmileg visszamaradott, a mozgássérült, a beszédhibával rendelkező, a fényre érzékeny és a mindezek kombinációjával küzdő emberek.

A legfontosabb alapelvek, melyek a web elérhetőség alapját biztosítják:

1. Észlelhetőség, ennek érdekében legalább:
 - o Szöveges alternatívát kell biztosítani bármilyen nem-szöveges formátumú tartalomhoz;
 - o Alternatívákat kell biztosítani az idő-alapú médiához;
 - o Az előtér és háttér megkülönböztethető kontrasztú kell, hogy legyen;
 - o A szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése esetében a kontrasztarány minimum 4,5:1 kell legyen;
 - o A szöveg és a képként reprezentált szöveg vizuális megjelenítése során a kontrasztarány legalább 7:1 kell legyen.
2. Működtethetőség érdekében legalább:
 - o Minden funkciónak elérhetőnek kell lennie a billentyűzetről;
 - o Időzítés kikapcsolhatóvá kell tenni;
 - o Biztosítani kell, hogy nem jelenítenek meg olyan tartalmat, ami három alkalomnál többször villan fel egy másodperc alatt.
3. Érthetőség érdekében legalább:
 - o Elérhetővé kell tenni a szokatlan vagy szűk értelemben használt szavak és mondatok, illetve rövidítések konkrét definícióját;
 - o Biztosítani kell a hibamegelőzést és a támogatott javítást a bevitelben (ha van).

F12. A kitöltött Projekt Adatlaphoz csatolandó mellékletek listája

1. Tartalomjegyzék, a mellékelt sablonnak megfelelően;
 2. Megvalósíthatósági Tanulmány és Költségvetési tábla (a közreadott sablonok használata kötelező);
 3. Alapító (létesítő) okirat, illetve a külön jogszabály szerinti nyilvántartást igazoló okirat (Pályázó által hitelesített másolat²⁶):
 - Költségvetési szervek és oktatási intézmények esetén alapító okirat vagy társulási szerződés;
 - Önkormányzatok esetében a legutolsó alakuló ülés jegyzőkönyvének kivonata;
 - Társadalmi szervezetek esetében az illetékes megyei/fővárosi bíróság működést igazoló 30 napnál nem régebbi dokumentuma (bírósági kivonat), valamint a Létesítő Okirat;
 - Közhasznú társaságoknál 30 napnál nem régebbi, a Cégbíróság vagy közjegyző által kiadott, vagy az Igazságügyi Minisztérium Cégnylvántartási és Céginformációs Szolgálat által kiadott cégkivonat. Változásbejegyzési kérelem, vagy cégbírósági végzés igazolásként nem fogadható el;
 - Önkormányzati társulás esetén a társulási megállapodás egy másolati példánya;
 - Konzorciumi pályázó esetén konzorciumi megállapodás, valamint minden konzorciumi tag esetén az alapító (létesítő) okirat a fentiek szerint;
 4. Közjegyző által hitelesített aláírási címpéldány a pályázat benyújtására, a Támogatási Szerződés, illetve a Támogatói Okirat aláírására és ellenjegyzésére jogosult személyektől. (Vállalkozások esetén a céget jegyző ügyvéd által hitelesített minta is megfelelő.);
 5. A számvitelről szóló 2000. évi C. tv alapján éves beszámoló készítésére kötelezett pályázók részéről a legutolsó lezárt év pénzügyi beszámolója (másolat);
 6. A saját forrás rendelkezésre állását igazoló dokumentumok (a D.4 fejezetben szereplő táblázat „igazolás módja” oszlopában meghatározott dokumentumok);
 7. Közoktatási intézmények esetén fenntartói támogató nyilatkozat. (a mellékelt sablon szerint);
 8. Önkormányzat pályázata esetén az önkormányzat nyilatkozata a települési környezetvédelmi program és a környezetvédelmi alap meglétéről (jegyzői nyilatkozat szükséges);
 9. Nyilatkozat arról, hogy a pályázónak nincs lezáratlan Zöld Forrás projektje és/vagy elbírálás alatt lévő Zöld Forrás pályázata; illetve amennyiben van, legalább 1 oldalas összefoglaló a Zöld Forrás pályázat tartalmáról, melyben be kell mutatni, hogy annak tartalma egyértelműen eltér a tervezett KEOP projektől;
- Az „A” komponens II. támogatható tevékenysége szerinti mintaprojektet kivéve a 10.1-10.9 mellékletek csatolása is szükséges! Minden melléklet csatolása kötelező, amennyiben adott melléklet nem releváns, rövid indoklás szükséges!
- 10.1. A projekt megvalósítási területére vonatkozó, 30 napnál nem régebbi tulajdoni lap(ok)
 - 10.2. A projekt keretében megszerzendő ingatlan vásárlásáról szóló előszerződés (a pályázat benyújtásakor vagy legkésőbb a Támogatási Szerződés megkötéséig)
 - 10.3. A Pályázó nyilatkozata arról, hogy a fejlesztést olyan ingatlanon kívánja megvalósítani, amely a pályázat benyújtásának időpontjában per-, teher- és

²⁶ Pályázó által hitelesített másolat alatt értjük azokat a dokumentumokat, amelyek minden információt tartalmazó oldalát „A másolat hiteles” szöveggel, keltezéssel, cégszerű aláírással és bélyegzőlenyomattal látnak el.) Az önkormányzati alakuló ülés jegyzőkönyvének kivonatát nem szükséges minden oldalon aláírni.

igénymentes vagy igazolás arról, hogy az ingatlan tulajdoni lapján lévő bejegyzés (teher, illetve igény) nem érinti a projekt megvalósíthatóságát és fenntarthatóságát.

10.4. A Pályázó nyilatkozata arról, hogy projekt keretében átalakítandó/felújítandó építmény(ek) nem áll(nak) helyi és/vagy országos védelem alatt.

10.5. Tulajdonostársak hozzájárulása.

Ha a megvalósítás helyszínéül szolgáló ingatlan nem a pályázó (kizárólagos) tulajdona, csatolni kell a tulajdonostársak hozzájáruló nyilatkozatát a projekt megvalósításához és a pályázóra vonatkozó fenntartási időszakra értelmezett üzemeltetéshez. (Eredeti, vagy Pályázó által hitelesített másolat)

10.6. Megállapodás az osztatlan közös tulajdonban lévő ingatlan használatáról.

Ha a beruházást, illetve fejlesztést osztatlan közös tulajdonban álló ingatlanon kívánják megvalósítani, akkor csatolni kell a tulajdonostársak között közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt használati megállapodást és az ahhoz tartozó használati megosztásra vonatkozó vázrajzot. (Eredeti, vagy Pályázó által hitelesített másolat)

10.7. Bérbeadó hozzájárulása és bérleti szerződés.

Ha a megvalósítás helyszínéül szolgáló ingatlan nem a pályázó tulajdonát képezi, csatolni kell a bérleti szerződést, valamint a bérbeadó hozzájáruló nyilatkozatát a projekt megvalósításához és a pályázóra vonatkozó fenntartási időszakra értelmezett üzemeltetéshez. A bérleti szerződésnek kizárólagos joggal biztosítania kell a támogatással megvalósuló beruházás működtetését legalább a projekt fenntartási időszakára. (Eredeti, vagy Pályázó által hitelesített másolat)

10.8. Minden szükséges jogerős hatósági engedély, elvi hozzájárulások, illetve nyilatkozat építési engedély mentességről.

A pályázat benyújtásához a pályázó nevére kiállított, jogerős építési engedély eredeti vagy másolati példányát kell csatolni.

Ha az infrastrukturális és/vagy ingatlan beruházás nem építési engedély köteles, akkor a pályázó erre vonatkozó nyilatkozatát kell csatolni.

10.9. Építési tervdokumentáció (tervrajzok, műszaki leírás).

Az építési tervdokumentáció tartalmaz minden hatósági engedélyhez vagy elvi hozzájáruláshoz kötött tervet, tervrajzot, valamint az építészeti és technológiai műszaki leírást.

11. A „B” komponens I. III. és IV. támogatható tevékenysége esetén, amennyiben a D.2 fejezet alatti táblázat szerint releváns a pályázó jogi formájának megfelelően: Kimutatás a pályázat benyújtását megelőző két pénzügyi évben igénybevett és folyamatban lévő pénzügyi évben kapott valamennyi csekély összegű (de minimis) támogatásról. A pályázó szervezet cégszerűen aláírt nyilatkozatát kell a pályázathoz csatolni. „Nem releváns” nyilatkozat abban az esetben sem elfogadható, ha az igénybevett összeg 0 Ft (nulla forint).

Ha a pályázó olyan ingatlanon tervezi a beruházás megvalósítását, melynek felújítására, bővítésére, kialakítására pályázatot nyújtottak be az UMFT bármely operatív programja vagy az ÚMVP keretében, akkor csatolandó:

12.1. a tervdokumentáció, mellyel egyértelműen igazolható, hogy a felújítandó épületrész elhatárolható a korábbi támogatással felújított épületrésztől, vagy

12.2. az érintett pályázatáról az elutasító döntés.

A „B” komponens esetén, ha a pályázó konzorcium:

13. Minden konzorciumi tagra vonatkozóan be kell nyújtani 5., 6., 7., 8., 9. pont alatti dokumentumot, amennyiben az adott konzorciumi tagra releváns.

Az „A” komponens esetén:

14. A Támogatói Okirathoz szükséges nyilatkozatok (A közreadott sablon szerint kötelező benyújtani.)
15. Teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt írásbeli nyilatkozat köztartozás mentességéről (A közreadott sablon szerint kötelező benyújtani.)
16. Ha a pályázó lefolytatott feltételes közbeszerzési eljárást, a megjelent hirdetmény, az ajánlatok elbírálásának befejezésekor készített összegezés, jogorvoslati eljárás esetén a Közbeszerzési Döntőbizottság határozata, valamint a vállalkozói szerződés. Amennyiben a pályázat benyújtását követően kerül sor feltételes közbeszerzési eljárás lefolytatására, abban az esetben az e pontban felsorolt dokumentumokat a pályázat beadását követően, de legkésőbb a pályázat befogadásáig kell benyújtani a közreműködő szervezethez.

F13. Pályázati Felhívás és Útmutató mellékletei

1. Az egyes támogatható tevékenységek támogatási kategóriák szerinti besorolása
2. KEOP-2009-6.2.0/A, KEOP-2009-6.2.0/B elszámolható költségek
3. Projekt Adatlap
4. Útmutató a projekt adatlap kitöltéséhez
5. Támogatási Szerződés sablon
6. Támogatói Okirat sablon
7. A Támogatói Okirathoz szükséges nyilatkozatok (F.12 alatti 14. melléklet)
8. Általános Szerződési Feltételek (1 Mrd alatti projektekre)
9. Kedvezményezett tájékoztatási kötelezettségei útmutató
10. Arculati kézikönyv
11. Megvalósíthatósági Tanulmány útmutató és sablon
12. Költségvetési tábla (Excel táblázat)
13. Konzorciumi együttműködési megállapodás minta pályázat benyújtásához és támogatásban részesített projekt megvalósítására
14. A települések térkategóriánkénti besorolása a területi kohézió érvényesítésének értékeléséhez (A területfejlesztés szempontjából kiemelt térségek és települések listája)
15. Fenntartó nyilatkozata sablon (oktatási intézmények esetében)
16. Tartalomjegyzék sablon

I. SZ. MELLÉKLET

Az egyes támogatható tevékenységek támogatási kategóriák szerinti besorolása			
		Potenciális pályázói kör/a tevékenység jellege	A 23/2007. (VIII. 29.) MeHVM rendelet 3. § (1) bekezdésében meghatározott, idevonatkozó jogcím betűjele
„A” komponens			
I.	A hivatásforgalmú kerékpáros közlekedés infrastrukturális feltételeinek javítása	Pályázati Felhívás és Útmutató B1 pontja szerint	Nem minősül állami támogatásnak
II.	Házi és közösségi komposztálást népszerűsítő mintaprojekt	Pályázati Felhívás és Útmutató B1 pontja szerint	Nem minősül állami támogatásnak
III.	Tartós használati cikkek ingyenes újra-használatát biztosító központok létrehozása	Pályázati Felhívás és Útmutató B1 pontja szerint	Nem minősül állami támogatásnak
IV.	Lakásfelújítással és építéssel kapcsolatos fenntartható megoldásokat népszerűsítő demonstrációs központ fejlesztése	Pályázati Felhívás és Útmutató B1 pontja szerint	Nem minősül állami támogatásnak
„B” komponens			
I.	Középületek és más nagy látogatottságú építmények komplex környezetbarát (hulladék megelőző, víztakarékos, energiatakarékos) átalakítása	közösségi jog szerinti vállalkozások	s); n)
		közösségi jog szerinti vállalkozásnak nem minősülő szervezetek	Nem minősül állami támogatásnak
II.	Fenntartható életmóddal kapcsolatos non profit információs központok fejlesztése	Pályázati Felhívás és Útmutató B1 pontja szerint	Nem minősül állami támogatásnak
III.	Környezetbarát helyi termékek piacának fejlesztése	közösségi jog szerinti vállalkozások	p); n)
		közösségi jog szerinti vállalkozásnak nem minősülő szervezetek	Nem minősül állami támogatásnak
IV.	Biatermékek, ill. környezetbarát termékek és szolgáltatások minősítő vagy hitelesítő rendszerének fejlesztése, a rendszerek népszerűsítése	közösségi jog szerinti vállalkozások	o); n)
		közösségi jog szerinti vállalkozásnak nem minősülő szervezetek	Nem minősül állami támogatásnak

Regionális beruházási támogatásnak minősülhetnek a BIII és BIV mintaprojekt típusok.

II. SZ. MELLÉKLET
KEOP-2009-6.2.0/A, KEOP-2009-6.2.0/B
ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK

PROJEKT-ELŐKÉSZÍTÉS					
Költség-kategória	Projektelelem	Tudnivalók /elszámolhatóság feltételei/	Elszámolható költség	Beszerzés típusa	Finanszírozás módja SZ= szállítói finanszírozás U=Utófinanszírozás
Tárgyi eszközök	Közbeszerzés /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/		o Közbeszerzési tanácsadó, o Közbeszerzési dokumentáció kidolgozása a projekt-megvalósításra	Szolgáltatás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Tanulmányok és vizsgálatok készítése /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/	Egyéb tanulmány, vizsgálat kizárólag: - a „B” komponens előkészítési feladatai alatt az I. támogatható tevékenységhez előírt ökológiai térképezés költsége, ill. környezetirányítási rendszer bevezetése költsége.	o Megvalósíthatósági tanulmány költsége o Egyéb tanulmány, vizsgálat	Szolgáltatás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Tervezés /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/	A műszaki tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.	o Elvi engedélyes tervek o Vízjogi létesítési engedélyes tervek o Építési engedélyes tervek o Kiviteli tervek o Egyéb terv – csak külön indoklással	Szolgáltatás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Egyéb költség /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/	Egyéb költségek között kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el. Értékbecsítés: - kizárólag új ingatlan vásárlásához kapcsolódóan	o Értékbecsítés o Közbeszerzési eljárási díj o Egyéb hatósági díjak	Szolgáltatás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U

Anyag-jellegű ráfordítások	Közbeszerzés /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/		- o Közbeszerzési tanácsadó, - o Közbeszerzési dokumentáció kidolgozása a projekt-megvalósításra	Szolgált atás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Tanulmányok és vizsgálatok készítése /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	Egyéb tanulmány, vizsgálat kizárólag: - az „A” komponens II. támogatható tevékenységek előkészítési feladatai alatt előírt dokumentumok elkészítésének költsége; - a „B” komponens I. támogatható tevékenység előkészítési feladatai alatt előírt ökológiai térképezés költsége, ill. környezetirányítási rendszer bevezetése költsége.	- o Megvalósíthatósági tanulmány költsége - o Egyéb tanulmány, vizsgálat – csak külön indoklással	Szolgált atás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Tervezés /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	A műszaki tervek elkészítésének költsége magában foglalhatja az engedélyeztetési költségeket, amennyiben a megkötött vállalkozói szerződés szerint annak beszerzése a tervező feladata.	- o Elvi engedélyes tervek - o Vízjogi létesítési engedélyes tervek - o Építési engedélyes tervek - o Kiviteli tervek - o Egyéb terv – csak külön indoklással	Szolgált atás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Egyéb költség /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	Egyéb költségek között kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el. Értékbecslés: - kizárólag új ingatlan vásárlásához kapcsolódóan	- o Értékbecslés - o Közbeszerzési eljárási díj - o Egyéb hatósági díjak	Szolgált atás	A komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U

Személyi jellegű ráfordítások	Egyéb feladatok elvégzéséhez kapcsolódó személyi jellegű ktg. /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	A projektmenedzsmenten kívüli feladatokat ellátó személyek bérköltsége, személyi jellegű egyéb költsége és bérjáruléka számolható el, amennyiben alábbi tevékenységüket munkaszerződés, megbízási szerződés alapján végzik. -MT elkészítésének költsége; - az „A” komponens előkészítési feladatai alatt a II. támogatható tevékenységhez előírt dokumentumok elkészítésének költsége a „B” komponens előkészítési feladatai alatt a III. támogatható tevékenységhez előírt feladatok költsége	o Egyéb feladatok ellátása / saját szervezetén belül	Bér	A komponens: U
					„B” komponens: U

PROJEKT-MEGVALÓSÍTÁS					
Költség-kategória	Projektelelem	Tudnivalók /elszámolhatóság feltételei/	Elszámolható költség	Beszerzés típusa	Finanszírozás módja
Immateriális javak	Szellemi termék megszerzése	A támogatható immateriális javaknak meg kell felelniük a következő feltételeknek: - Leírható eszközöknek kell őket tekinteni, - Piaci feltételek mellett harmadik féltől kell őket megvásárolni, - Az eszközök közé kell sorolni őket, és legalább öt évig a létesítményben kell maradniuk.	o Szellemi termékek (szerzői jogvédelemben részesülő szoftver termékek) beszerzési költségei	Árubeszerzés	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U

Tárgyi eszközök	Ingatlan és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzése	- Kizárólag a „B” komponens II, III. és IV. támogatható tevékenység keretében, új épület/épületrész megszerzésének költsége; - Ha az ingatlan tulajdonjogának megszerzése elengedhetetlen a projekt eredményes végrehajtásához; - Nem haladhatja meg a projekt támogatható költségeinek 10%-át.	o Egyéb ingatlan megszerzési költsége	Árubesz erzés	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Terület-előkészítés, területrendezés /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/	Növénytelepítés: - kizárólag a „B” komponens I. támogatható tevékenységhez kapcsolódó költségek számolhatók el	- o a megelőző mentő régészeti feltárás, - o lőszementesítés, - o irtási munkák - o növénytelepítés - o talajmunka költségei	Szolgált atás/ Építés	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Építési munkák	építés: - új épület/építmény építési költségei számolhatók el, ahol a PFÚ C.3 pont szerint a tevékenységek szakmai követelményei ezt lehetővé teszik	- o bontás - o helyreállítás, rekonstrukció - o felújítás - o átalakítás - o bővítés - o építés - o időszakos területhasználati díj - o kapcsolódó infrastruktúra kiépítés költségei	Szolgált atás/ Építés	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U

Tárgyi eszközök	Eszközbekzerzés	Új eszköz bekzerzése, mely megjelenik a kedvezményezett tárgyi eszköz leltárában.	- o Műszaki és egyéb berendezések felszerelések bekzerzése - o Gépek bekzerzése - o Járművek bekzerzése - o Kis értékű tárgyi eszköz költsége	Árubekzerzés	„A” komponens: U
		Járművek bekzerzése: - A „B” komponens III. tevékenységhez kapcsolódóan, a termékek szállítására használt tehergépjármű bekzerzési költsége számolható el; - A „B” komponens IV. tevékenységhez kapcsolódóan csak a mobil labor kialakításhoz szükséges jármű bekzerzési költsége számolható el; Kis értékű tárgyi eszköz bekzerzése: - a támogatható tevékenységekhez egyértelműen kapcsolódó eszközbekzerzés költségei számolhatók el; - a rendezvényhez/előadáshoz szükséges technikai eszközök (számítógép, laptop, projektor stb.) bekzerzése elszámolható, ugyanakkor nem számolható el a fénymásológép, faxgép és színes nyomtató bekzerzési költsége.			„B” komponens: SZ vagy U

Tárgyi eszközök	Projekt-menedzsment /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/	Általános menedzsment feladatok ellátása: - Saját szervezeten belül kialakított projektmenedzsment szervezet keretében (az „A” és „B” komponens esetén is lehetséges); - A feladatokra kötött vállalkozói szerződés(ek) alapján /Kbt. szerint/ (kizárólag a „B” komponens esetén). Pénzügyi tanácsadó díja, Műszaki szakértő költsége: - Saját szervezeten belül vagy vállalkozói szerződés alapján	o Általános menedzsment feladatok ellátásának költsége o Pénzügyi tanácsadó díja o Műszaki szakértő költsége	Szolgált atás / Bér	„A” komponens: U
	Közbeszerzés /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/		o Közbeszerzési tanácsadó, o Közbeszerzési dokumentáció kidolgozása a projekt-megvalósításra	Szolgált atás	„B” komponens: SZ vagy U
					„A” komponens: U
	Tanulmányok és vizsgálatok elkészítése /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/		o Egyéb tanulmány, vizsgálat – csak külön indoklással	Szolgált atás	„B” komponens: SZ vagy U
					„A” komponens: U
	Tervezés /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/	Kizárólag a hatósági engedélyhez nem kötött tervek elkészítési költségei támogathatók ebben a projektelemben.	o Elvi engedélyes tervek o Vízjogi létesítési engedélyes tervek o Építési engedélyes tervek o Kiviteli tervek o Egyéb terv – csak külön indoklással	Szolgált atás	„B” komponens: SZ vagy U
					„A” komponens: U

Tárgyi eszközök	Mérnöki feladatok /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/	Maximum a projekt elszámolható költségének 4%-a lehet. Köteles ellátni a műszaki kivitelezés ellenőrzését, költség-hatékonyság felülvizsgálatát, költség-túllépés esetén (0,5% alatt) módosítási javaslat készítését.	o Műszaki ellenőr o Mérnök felügyelet o Terv ellenőr	Szolgált atás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Egyéb költség /amennyiben összege a beruházás értékébe bekerül/	Egyéb költségek között kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el. Értékbecslés: - kizárólag új ingatlan vásárlásához kapcsolódóan	o Értékbecslés o Közbeszerzési eljárási díj o Egyéb hatósági díjak	Szolgált atás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
Anyag-jellegű ráfordítások	Terület-előkészítés, területrendezés /amennyiben összeg a beruházás értékébe nem kerül be/	Növénytelepítés: - kizárólag a „B” komponens I. támogatható tevékenységhez kapcsolódó költségek számolhatók el	o a megelőző mentő régészeti feltárás, o lőszementesítés, o irtási munkák o növénytelepítés o talajmunka költségei	Szolgált atás/ Építés	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U
	Projekt-menedzsment /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	Általános menedzsment feladatok ellátása: - kizárólag a „B” komponens esetén, a vállalkozói szerződés keretében kialakított menedzsment elszámolására van lehetőség.	o Általános menedzsment feladatok ellátásának költsége o Pénzügyi tanácsadó díja o Műszaki szakértő költsége	Szolgált atás	„A” komponens: Nem elszámolható!
					„B” komponens: SZ vagy U
	Közbeszerzés /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/		o Közbeszerzési tanácsadó, o Közbeszerzési dokumentáció kidolgozása a projekt-megvalósításra	Szolgált atás	„A” komponens: Nem elszámolható!
					„B” komponens: SZ vagy U
	Szoftver-fejlesztés /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	fenntartható életmód és fogyasztási szokások elterjedését segítő szolgáló szoftverek, internetes oldalak fejlesztési költsége	o szoftver fejlesztési költsége	Szolgált atás	„A” komponens: U
					„B” komponens: SZ vagy U

Anyag-jellegű ráfordítások	Tanulmányok és vizsgálatok készítése /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	- Az „A” komponens IV., illetve a „B” komponens V. tevékenységhez kapcsolódó reklám, hirdetés, ismeretterjesztő előadás, tanácsadás megalapozását jelentő szakmai tanulmányok és a kreatív munkához szükséges brief költségei számolhatók el; - az egyéb tevékenységhez kapcsolódó költségének elszámolására csak részletes és megfelelő indoklással van lehetőség.	o Egyéb tanulmány, vizsgálat	Szolgált atás	„A” komponens: U
	Tervezés /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/		- o Elvi engedélyes tervek - o Vízjogi létesítési engedélyes tervek - o Építési engedélyes tervek - o Kiviteli tervek - o Egyéb terv – csak külön indoklással	Szolgált atás	„B” komponens: SZ vagy U
					„A” komponens: U
	Mérnöki feladatok /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	Maximum a projekt elszámolható költségének 4%-a lehet. Köteles ellátni a műszaki kivitelezés ellenőrzését, költség-hatékonyság felülvizsgálatát, költség-túllépés esetén (0,5% alatt) módosítási javaslat készítését.	- o Műszaki ellenőr - o Mérnök felügyelet - o Terv ellenőr	Szolgált atás	„B” komponens: SZ vagy U
					„A” komponens: U
	PR, ismeret-terjesztés /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	Kizárólag „A” komponens IV., illetve a „B” komponens V. tevékenységhez kapcsolódó költségek számolhatók el ebben a projektelemben el a PFÚ C.3 fejezete alatti feltételek figyelembe vételével!	- o Rendezvényszervezés - o Reklám, hirdetés - o Ismeretterjesztő előadás, tanácsadás költsége	Szolgált atás	„B” komponens: SZ vagy U
					„A” komponens: U
	Tájékoztatás nyilvánosság /amennyiben	Kizárólag az „A” komponens I.-III., illetve a „B” komponens I.-IV. tevékenységhez kapcsolódó	o Az ÚMFT szintű tájékoztatással és nyilvánossággal kapcsolatos	Szolgált atás	„A” komponens: U

Anyag-jellegű ráfordítások	összege a beruházás értékébe nem kerül be/	költségek számolhatók el ebben a projektelemben! - A C.1 alatti előírások figyelembe vételével; - Maximum a projekt elszámolható költségeinek 3%-a lehet.	kötelező feladatok költségei		„B” komponens: SZ vagy U
	Egyéb költség /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	Egyéb költségek között kizárólag az itt felsorolt költségek számolhatók el a PFÚ C.3 fejezete alatti feltételek figyelembe vételével.	- o Bérleti díj - o Értékbecslés /ingatlanvásárláshoz kapcsolódó/ - o Közbeszerzési eljárási díj /közzétételi díj/ - o Egyéb hatósági díjak - o Kisértékű tárgyi eszköz - o Utazási költség - o Szállás	Szolgáltatás	„A” komponens: U „B” komponens: SZ vagy U
Személyi jellegű ráfordítások	Projekt-menedzsment /amennyiben összege a beruházás értékébe nem kerül be/	Ezen a soron a saját szervezeten belül megvalósított menedzsment költségek számolhatóak el: bérköltség, személyi jellegű költség, bérjárulék.	- o Általános menedzsment feladatok ellátásának költsége - o Pénzügyi tanácsadó, - o Műszaki szakértő bér és bérjellegű költsége	Bér	„A” komponens: U „B” komponens: U
	Egyéb feladatok elvégzéséhez kapcsolódó személyi jellegű ktg. /összege a beruházás értékébe nem kerül be/	Az egyéb – projekthez közvetlenül kapcsolódó - feladatok elvégzésénél felmerülő bér-, személyi jellegű költség és bérjárulék számolhatóak el munkaidő-ráfordítás arányában, a PFÚ C.3 fejezete alatti feltételek figyelembe vételével..	o Egyéb feladatok ellátása / saját szervezeten belül	Bér	„A” komponens: U „B” komponens: U